

Konsolideeritud kestlikkusaruanne 2024

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine	3
Harju Elektrist lühidalt	5
Harju Elekter kontsern	7
Olulised sündmused	8

KONSOLIDEERITUD KESTLIKKUSARUANNE 2024

Üldine teave	12
Keskkonnateave	27
Sotsiaalne teave	47
Juhtimisalane teave	57
Konsolideeritud kehtlikkusaruande lisad	60

Tulemuste kasvuks loob uued võimalused värskelt kinnitatud strateegiakava

TIIT ATSO
juhatuse esimees

Harju Elektri 2024. aasta tulemusi mõjutasid teise poolaasta madalamad tellimusmahud, mille langust oli ette näha juba aasta alguses. Eelkõige avaldas neljandas kvartalis tellimuste vähenemine oodatust suuremat mõju müügituludele, mis vähenesid märkimisväärselt. Müügitulude langus tekitas väljakutse katta üldkulusid ja säilitada kasumlikkust. Täiendav üldkulude, eelkõige personalikulude, vähendamine oleks aga mõjutanud kompetentsi ning piiranud võimalusi jätkusuutlikuks ärimahtude kasvuks. Siiski tegutseb kontsern jätkuvalt kokkuhoiurežiimis, kaaludes hoolikalt iga kulutust ja investeeringut.

Positiivse aspektina suurenes müügitellimuste maht neljandas kvartalis. Nagu varasemalt prognoositud, avaldub selle mõju alles tootmise tipphooajal, mis langeb 2025. aasta teise ja kolmandasse kvartalis. Seetõttu võib eeldada, et majandustulemuste madalhooaeg jätkub ka esimeses kvartalis.

Kuigi lõppenud majandusaasta tulemused ei vasta ootustele, tuleb märkida, et varasemalt on kontsern vaid kahel korral suutnud ületada 2024. aasta müügitulu ja ärikasumit. See ei anna meile aga põhjust rahuloluks.

Juhatus peab oluliseks tulemuste parandamist järgmistel aastatel, milleks loob eeldused 2025. aasta alguses nõukogu poolt kinnitatud uus strateegiakava, mis arvestab nii elektrifitseerimise turutrende kui ka kasvuvõimalusi.

2025–2030 kasvustrateegia põhilised nurgakivid:

- „**Esimene miljard on raskeim**“ – eesmärk on järgmiste aastate tugev müügitulu kasv.
- Jätkusuutlik kasv peab olema kasumlik – **10% ärikasumi marginaal on kohustuslik**, mitte valikuline.
- Panustame jätkuvalt elektrifitseerimisse, tootes ja pakkudes **elektrijaotuse seadmeid**
- Seame eesmärgiks **ärikinnisvara** üüriportfelli kasvu **kahekordistumist** nii tuludes kui ärikasumis.
- Jätkame investeerimist **tootearendusse**, et saavutada **kõrgemaid kasumimarginaale** ja tugevdada konkurentsivõimet.
- Kasv ei saa olla ainult orgaaniline – sihime **ettevõtete ülevõtmisi** ning laienemist **Kesk-Euroopasse**. Keskendume sellele siis, kui olemasolevad tütarettevõtted on saavutanud **stabiilsuse ja kasumlikkuse**.
- **Ressursside piirang** – kasutame vahendeid tõhusalt ja planeerime investeringuid vastavalt finantsvõimekusele.
- Pakume **atraktiivset dividendipoliitikat** ja omame üle **20 000 investori**.

Aruandeaastal andis kontserni ettevõtetest suurima panuse tulemustesse Leedu tehas. Kuigi tellimuste mahu vähenemise tõttu langes töötajate arv 146 inimese võrra, säilitas ettevõtte tugeva kasumlikkuse. Just Leedus on tellimuste maht uuel aastal kõige enam kasvanud, mis annab põhjust olla 2025. aasta suhtes optimistlik.

Hea finantstulemuse saavutas ka Eesti tootmisüksus. Ettevõttele eelmisel aastal omistatud märkimisväärsed tunnustused – Aasta Tehas 2024 ja Eesti Aasta Ettevõtte tiitel – kinnitavad, et paar aastat varem tehtud otsus liita kaks Eesti tehas üheks sünergiliseks tütarettevõtteks oli strateegiliselt õige. Ka Eesti ettevõtte tellimuste maht on 2025. aasta algusest oluliselt kasvanud, mis annab kindlust ja positiivseid väljavaateid edasiseks arenguks.

Soome ettevõtted lõpetasid aasta küll kasumis, kuid tulemused jäid tagasihoidlikuks. Parima tulemuse saavutas Kurikkal asuv komplektalajaamade tootmise tehas. 2024. aastal viidi Harju Elekter Oy-s läbi juhtimisstruktuuri muudatused ning analüüsiti põhjalikult ärimudelite toimivust. 2025. aastaks on kinnitatud uus arenguplaan, mis loob eeldused varasema kasumlikkuse saavutamiseks järgnevatel aastatel.

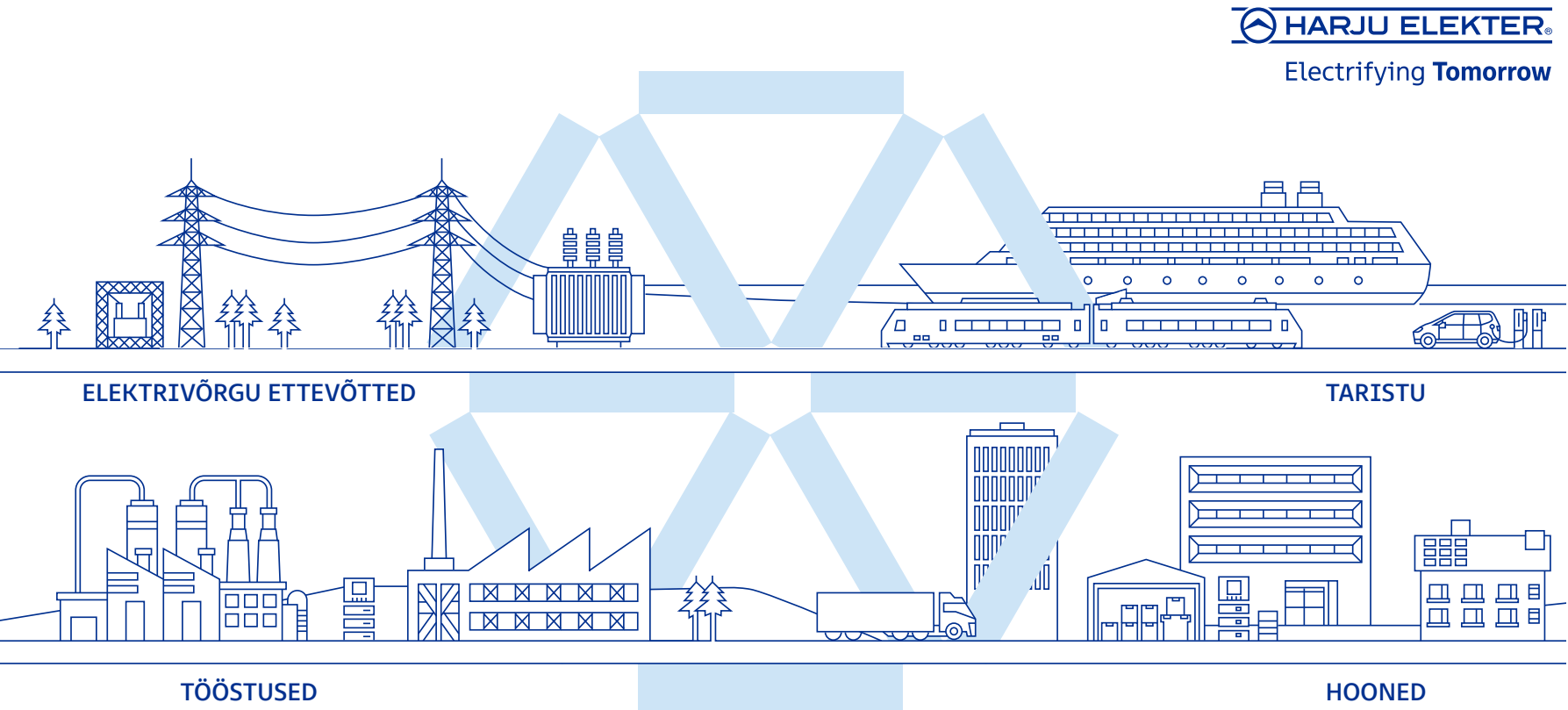
Rootsi tehas jäi ka sel aastal kontserni nõrgima majandus-tulemusega üksuseks. Kaks aastat pärast kolimist ja ettevõtete tegevuste liitmist ei ole veel õnnestunud üles ehitada stabiilselt toimivat ja kasumlikku struktuuri ega ärimudelit. Siiski on 2025. aastaks prognoositud kõrgemaid ärimahte, mis vähendavad negatiivsete majandustulemuste mõju kontserni üldisele kasumlikkusele võrreldes 2024. aastaga. Rootsi ettevõttel

on oluline roll Eesti tehase tegevuses ning positiivne mõju tulemusele, vahendades Eesti tootmisüksuse toodetavaid komplektalajaamu kohalikele võrguettevõtetele.

Jätkame 2025. aastal tööd selle nimel, et täita meie sidusrühmade ootusi. Meie pühendunud töötajad, lojaalsed kliendid ja koostööpartnerid ning toetavad investorid on võtmetegurid jätkusuutliku ettevõtte arendamisel. Kasvustrateegia elluviimisel peame oluliseks pidevalt edendada tervislikku ja turvalist töökeskkonda ning juurutada ühistele väärtustele tuginevat juhtimiskultuuri. Samuti jätkame kontserni tegevusriikides Harju Elektri brändi tuntuse kasvatamist, mis on üks strateegilistest vahenditest meie atraktiivsuse suurendamiseks nii tööandja kui partnerina.

Tiit Atso
juhatuse esimees

Harju Elektrist lühidalt

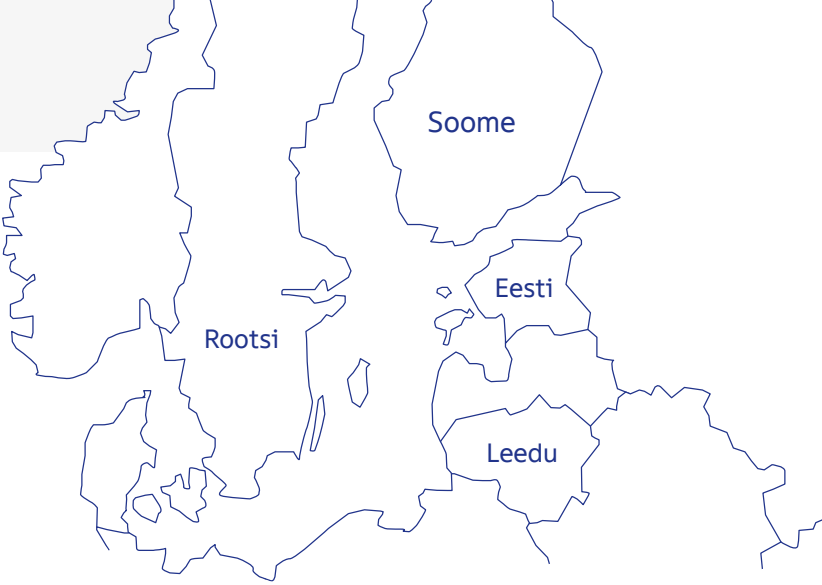

Kes me oleme

Harju Elekter on rahvusvaheline tööstuskontsern, millel on laialdane kogemus kestlike elektrijaotusseadmete väljatöötamisel ja tootmisel. Harju Elekter kontserni juured ja peakontor on Eestis ning tootmisüksused asuvad neljas riigis: Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus.

Mis me teeme

Harju Elekter panustab tulevikukindlate elektrijaotusseadmete pakkumisega kestlikumasse ühiskonda. Me projekteerime, toodame ja paigaldame elektrijaotuslahendusi elektrivõrguteenuste ettevõtetele, tööstustele, taristule ning avalikele ja ärihoonetele.

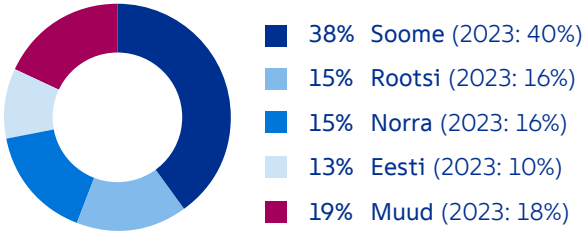
Müügitulu 2024

175 M€

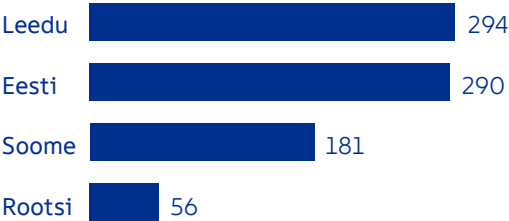
Töötajaid kokku
31.12.24 seisuga

821

Müügitulu osakaal turgude lõikes

Töötajate jagunemine riikide lõikes

ARENG

Oleme õpihimulised
ja uuendusmeelsed

USALDUS

Kvaliteedis
ei tingita

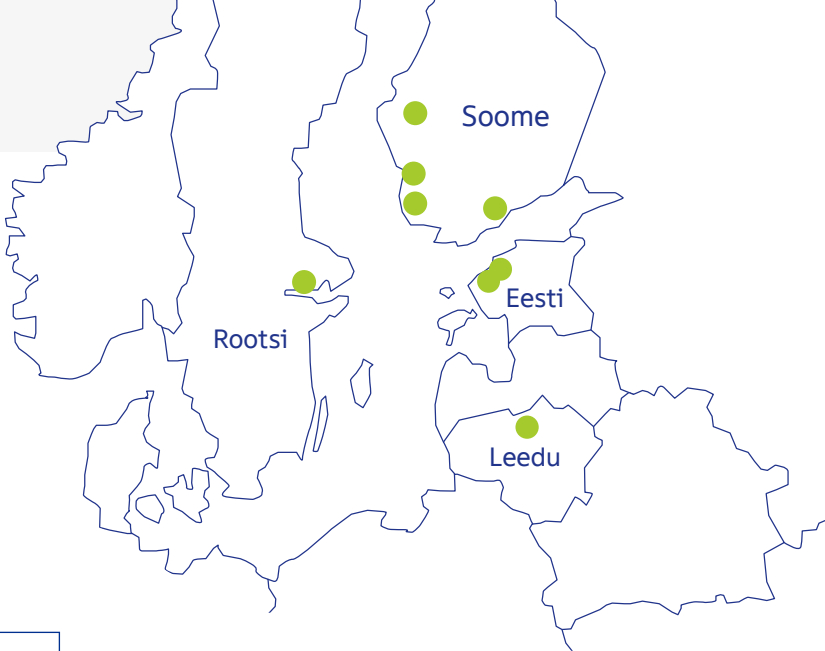
Meie väärtused

KOOSTÖÖ

Töötame ühtse
meeskonnana

Harju Elekter kontsern

Seisuga 31.12.2024

AS HARJU ELEKTER GROUP

Emaettevõtte tegeleb HEG ettevõtete vahelise koostöö koordineerimise ja juhtimise ning tööstusliku kinnisvara haldusega

AS-I HARJU ELEKTER GROUP OSALUS TÜTARETTEVÕTETES ON 100%

EESTI

AS HARJU ELEKTER

Keilas asuv elektriseadmete tootja energijaotus-, tööstus- ja ehitussektori tarbeks

ENERGO VERITAS OÜ

Aktiivne majandustegevus peatatud

SOOME

HARJU ELEKTER OY

Elektriseadmete tootja energia-, tööstus ja taristusektorile asukohaga Ulvilas, Keraval ja Kurikkal

TELESILTA OY

Uusikaupunkis asuv laevaehituse elektri- tööde ettevõtte

HARJU ELEKTER KIINTEISTÖT OY

Tööstusliku kinnisvara haldusfirma Soomes

ROOTSI

HARJU ELEKTER AB

Energia tootmiseks ja jaotuseks vajalike KP/MP seadmete ning tehniliste hoonete tootja ja turustaja infrastruktuuri-, ehitus- ja taastuvenergiasektorile Västerås

HARJU ELEKTER SERVICES AB

Tööstusliku kinnisvara haldusfirma Rootsis

LEEDU

HARJU ELEKTER UAB

Mitmikajamite, MCC ja elektri jaotus- süsteemide inseneeriale ja lepingulisele tootmisele spetsialiseerunud ettevõtte Panevežysis

STRATEEGILISED INVESTEERINGUD

EESTI

OÜ SKELETON TECHNOLOGIES GROUP (5,45%)

Superkondensaatorite arendaja ja tootja

SOOME

IGL-TECHNOLOGIES OY (10%)

Parkimis- ja e-mobiilsuslahenduste arendaja elektriautode laadijatele

2024. aasta jaanuaris kanti äriregistrisse AS Harju Elekter Group Rootsi ettevõtte LC Development Fastigheter 17 AB ühinemine Harju Elekter Services AB-ga.

Olulised sündmused

Kliendilepingud

Harju Elekter AB sõlmis detsembris uue 3-aastase lepingu Rootsi suurima jaotusvõrgu-ettevõtte E.ON Energidistribution AB-ga ligi 2000 alajaama tarnimiseks.

Muudatused ettevõtete juhtorganites

Alates 2. jaanuarist 2024 alustas **Harju Elekter OY** tegevjuhi ametikohal **Jari Jylli**, kes võttis kohustused üle seniselt tegevjuhilt Jan Osalt.

Detsembris jõustunud otsusega ja kooskõlas kontserni uue arengustrateegia kinnitamisega laiendati AS Harju Elekter Group nõukogu poolt juhatuse koosseisu seniselt kolmelt liikmelt viie liikmeni. 1. jaanuarist 2025 koosneb AS Harju Elekter Group juhatus järgmistest liikmetest: **Tiit Atso** – juhatuse esimees, **Priit Treial** – finantsjuhtimine, **Aron Kuhi-Thalfeldt** – kinnisvara, **Erko Lepa** – tootmine ja tarneahel, **Tiit Luman** – müük, turundus ja tootejuhtimine.

Uus peakontor

Novembris kolis **AS Harju Elekter Group** peakontor Keilast Tallinnasse, Park Tondi ärimajja. See on ajalooliselt oluline samm, kuna alates ettevõtte asutamisest asus peakontor Keilas.

Tunnustused

 AS Harju Elekter

Aasta ettevõtte 2024 – aasta ettevõtte valiti Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse ja Eesti Töandjate Keskliidu konkursi „Ettevõtluse auhind“ ning Eesti Kaubandus-Tööstuskoja konkursi „Konkurentsivõime edetabel“ parimate seast.

Aasta tööstuse digitaliseerija 2024 – Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse ning Eesti Töandjate Keskliidu poolt korraldatav konkurs, mille eesmärk on tunnustada Eesti ettevõtteid, kes on läbi automatiseerimise ja digitaliseerimise saavutanud olulise protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooni, tehnoloogiamahukuse, tootlikkuse, jätkusuutlikkuse ja konkurentsieelise.

Foto: Rene Riisalu

AS Harju Elekter tegevjuht Alvar Sass võtmas Eesti Vabariigi president Alar Kariselt vastu aasta ettevõtte tiitlit.

Aasta tööstur 2024 finalist – aasta töösturi konkursi korraldavad Äripäev, Tööstusuudised.ee ja ABB Eesti. Konkursi eesmärk on tunnustada tööstusettevõtete juhte ja omanikke ning nende pingutusi oma ettevõtte ja sektori arendamisel. AS Harju Elekter tegevjuht Alvar Sass pääses top 3 finalistide hulka.

Aasta tehas 2024 (suureettevõtete kategoorias) – Äripäeva ja Tööstusuudised.ee poolt korraldatav konkurs, mille eesmärk on tunnustada tehaseid, mis liiguvad aina enam targa tootmise poole ja hoiavad fookuses efektiivsust ning tehnoloogilist arengut.

Tunnustused

Harju Elekter UAB pälvis
Leedu Ekspordiauhind 2024 tiitli

Harju Elekter UAB tootmisjuht Rolandas Dundulis
võttas vastu pronks „Töö täht” tiitlit

Harju Elekter UAB tegevjuht Tomas Prūsas Top maksumaksja tunnustust saamas

Panevezyse Kaubandus-, Tööstus- ja Käsitöökoda andis välja järgmised auhinnad:

Leedu Ekspordiauhind 2024 – auhind tõstab esile ettevõtte erakordse panuse rahvusvahelistesse turgudesse läbi uuenduslike ja jätkusuutlike elektrifitseerimislahenduste. Harju Elekter UAB võimekus vastata globaalsetele nõudmistele, järgides samal ajal keskkonnateadlikke tavasid, asetab ta oma valdkonna liidrite hulka.

Pronks „Töö täht” – auhinna pälvis **Rolandas Dundulis**, ettevõtte tootmisjuht, keda tunnustati tema eeskujuliku juhtimise ja silmapaistvate saavutuste elluviimisel organisatsiooni sees.

Top maksumaksja – riikliku Maksuinspektsiooni poolt tunnustatud auhind tõstab esile Harju Elekter UAB pühendumist vastutustundlikele äritavadele, millel on märkimisväärne panus avalikku heaolusse ja kogukonna arengusse.

4. koht Leedu 30 jätkusuutlikuma ettevõtte seas. Jätkusuutlikkuse indeks on ettevõtetele võimalus näidata oma jätkusuutlikkuse algatusi partneritele ja avalikkusele. Jätkusuutlikkuse indeks on loodud „Verslo zinios” ja Swedbanki poolt.

Konsolideeritud kestlikkusaruanne 2024

- > Üldine teave
- > Keskkonnateave
- > Sotsiaalne teave
- > Juhtimisalane teave
- > Konsolideeritud kestlikkusaruande lisad

ESRS 2

Üldine teave

Aruande koostamise alus

AS Harju Elekter Group ja tema tütarettevõtete (koos “kontsern”) konsolideeritud kehtlikkusaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu kehtlikkusaruandluse direktiivi 2022/2464 (CSRD) ja kehtlikkusaruandluse standarditega (ESRS) alates majandusaastast 2024. Konsolideerimise ulatus on sama, mis konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Finants- investeringuid ei ole käesolevas kehtlikkusaruandes kajastatud.

Väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappide hõlmatus (BP-1)

Harju Elekter on potentsiaalsete mõjude, riskide ja võimaluste tuvastamisel arvestanud ülesvoolu (sissetarne) ja allavoolu (väljatarne) väärtusahelaga. Enamik kontserni keskkonnamõjudest ja ligikaudu 80% kasvuhoonnegaaside heitkogustest on seotud väärtusahelaga. Seetõttu kajastab kehtlikkusaruanne oluliselt rohkem kui ainult esmasandri ärisuhete infot. Kaardistatud on sisse ostetud materjalid ning tarnijate keskkonna- ja sotsiaalsed tavad, tuginedes tarnijate enesehindamisele. Kõik väärtusahelaga seotud poliitikad, tegevused ja eesmärgid on avalikustatud vastavates kehtlikkusaruande osades.

Kehtlikkusaruandes avalikustatud andmete puhul on teatud juhtudel kaasatud üles- ja allavoolu väärtusahela andmed nagu kontserni klientide ja tarnijatega seotud kaudsed kasvuhoonnegaaside heitkogused ning tarnijate arv, kes on allkirjastanud Harju Elektri käitumiskoodeksi või kellel on sellega võrdne standard. Lisaks on kontserni sisendressursside mõjud seotud peamiselt ülesvoolu väärtusahelaga, mida käsitletakse peatükis E5, mis käsitleb ressursikasutust ja ringmajandust.

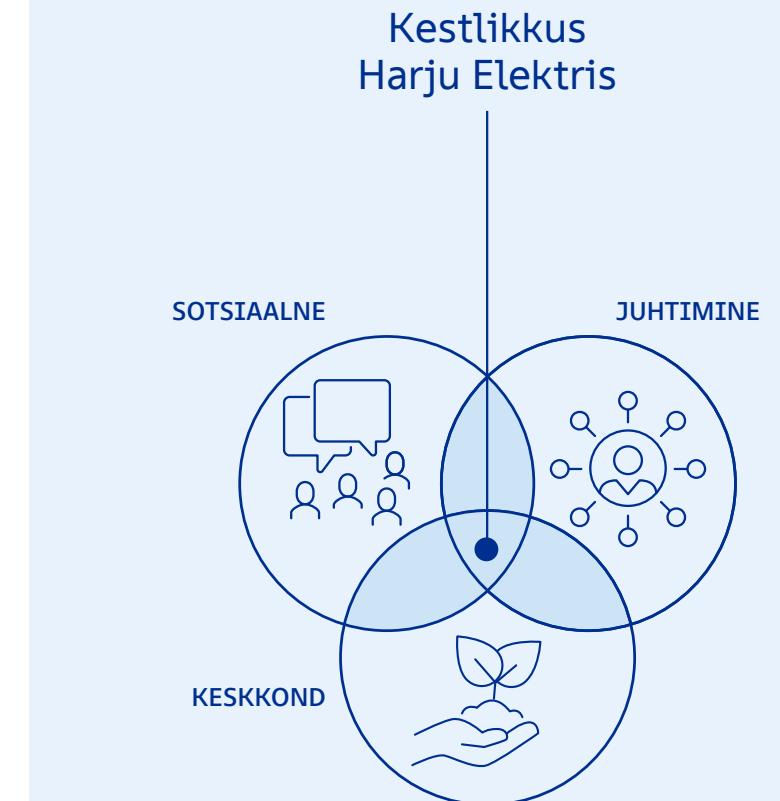
Kehtlikkusaruanne ei sisalda sellist konfidentsiaalset infot, mis käsitleb kontserni strateegiat, kavasid ja meetmeid ulatuses, mis tagab ärisaladuste ja intellektuaalomandi kaitset.

Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega (BP-2)

Kehtlikkusaruande koostamisel on kasutatud lühikese, keskmise ja pika ajavahemiku määratlusi vastavalt ESRS 1 standardile. Lühiajalise ajavahemiku puhul on periood 1 aasta, keskmise puhul kuni 5 aastat ja pika ajavahemiku puhul üle 5 aasta.

Kasvuhoonnegaaside mõjuala 3 heitkogused hõlmavad väärtusahela andmeid, mida ei ole võimalik otseselt mõõta ja mida saab vaid hinnata. Seetõttu kasutati heitkoguste hindamisel kaudseid allikaid, sealhulgas avalikult kättesaadavaid valdkonna keskmisi andmeid, andmebaase ja kolmandate osapoolte tõendatud keskkonnadeklaratsioonide (EPD – *Environmental Product Declaration*) andmeid.

Mõjuala 3 andmetega seotud ebakindluse taset peetakse üldiselt keskmiseks, kusjuures süstemaatiline ja statistiline ebakindlus on hinnanguliselt madal. Kuigi mõjuala 3

heitkoguseid ei ole võimalik otseselt mõõta, kasutati maksimaalselt tootespetsiifilist teavet, mis pärineb EPD deklaratsioonidest ning täiendavalt asjakohaseid valdkonnapõhised andmebaase.

Lisateave kasvuhoonnegaaside heitkoguste kohta vt [Kasvuhoonnegaaside koguheid \(E1-6\)](#).

Juhtimine

Juht- ja järelevalveorganid (GOV-1)

Juhatus on aktsiaseltsi juhtorgan, mis esindab ja juhib ettevõtte igapäevategevust. AS-i Harju Elekter Group juhatuses oli 31.12.2024 seisuga kolm meesliiget. Juhatuses esimees Tiit Atso tegeleb kontserni üldise ja strateegilise juhtimisega, kontserni finantsküsimuste eest vastutab Priit Treial ja Aron Kuhi-Thalfeldt kontserni kinnisvara- ja energeetikavaldkonna eest. Tiit Atso on Harju Elektris alates 2014. aastast, Aron Kuhi-Thalfeldt 2003. aastast ja Priit Treial 2022. aastast. Juhatusse ei kuulu tegevjuhtkonda mittekuuluvaid liikmeid ja töötajate esindajaid.

AS-i Harju Elekter Group nõukogu otsustas alates 1. jaanuarist 2025 laiendada ettevõtte juhatuse koosseisu viie liikmeni. Vt [RMP lisa nr 29 „Aruandekuupäeva järgsed sündmused“](#).

Nõukogu kavandab aktsiaseltsi tegevust, korraldab selle juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. AS-i Harju Elekter Group kuueliikmelisse nõukokku kuuluvad esimees Triinu Tombak ja liikmed Risto Vahimets, Märt Luuk, Arvi Hamburg, Aare Kirsme ja Andres Toome. Triinu Tombak on olnud AS-i Harju Elekter Group nõukogu liige aastatel 1997-2007 ning 2012. aastast tänaseni. Andres Toome 2007. aastast, Aare Kirsme 2014. aastast, Arvi Hamburg 2017. aastast, Risto Vahimets ja Märt Luuk 2022. aastast. Nõukokku ei kuulu tegevjuhtkonda mittekuuluvaid liikmeid ja töötajate esindajaid.

Lisainfo juhatuse ja nõukogu liikmete hariduse, kogemuse ja ametikäigu vt [Hea ühingujuhtimise tava aruanne](#).

Nõukokku kuulub 1 naine (17%) ja 5 meest (83%) ning nõukogu mitmekesisuse suhtarv soo alusel on 0,2. Nõukogu liikmetest on sõltumatud Risto Vahimets ja Arvi Hamburg.

Juhatuses esimees vastutab mõjude, riskide ja võimaluste järelevalve eest. Juhatuses järelevalvet teostab nõukogu. Juhatuses volitused ei kajasta hetkel individuaalseid kohustusi mõjude, riskide ja võimaluste osas. Juhatuses ja nõukogu õigused ja kohustused on määratletud Harju Elektri põhikirjas ja äriseadustikus.

Juhatusel ja nõukogul on keskne roll ärilise käitumise suunamisel ja tagamisel. Nende vastutus hõlmab nii strateegilise juhtimise kui ka ettevõtte väärtuste ja eetilise käitumise järgimise kindlustamist. Juhatus vastutab kõrgete äritavade kehtestamise eest, mis toetavad läbipaistvust, vastutustundlikkust ja jätkusuutlikkust.

Juhatus vastutab igapäevase tegevuse juhtimise eest, tagades, et äriplaneerimine vastab seadustele, regulatsioonidele ja ettevõttes kehtestatud sisemistele reeglitele. Samuti on juhatuse ülesanne viia ettevõtte strateegia kooskõlla eetiliste äripõhimõtetega ja jälgida, et töötajad, kliendid ja partnerid neid järgiksid.

Juhatus on määranud igapäevase kehtlikkusteemade jälgimise ja juhtimise korraldamise kontserni jätkusuutlikkuse juhile. See roll hõlmab kontserni kehtlikkuse strateegia elluviimist ja üksikasjalike tegevuskavade väljatöötamist. Juhatus teavitatakse regulaarselt valdkonnapõhistest uuendustest, tagades läbipaistvuse ja vastutuse koostatud plaanide elluviimisel. Juhatus kinnitab mõjude, riskide ja võimaluste osas seatud strateegia, poliitika, tegevused ja

eesmärgid. Ettepanekud nende osas teeb juhatusele kontserni jätkusuutlikkuse juht.

Juhatuses ja nõukogu liikmetel on oma haridusest ja töökogemusest tulenevad asjakohased teadmised, mis on vajalikud ettevõtte õiguslike riskide juhtimiseks ning vastutustundliku ja jätkusuutliku tegevuse tagamiseks. Nad mõistavad rahvusvahelisi äritavasid, sh inimõiguste austamist ja keskkonnasäästlikkust. Nad suudavad tuvastada ja maandada riske, mis võivad tuleneda ebalausast või läbipaistmatust ärilisest käitumisest ning hinnata otsuste pikaajalist mõju jätkusuutlikkusele ja ettevõtte väärtustele. Juhatuses ja nõukogu liikmed toetavad eetilise organisatsioonikultuuri kujundamist ja töötajate kaasamist ettevõtte väärtuste elluviimisel. Kui liikmetel on piiratud teadmised või vajalikud teadmised mõnes spetsiifilises valdkonnas puuduvad (nt seadused, regulatsioonid, töötervishoiu, ohutuse, ressursitõhususe või kasvuhoonegaaside jalajälje hindamisel), tagatakse vajaliku kompetentsi kaasamine sisemiste või väliste ekspertide abil või vajadusel liikmete koolitamiste kaudu.

Nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, hinnates, kas strateegiad ja otsused on kooskõlas ettevõtte väärtustega ja aktsionäride huvidega. Nõukogu roll on kindlustada, et ettevõtte äriplaneerimine toetab pikaajalist jätkusuutlikkust ja mainet. See tagab täiendava järelevalvet ja vastutust, kindlustades, et kõik meetmed on kooskõlas kehtliku arengu eesmärkide (*Sustainable Development Goals*) ja riskijuhtimisega.

Kontserni kõigile tootmisettevõtetele on väljastatud kvaliteedi- ja keskkonnanormide juhtimissüsteemide (ISO 9001; ISO 14001) sertifikaadid. Töötervishoiu ja tööohutuse (ISO 45001) juhtimissüsteemi sertifikaadid on ettevõtetel AS Harju Elekter,

Harju Elekter UAB ja Telesilta OY. Sertifikaadid kinnitavad, et siseauditid ja juhtimisprotseduurid on juurutatud, tagades oluliste mõjude, riskide ja võimaluste tõhusa juhtimise keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisküsimustes.

Kestlikkusalane juhtimine (GOV-2)

Kontserni juhatus kohtub valdkonnajuhtidega, sh ka kontserni jätkusuutlikkuse juhiga, kord kuus. Regulaarsetel kohtumistel antakse ülevaade keskkonna-, sotsiaalse ja ärilise juhtimisega seotud küsimustest, tehakse ettepanekuid muudatusteks ning tutvustatakse juhatusele poliitikate, tegevuste, mõõdikute ja eesmärkide tulemusi ning rakendatud meetmete tõhusust. Juhatus ja nõukogu hindavad süsteemselt mõjusid, riske ja võimalusi kontserni strateegiaga seotud otsuste ja oluliste tehingute tegemisel, arvestades nii lühiajalisi kui ka pikaajalisi tegureid. Töötervishoiu ja tööohutuse, töötajate heaolu ja energiaga seotud teemad on otseselt juhatuse vastutusalas. Erilist tähelepanu pööratakse energia- ja ressursside tõhususele, mis on kesksed teemad uute investeeringute hindamisel. Nõukogu ja juhatus kohtuvad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul, saades kestlikkuse teemadest ülevaate kinnitatud strateegia kaudu.

Juhatus kinnitas kahese olulisuse hindamisel (*DMA – Double Materiality Assessment*) tuvastatud olulised mõjud, riskid ja võimalused (*IRO – Impacts, Risks, Opportunities*) ning osales Harju Elektri kestlikkuse strateegia koostamisel. Strateegia arvestab tuvastatud mõjusid, riske ja võimalusi. Hetkel puudub eraldiseisev süsteem kestlikkusega seotud riskide juhtimiseks.

Kestlikkusalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse (GOV-3)

Harju Elektris kehtestatud tasustamis- ja hüvitiste maksmise poliitikad ei ole otseselt seotud kestlikkuse teemadega.

Avaldus hoolsuskohustuse täitmise kohta (GOV-4)

Hoolsuskohustuse põhielemendid	Peatükid kestlikkusaruandes	
Inimestele ja keskkonnale avalduvate negatiivsete mõjude tuvastamine ja hindamine	ESRS 2 IRO-1 (sh. E1 ja E5) ESRS 2 SBM-3	
Inimestele ja keskkonnale avalduva negatiivse mõjuga tegelemine	ESRS 2 MDR-A ESRS E1-1 ESRS E1-3	ESRS S1-4 ESRS E5-2
Nende jõupingutuste tõhususe jälgimine	ESRS 2 MDR-M ESRS 2 MDR-T ESRS E1-4 ESRS E1-5 ESRS E1-6, ESRS E5-3 ESRS E5-4	ESRS E5-5 ESRS S1-5 ESRS S1-6 ESRS S1-7 ESRS S1-13 ESRS S1-15 ESRS S1-16
Suhtlemine mõjutatud sidusrühmadega	ESRS 2 GOV-2 ESRS 2 SBM-2 ESRS 2 IRO-1	ESRS 2 MDR-P ESRS E1 ESRS S1-2

Riskijuhtimine ja kestlikkusaruandluse sisekontroll (GOV-5)

Kestlikkusaruande kvalitatiivse teabe koostamise eest vastutab kontserni jätkusuutlikkuse juht, kes esitab selle ülevaatamiseks juhatusele. Kvantitatiivsed andmed kogutakse kontserni tasandil. Andmete kontrollimise, ebakõlade tuvastamise ning vajalike arvutuste ja teisenduste eest vastutab jätkusuutlikkuse juht.

Riskide tuvastamise ja juhtimise eest vastutab juhatus. Riske hinnatakse lähtuvalt nende potentsiaalset põhjustada kestlikkusaruandluses olulisi vigu. Esimesel aruandlusaastal tuvastab ja jälgib kontserni kestlikkusaruandlusega seotud riske kontserni jätkusuutlikkuse juht, kellele on tagatud vajalikud ressursid ja sisendid. Euroopa Liidu kestlikkus-aruandluse standarditel põhinev aruandlussüsteem on alles loomisel, seega ei ole Harju Elekter jõudnud põhjalikult analüüsida kestlikkusaruandlusega seotud riske. Osaliselt on sisekontrolli süsteemid loodud ning nende arendamist jätkatakse järgnevatel aastatel.

Harju Elektri juhatus tagab, et riskijuhtimine on osa strateegilisest ja operatiivsest juhtimisest. Auditikomitee ja siseaudiitor vastutavad riskijuhtimise protsessi ja selle toimimise järelevalve eest. Kontsernis tuvastatakse, juhitakse ja maandatakse riske, et saavutada seotud eesmärgid ja ennetada ootamatusi. Riskianalüüsi raamistiku riskitaseme hinde moodustab mõju tõsidusaste ja riski realiseerumise tõenäosus. Juhatus vaatab perioodiliselt läbi riskitasemed ja tegevused, et riske õigeaegselt tuvastada ja maandada. Riskianalüüs hõlmab kontserni sotsiaalseid, keskkonna- ja juhtimisriske.

Harju Elektri riskid jagunevad

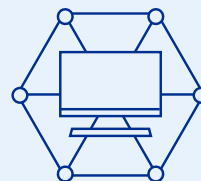
Keskkond

Töötajad

Ärieetika

Regulatsioonid
ning õigusaktid

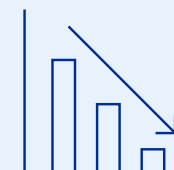
Infotehnoloogia

Hädaolukorrad

Tarneahel

Finantsriskid

Ettevõtte juhtimine

Keskkonnariskide vaates mõjutavad kontserni kõige rohkem rahvusvahelised ja Euroopa Liidu nõuded, näiteks kestlikkusaruandluse direktiiv (CSRD – *Corporate Sustainability Reporting Directive*), kestlikkusaruandluse standardid (ESRS – *European Sustainability Reporting Standards*), Euroopa Liidu taksonoomia, Pariisi kliimakokkulepe ja Euroopa Roheline Kokkulepe. Nimetatud regulatsioonid mõjutavad ettevõtte konkurentsivõimet, seetõttu panustame nõuete täitmisesse ja läbipaistvasse kestlikkusteabe raporteerimisse. Kontserni tegevust võivad mõjutada ülemaailmsed poliitilised otsused, mis võivad tekitada ebakindlust ja piirata ärivõimalusi.

Töötajatega seonduvatest riskidest mõjutavad ettevõtet enim töötajate suurenenud ootused töötingimustele (sealhulgas pайдlikkus, areng, töötasu), mis raskendavad värbamisprotsessi ja suurendavad vabatahtlikku voovlust. Riski maandamiseks on kontsernis läbipaistva tasustamissüsteemiga motivatsiooni-pakett ja kaasaegsed töötingimused. Tööohutuse vaates

järgitakse töötervishoiu ning tööohutuse juhtpõhimõtteid.

Juhtimisalaseid riske maandatakse Harju Elektri käitumiskoodeksi ja juhtpõhimõtete kontserniüleste koolitustega. Nendes põhimõtetes lepatakse kokku ka võtmetarnijatega. Küberturvalisuse riskide maandamiseks on fookuses erinevad ennetus- ja regulaarsed koolitustegevused. Lisateave kontserni finantsriskide kohta on avalikustatud [raamatupidamise aruandes](#).

Kestlikkusaruandluse protsessis tuvastatud peamised riskid hõlmavad andmete kogumist ja nende kvaliteeti, samuti inimressusse ja ekspertteadmisi. Alates 2018. aastast on Harju Elektris juurutatud kestlikkusandmete kogumise raamistikku ja protseduure vastavalt GRI (*Global Reporting Initiative*) aruandlusnõuetele. 2024. aastal täiustati protsesse EL kestlikkusaruandluse direktiivi ja -standarditega vastavuse tagamiseks. Peamised andmete kogumise ja kvaliteediga seotud riskid tulenevad andmete käsitsi sisestamise vigadest, andmete

päritoluga seotud probleemidest ja raskustest asjakohaste andmete saamisel. Nende riskide maandamise meetmed hõlmavad ettevõttesiseseid kestlikkuse teemalisi koolitusi, välise ekspertide kaasamist ja protsessi dokumenteerimise tagamist.

Kestlikkusaruandlusega seotud inimressursi ja valdkonnaalaste teadmiste võimalikud riskid on tingitud piiratud töötajate arvust kestlikkuse meeskonnas. Jätkusuutlikkuse juht vastutab kestlikkusaruandluse ja kestlikkuse strateegia juurutamise eest ning omab teadmisi aruandlusnõuete, protsesside ja kestlikkusteabe kohta. Aruande koostamisel kaasatakse erinevate valdkondade juhte, spetsialiste ja väliseid eksperte. Kestlikkusaruandluse koostamise käigus võib ühe töötaja või olulise koostööpartneri kaotamine ettevõtet oluliselt mõjutada, sest vastavaid teadmisi ja oskusi ei ole lihtne kiiresti asendada. Nende riskide maandamise meetmed hõlmavad kontserniülesteid kestlikkusteemalisi koolitusi, välise ekspertide kaasamist ja protseduuride dokumenteerimist.

Strateegia ja ärimudel

Strateegia, ärimudel ja väärtusahel (SBM-1)

Harju Elekter keskendub eelkõige kestlike elektrijaotus-seadmete pakkumisele. Me projekteerime, toodame ja paigaldame elektriseadmeid energeetika-, tööstus- ja taristuettevõtetele ning avalikele ja ärihoonetele.

Harju Elektri põhitegevuseks on elektrijaotuslahenduste pakkumine, kus osa toodetes kasutatavatest pooltoodetest ja komponentidest määravad meie kliendid. See mõjutab ühtlasi seda, mil määral saame rakendada meetmeid oma äritegevusega kaasnevate mõjude, riskide ja võimaluste käsitlemiseks.

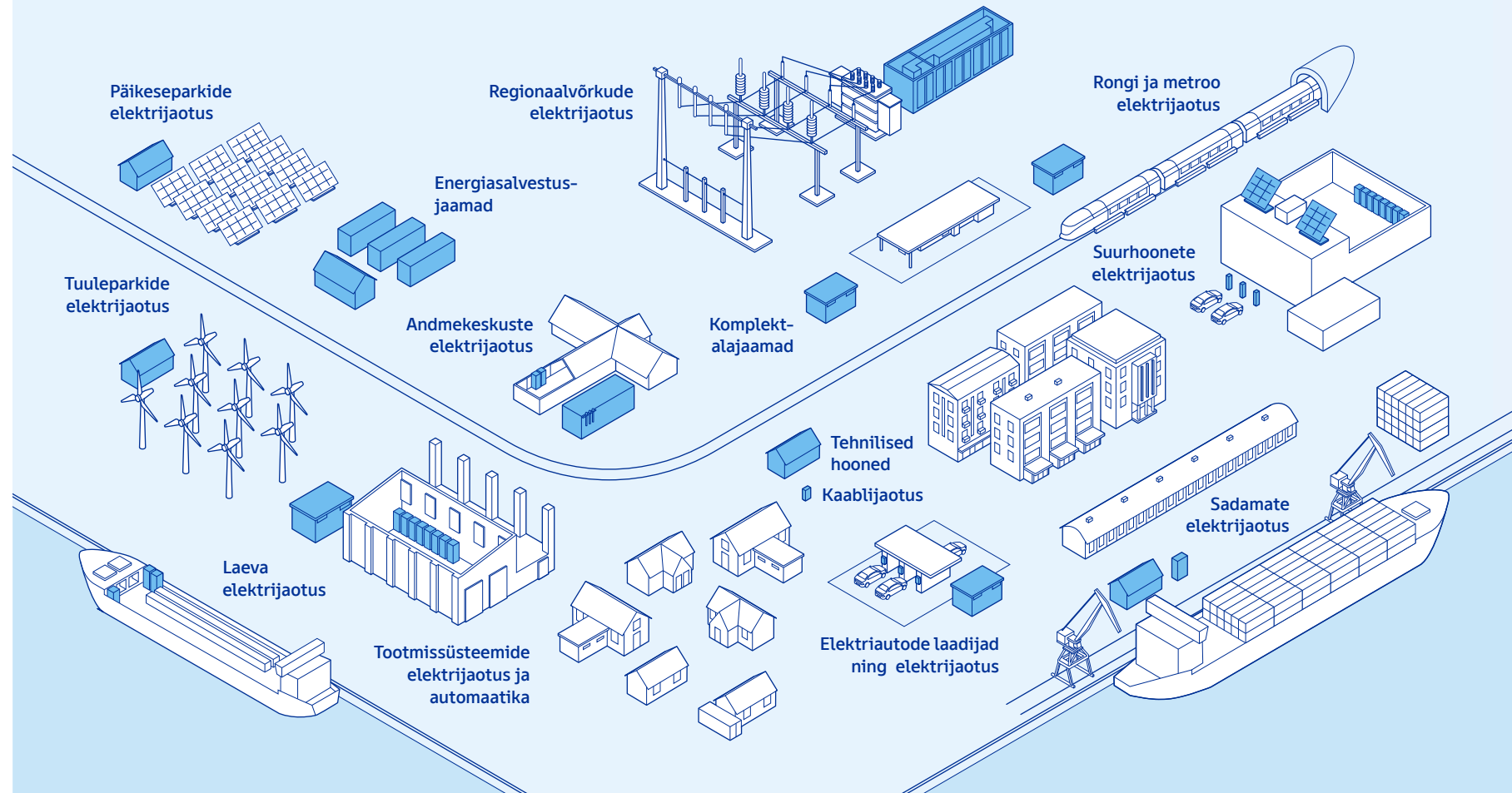
Lisaks eelnevale on Harju Elektri tegevusaladeks tööstus-kinnisvara arendamine, projektijuhtimine, rentimine ja sellega kaasnevad teenused rendipartneritele ja kontserni ettevõtetele. See segment toodab ligikaudu 3% kontserni tuludest.

Harju Elekter pakub äriklientidega seotud tooteid ja teenuseid. Kontsern ei paku tooteid ega teenuseid, mis on teatud turgudel keelatud.

Harju Elektri juured ja peakontor on Eestis. Tootmisüksused asuvad neljas riigis: Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus. Teave palgatöötajate arvu kohta geograafiliste piirkondade kaupa vt S1.

Harju Elektri kestlikkuse strateegiat uuendati 2024. aastal. Strateegia kinnitatakse 2025. aastal, kui kontserni 2024. aasta

Meie lahendused hõlmavad järgmist:

kestlikkusega seotud mõõteandmed on teada. Kestlikkuse strateegia võtab arvesse olulisi mõjusid, riske ja võimalusi, mis on tuvastatud kahese olulisuse hindamisel, kuid ei sisalda

kestlikkusega seotud eesmärged oluliste toote- ja teenuste rühmade, kliendikategooriate, geograafiliste piirkondade ja suhete osas sidusrühmadega.

Meie strateegilised eesmärgid

KESKKOND

Loome kestlikke elektriseadmeid mõeldes tulevikule

- KHG-heitkoguste vähendamine oma tegevuses ja väärtusahelas
- Taastuenergia osakaalu suurendamine
- Üleminek ringmajandusele

SOTSIAALNE MÕJU

Areng ja meie inimesed on Harju Elektri keskmes

- Töötajate tervise ja turvalisuse tagamine
- Töötajate rahulolu tagamine
- Oskuste ja töösoorituste parendamine

JUHTIMINE

Koostöös klientidega panustame kestlikku tulevikku

- Vastutustundliku juhtimise edendamine
- Jätkusuutlik väärtusahel
- Meie toodete ja teenuste suurepärane kvaliteet

Säästva arengu eesmärgid (Sustainable Development Goals)

Meie strateegilised tegevused

KESKKOND

Oleme pühendunud KHG heitkoguste vähendamisele

- Vähendame mõjualade 1 ja 2 KHG heitkoguseid 2030. aastaks -20% (baasaasta 2024)
- Vähendame mõjuala 3 heitkoguseid 2030. aastaks -15% (baasaasta 2024)

Suurendame järk-järgult taastuenergia osakaalu

- Suurendame taastuenergia tootmise ja omatoodetud päikeseenergia tarbimise osakaalu
- Suurendame taastuenergia tarbimise osakaalu

Rakendame ringmajanduse printsiipe

- Suurendame taaskasutatud ja taaskasutatavate materjalide sisaldust toodetes
- Panustame ringmajandusele üleminekusse

Rakendame kontserni tootmisettevõtetes keskkonnajuhtimissüsteemi

- Oleme seadnud eesmärgiks, et kõigil tootmisettevõtetel on kehtiv ISO 14001 keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaat

SOTSIAALNE

Tagame oma töötajate tervise ja ohutuse

- Juurutame standardiseeritud kontserni töötervishoiu ja –ohutuse protseduure, mis on kooskõlas kohalike seaduste ja regulatsioonidega
- Kontserni töötervishoiu ja –ohutuse protseduuride tõhususe jälgimine
- Reageerime ohtlikele olukordadele koheselt pärast nende avastamist
- Oleme seadnud eesmärgiks, et kõigil tootmisettevõtetel on kehtiv ISO 45001 töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemi sertifikaat

Tagame oma töötajate rahulolu

- Viime iga-aastaselt läbi kontserniülese töötajate rahulolu uuringu, eesmärgiks on osalusemäär >70
- Käsitleme olulisi teemasid ja parendusvaldkondi ning jagame edulugusid

Arendame oma töötajaid, et tagada konkurentsivõime pidevalt arenevas ärikeskkonnas

- Koolitame oma töötajaid ja toetame elukestvat õpet, oleme seadnud koolitustundide eesmärgiks aastas >40 tundi töötaja kohta
- Juhime töötajate individuaalset arengut ja tulemuslikkust

Panustame insenerihariduse ja tootmistööstuse arendamisse

- Toetame noorte tehnikahuvi ja haridust
- Osaleme erialaliitude koostööprogrammides

JUHTIMINE

Edendame vastutustundlikke juhtimistavasid

- Tagame, et meie töötajad järgivad kontserni keskkonna-, töötervishoiu ja tööohutuse standardeid ja inimõiguste põhimõtteid. Oleme seadnud eesmärgiks, et kõik töötajad läbivad käitumiskodeksi ja standardite koolitamise

Panustame jätkusuutliku väärtusahela loomisesse

- Tagame lepingute ja enesehindamise protseduuriga, et meie töövõtjad ja tarnijad jagavad Harju Elektri keskkonna-, töötervishoiu ning tööohutuse ja inimõiguste põhimõtteid

Tagame oma toodete ja teenuste kõrge kvaliteedi

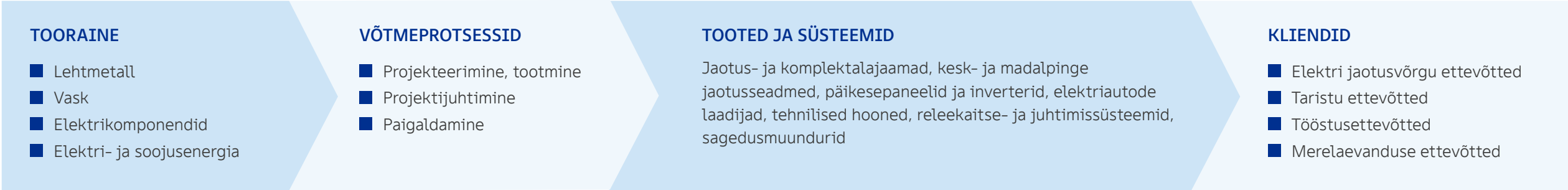
- Kõigis kontserni tootmisettevõtetes juurutatakse kvaliteedijuhtimissüsteemi ja rakendatakse kvaliteedijuhtimise tööriistu
- Oleme seadnud eesmärgiks, et kõigil tootmisettevõtetel on kehtiv ISO 9001 kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaat

Kontserni põhitegevusala panustab ühiskonna jätkusuutlikku arengusse, toetades laiaulatuslikku elektrifitseerimist elektriseadmetega, mis aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele. Harju Elekter ei saa tagada, et toodetud

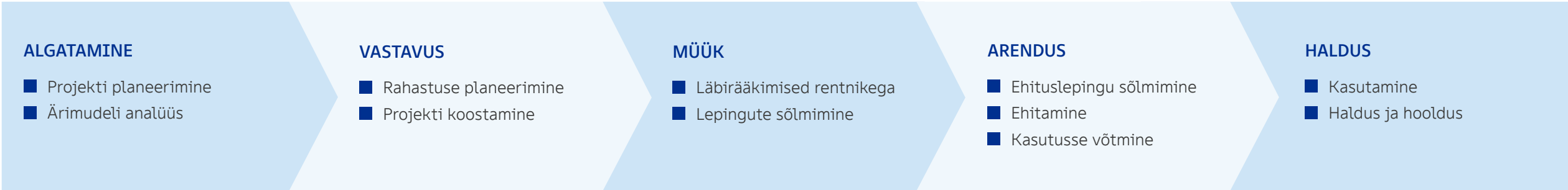
lahendustes edastatakse ainult rohelist energiat, kuid tänu üleilmsele püüdlusele ja nõudlusele liigub trend selles suunas, et elektrivõrk kindlustaks üha keskkonnasõbralikumalt toodetud elektri kättesaadavuse. Harju Elekter on pühendunud

oma tegevusega seotud negatiivsete mõjude, näiteks tootmisprotsesside ja nendes kasutatavate komponentide negatiivsete keskkonnamõjude leevendamisele.

Tootmise tegevusvaldkonna väärtusahel

Kinnisvara tegevusvaldkonna väärtusahel (sh Soome ja Rootsi valdusettevõtted)

Peamised tootmisprotsessis kasutatavad sisendid on lehtmets, vask, elektrilised komponendid ja pooltooted, elektri- ja soojusenergia ning tööjõud. Suur osa sisenditest, välja arvatud energia ja tööjõud, hangitakse vastavalt klientide spetsifikatsioonidele, sealjuures määravad kliendid sageli ise konkreetset toodet ja nende tarnijat. Pooltooted, komponendid ja toormaterjalid ostetakse sisse vastavalt vajadusele. Kui Harju Elektri on võimalus ise valida nii toode kui tarnija, siis praegused turutingimused eelistavad hinda muudele näitajatele. Samuti puuduvad kontserni tegevusvaldkonnas paljudel juhtudel kestlikud alternatiivid.

Kinnisvara segmendis kasutatavad sisendid on kommunaalteenused, muud teenused nagu jäätmeäritlus ja kanalisatsioon, ehitusmaterjalid, kinnistud ja maa ning ehitusega seotud teenused. Kommunalteenused hangitakse kindlate perioodide või lepingute alusel ning ehitusmaterjale ja ehitusega seotud teenuseid vastavalt vajadusele.

Harju Elektri väärtusahela ning toodete ja teenuste kirjeldus annab ülevaate meie olulistest väljunditest klientidele. Harju Elektri väljund ja tulem aktsionäridele hõlmab aktsiahinna tõusu ja dividende, mis on eelkõige seotud kontserni majandustulemustega. Kontserni töötajad saavad kasu stabiilsest ja usaldusväärsest tööandjast ning kohalik omavalitsus ja kogukond saavad eeliseid Harju Elektrist kui olulisest tööandjast ja maksumaksjast. Lisaks toetab Harju Elekter kohalikku noortesporti, erialast haridust ning tõstab noortes tehnoloogiahuvi.

Sidusrühmade huvid ja seisukohad (SBM-2)

Harju Elektri töötajad on üks peamisi mõjutatud sidusrühmi. Harju Elektri strateegia ja ärimudel seavad keskele kohale töötajate huvid ja seisukohad, tunnustades töötajaid, kui kontserni edule olulist väärtust. Kontsernis toetatakse avatud suhtlust, töötajate kaasamist otsustusprotsessidesse

ning soodustatakse töötajate professionaalset arengut ja heaolu. Töötajate õigusi ja huve arvestatakse läbi turvalise töökeskkonna, paindlike ja konkurentsivõimeliste töötingimuste ning võrdsete võimaluste loomise läbi.

Harju Elektri ärimudel keskendub klientide ootustele ja vajadustele. Oma võtmeklientidega oleme sõlminud raamlepingud, kus on välja toodud klientide ootused Harju Elektrile. Klientide oleviku- ja tulevikuvajadusi ning ootuseid võtame arvesse kontserni strateegia kujundamisel. Kinnisvara segmendis läbib iga arendusprojekt valideerimisprotsessi, millesse on kaasatud kohalikud omavalitsused, rahastajad ja sidusrühmad. Projektid on kohandatud vastavalt meie klientide spetsiifilistele vajadustele.

Kahese olulisuse hindamise (DMA) protsessi käigus huvirühmadelt saadud tagasisidele tuginedes oleme jõudnud järeldusele, et kontserni strateegia või ärimudel ei vaja täiendamist, kuna nendes on juba arvesse võetud oluliste sidusrühmade ootuseid.

Sidusrühmade kaasamise kokkuvõte

Peamised sidusrühmad	Kuidas me kaasame?	Kaasamise eesmärk/tulemus	Kuidas on Harju Elekter tagasisidet arvesse võtnud?
KLIENDID	• Tagasisidemehhanismid (küsitlused, tooteülevaatused) • Sotsiaalmeedia suhtlus • Klienditeenindus ja dialoog müügimeeskondade kaudu • Intervjuud, sealhulgas kestlikkusega seotud teemad, tulemuslikkus ja eesmärgid • Kliendikoostöö tootearenduses	• Paranenud kliendirahulolu • Tugevamad kliendisuhed • Paremad tooted ja teenused • Suurenenud läbipaistvus ja usaldus • Positiivne ettevõtte kuvand • Väärtuslikud teadmised	• Kliendi tagasiside ja kestlikkuse eesmärkidega arvestamine kahese olulisuse hindamise protsessis • Kliendirahulolu tõstmine • Turundusstrateegia ja tegevuskavade väljatöötamine • Tagasiside integreerimine tootearendusse • Tagasiside integreerimine pideva täiustamise protsessi • Tegevuste prioriseerimine kliendi tagasiside alusel

Sidusrühmade kaasamise kokkuvõte

Peamised sidusrühmad	Kuidas me kaasame?	Kaasamise eesmärk/tulemus	Kuidas on Harju Elekter tagasisidet arvesse võtnud?
TÖÖTAJAD	• Töötajate kaasamise programmid (sh küsitlused) • Töötajatel on juurdepääs veebipõhisele vilepuhumisele • Kompetentside arendamise programmid • Struktureeritud karjääri- ja tulemuslikkuse ülevaatused • Sisekommunikatsiooni platvormid • Meeskonna ja üks-ühele kohtumised • Avatud keskkonna loomine töötajatele võimalike probleemide tõstatamiseks	• Kooskõla ettevõtte eesmärkidega • Atraktiivsed töö- ja karjääri võimalused • Paranenud töötajate rahulolu ja heaolu • Kõrge töötervishoiu ja tööohutuse tase • Innovatsioon ja ideed • Paranenud meeskonnatöö ja koostöö • Suurenenud produktiivsus • Madalam tööjõu voolavus	• Andmete ja tagasiside analüüsimine ning andmete kasutamine otsustusprotsessides ja poliitika uuendamisel • Töötajate tagasiside arvestamine kahese olulisuse hindamise protsessis • Töötajate tagasiside arvesse võtmine kestlikkuse strateegia ja tegevusplaanide väljatöötamisel • Töötajate kuuluvuse, mitmekesisuse ja võrdsuse edendamine • Töötajate tehtud ettepanekutega arvestamine ettevõtte igapäevategevuses
TARNIJAD	• Koostöö ja tarnijate suhete juhtimine • Meie käitumiskoodeksi tutvustamine tarnijatele • Kõrge riskiga tarnijate tuvastamine • Tarnijate perioodiline hindamine • Tarnijate ettepanekute käsitlemine • Regulaarne kvaliteedikontroll	• Tagada, et kõik partnerid järgivad sarnaseid kestlikkuse standardeid • Kõrge riskiga tarnijate tuvastamine ja nendega tegelemine • Kõrgete standardite säilitamine ja tarnijate usaldusväärsuse tagamine • Vastutustundliku hankimise edendamine ja tarneahela KHG heitkoguste vähendamine • Pidev parendus • Partnerlussuhete tugevdamine, vastastikuse usalduse ja koostöö arendamine	• Andmete ja tagasiside analüüsimine ning kasutamine otsustusprotsessides • Tarnijate koolitamise plaanid ja tegevused • Teadlik tarnijate valik • Tarnijate ootustega arvestamine

Sidusrühmade kaasamise kokkuvõte

Peamised sidusrühmad	Kuidas me kaasame?	Kaasamise eesmärk/tulemus	Kuidas on Harju Elekter tagasisidet arvesse võtnud?
AKTSIONÄRID	• Ettevõtte dividendipoliitikast kinnipidamine • Harju Elektri strateegia elluviimine • Käitumiskoodeksi järgimise tagamine • Järelevalve ja läbipaistev aruandlus • Avatud ja ausa suhtluse hoidmine • Dialoogi pidamine investorsuhete programmi kaudu • Regulaarne suhtlemine analüütikutega • Aktsionäride korralise üldkoosoleku korraldamine	• Suurenenud usaldus tänu läbipaistvale suhtlusele • Aktsionäride ootuste mõistmine kestlikkuse teemade osas • Suurenenud finantsstabiilsus ja ettevõtte kasv • Tasakaalus tootlus aktsionäride • Tugevnenud investorite usaldus tänu regulaarsele kaasamisele • Informeeritus Harju Elektri strateegiast • Regulaarsed ülevaated koostöös analüütikutega • Aktsionäride korralise üldkoosoleku konstruktiivsed tulemused	• Aktiivse osalemise soodustamine ja aktsionäridele võimaluste pakkumine oma mõtete ja ideede väljendamiseks • Aktsionäride arvamuste ja ettepanekute arvesse võtmine otsustusprotsessides • Tagasiside kogumine ja adresseerimine, tagamaks, et aktsionärid tunnevad end kaasatuna
KOHALIK VÕIM JA KOGUKOND	• Tudengiprogrammid ja praktikavõimalused • Sponsorlusprojektid ja partnerlussuhted kogukonna hüvede planeerimiseks • Tegevus sotsiaalmeedias, koostöö kohalike ajalehtede ja erialaliitudega ning insenerihariduse edendamine • Kohtumised ja intervjuud kohalike omavalitsustega	• Usaldusväärne ja sotsiaalselt vastutustundlik ettevõtte ja tööandja • Kogukonna mõtete ja tagasiside käsitlemine • Kogukonna hüvede tagamine • Majanduslikud investeeringud kohaliku heaolu hüvanguks	• Kohaliku kogukonna projektide toetamine • Kogukondade ootustega arvestamine • Kogukondade kaasamine • Osalemine kohalikel üritustel • Hariduslikel eesmärkidel ettevõttekõlastuste korraldamine
REGULEERIVAD JA JÄRELEVALVE-ASUTUSED	• Nõuetekohane raporteerimine ja informatsiooni avalikustamine • Regulaarne suhtlus poliitikakujundajatega	• Võimalike regulatiivsete probleemide ennetamine ja riskide maandamine • Väärtuslikud teadmised ja juhised • Koostööl põhinev regulatiivne maastik	• Nõuetele vastav aruandlus • Parendusettepanekute arvesse võtmine • Strateegia ja ärimudeli regulatsioonidega vastavusse viimine • Väärtuse loomine

2024. aastal viis Harju Elekter esimest korda läbi kahese olulisuse (DMA) hindamise vastavalt Euroopa kestlikkus-aruandluse direktiivile (CSRD) ja kestlikkusaruandluse standarditele (ESRS). Sidusrühmade jaoks olulised kestlikkuse teemad nagu kasvuhoonegaaside heitkogused, jäätmete käitlemine, ringmajandus, sotsiaalne vastutus ning vastutustundlikud äritavad kaasasime mõjude, riskide ja võimaluste hindamise nimekirja. Kahese olulisuse hindamise tulemused vt allolev tabel (SBM-3).

Juhatuse liikmed olid kaasatud kogu kahese olulisuse hindamise protsessi ja said selle käigus ülevaate huvirühmade sisenditest. Kuigi nõukogu ei saa kõigi sidusrühmade tagasiside kohta eraldiseisvat teavet, teavitatakse nõukogu kaudselt sidusrühmade arvamustest. Nõukogu kinnitas aruandeaastal kontserni strateegia, mille osaks on kestlikkuse strateegia ning mille koostamisel on arvesse võetud sidusrühmade seisukohti.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga (SBM-3)

Harju Elektri strateegia ja ärimudel tuginevad meie klientide vajadustele ja ootustele, samuti võtame strateegia kujundamisel arvesse sidusrühmade seisukohti. Oleme alustanud kontsernis muudatuste elluviimist, keskendudes oma äritegevuse olulistele mõjudele, riskidele ja võimalustele.

ESRS	Teemad	Oluline mõju, risk või võimalus	Väärtusahel	Ajavahemik	Mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus ja nende mõju inimestele või keskkonnale
E1	Kliimamuutustega kohanemine	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Pikaajaline	Energiatarbimine ning kasvuhoonegaaside heitkogused mõjualades 1, 2 ja 3 avaldavad negatiivset mõju keskkonnale ja inimestele
E1	Kliimamuutustega kohanemine	Risk	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Muutuvad kliendieelistused ja suurenenud nõudlus madala süsinikusisaldusega toodete järele
E1	Kliimamuutustega kohanemine	Risk	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Muutuvad globaalsed ja EL regulatsioonid ning nendega kaasnevad lisakulud
E1	Kliimamuutuste leevendamine	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Täiendavad investeeringud päikeseparkidesse ja energiatõhususse
E1	Kliimamuutuste leevendamine	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Harju Elektri enda tegevuse ja väärtusahelaga seotud kasvuhoonegaaside heitkogused
E1	Kliimamuutuste leevendamine	Risk	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Keskkonnanõuete täitmisega võivad mõjutada tootmise hinda ning mõjutada seeläbi konkurentsipositsiooni
E1	Energia	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Kontserni põhitegevus toetab elektrifitseerimist, mis omakorda aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele

ESRS	Teemad	Oluline mõju, risk või võimalus	Väärtusahel	Ajavahemik	Mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus ja nende mõju inimestele või keskkonnale
E1	Energia	Võimalus	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Elektrifitseerimisest tulenev nõudluse kasv ja seeläbi suurenenud tootmismahud
E1	Energia	Võimalus	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Täiendavad investeeringud päikeseparkidesse ja energiatöhususse võimaldavad vähendada energiaga seotud kulusid
E5	Ressursside sisendvood ja -kasutus	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Harju Elektri tooted on pika elueaga, neid on võimalik parandada ja täiustada, pikendades eluiga veelgi
E5	Ressursside sisendvood ja -kasutus	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Harju Elektri toodete tootmiseks kulub esmaseid ressursse ja puuduvad alternatiivid taaskasutatud toodete näol: see aitab kaasa loodusvarade ammendumisele
E5	Jäätmed	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Kontserni tegevusest tingitud jäätmete teke. Negatiivse mõju vähendamisega seotud tegevused: jäätmete tekke vältimine ja korrektne käitlemine, mis võimaldab korduskasutust ja ringlussevõttu
S1	Töötajimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Suurem osa kontserni töötajatest töötab täistööajaga, samuti võimaldab Harju Elekter oma töötajatele paindlikku tööaega
S1	Töötajimused	Negatiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Liigne perioodiline töökoormus, mis võib mõjutada töötajate tervist ja suurendada haiguslehel viibitud päevade arvu
S1	Töötajimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Piisava töötasu maksmine võimaldab nii töötajate kui nende perede heaolu
S1	Töötajimused	Risk	Oma tegevus	Lühiajaline	Rahulolematus palgatasemega võib vähendada talentide värbamise ja hoidmise võimalusi, samuti põhjustada motivatsioonipuudust ja kehva töötulemust
S1	Töötajimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Kontsern arvestab töötajate vajadusi ja eelistusi edendades mitmekesisust ja kaasatust, mis toetab parema töökeskkonna loomist, innovatsiooni ja üldist ettevõtte arengut
S1	Töötajimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Keskmine	Kontsern panustab töötajatele turvalise töökeskkonna loomisse
S1	Töötajimused	Negatiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Tööõnnetused mõjutavad negatiivselt töötajate heaolu
S1	Töötajimused	Risk	Oma tegevus	Keskmine	Tööõnnetused ja neist tingitud haiguspäevad kujutavad kontsernile riski
S1	Võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused kõigile	Positiivne mõju	Oma tegevus	Keskmine	Kontsern panustab töötajate koolitamisse ja arendamisse

ESRS	Teemad	Oluline mõju, risk või võimalus	Väärtusahel	Ajavahemik	Mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus ja nende mõju inimestele või keskkonnale
S1	Võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused kõigile	Võimalus	Oma tegevus	Keskmine	Pädevad töötajad panustavad kontserni arengusse, samuti suurendavad arenguprogrammid tööandja atraktiivsust tööturul
S1	Muud tööga seotud tingimused	Risk/positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Kontsern panustab andmekaitsetesse, tagamaks isikuandmete töötlemisel kehtivate seaduste ja määruste järgimise. Seaduste täitmata jätmisega võivad kaasna usalduse kaotus, mainekahju ja trahvid
G1	Ettevõtte kultuur	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Kontsern eelistab vastutustundlikke koostööpartnereid
G1	Vilepuhujate kaitse	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Kontsern tagab läbi vilepuhumise kanali rikkumisest teavitajate kindla kaitse
G1	Korruptsioon ja altkäemaks	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Kontsern panustab korruptsiooni, altkäemaksu ja huvide konflikti juhtumite ära hoidmisel

- Töötervishoid ja -ohutus
- Töötajate arendamine ja motiveerimine
- Vastutustundlik hankimine
- Kliendirahulolu
- Kasumlik kasv, mis arvestab keskkonnamõjude vähendamise eesmärkidega
- Keskkonnaga seotud regulatiivsete riskide maandamine ja nende võimaluseks pööramine
- Investeeringud pika elueaga, energiatõhusate elektriseadmete tootmisse, mis toetavad elektrifitseerimist
- Tootmisprotsesside optimeerimine läbi pideva parenduse (lean-juhtimine)

Eeldame, et eesootavatel aastatel pööravad kliendid suuremat tähelepanu kestlikkuse teemadele, mis toob kaasa vajaduse muudatusteks ka meie ärimudelisse ja tegevustesse. Oluline osa Harju Elektri äritegevusest tulenevatest negatiivsetest mõjudest on seotud meie väärtusahela ja ressursidega – neid mõjusid on võimalik vähendada juhul, kui kliendid muudavad oma hangete kriteeriumeid ja turule lisandub kestlikke võimalusi ja alternatiive.

Mõjudega seotud tegevuste või ärisuhete olemuse kirjeldus

Ülesvoolu väärtusahela mõjud tulenevad peamiselt sisendressurssidest nagu energia, metallide, materjalide ning pooltoodete ja komponentide tootmisest. Need mõjud tulenevad väärtusahela kaugematest osadest ning kontsern ei ole oluliste mõjudega seotud ettevõtetega otseses ärisuhtes, kuna hangime suure osa materjalidest edasimüüjate ja vahendajate kaudu. Harju Elekter on otseselt seotud mõjudega, mis puudutavad tema enda tööjõudu, keskkonda ja juhtimist.

Kontsern ei avalikusta esimesel kolmel aastal IRO-dega seotud finantsmõjusid. Aruande kuupäeva seisuga ei ole tõenäoline, et Harju Elektriga seotud IRO-del oleks lähitulevikus oluline finantsmõju, kuna ettevõtte strateegia on suunatud nende juhtimisele. 31.12.2024 seisuga puudub kontsernil eraldiseisev säilenõtkuse analüüs, kuid kahese olulisuse analüüsi raames arutati ka kontserni võimekust adresseerida olulisi mõjusid ja riske ning kuidas saaks kontsern ära kasutada olulisi võimalusi. Säilenõtkuse analüüs viiakse läbi 2025. aastal.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused

Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)

2024. aastal viisime läbi kahese olulisuse hindamise (DMA), mille käigus analüüsisime kontserni äritegevuse mõju keskkonnale ja inimestele ning ettevõtte finantsriske ja võimalusi. Meie kestlikkusaruandlus tugineb põhjaliku hindamisprotsessi tulemustele.

Hindasime oma äritegevust, väärtusahelat ning tööstus- valdkonna kestlikkusaruandeid ja standardeid, et tuvastada võimalikud mõjud inimestele ja keskkonnale. Organisatsiooni- siseste ja -väliste küsimustike, töötubade ja intervjuude kaudu kogusime sisendit, täiendamaks ja valideerimaks meie arusaama olulistest teemadest. Analüüsi käigus hinnati nende mõjudega seotud riske ja võimalusi nii kvalitatiivselt kui kvantitatiivselt. Asjakohaste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemisel ja hindamisel võtsime arvesse nii ülesvoolu kui allavoolu väärtusahelaga seotud aspekte.

Ülesvoolu väärtusahela puhul arvestasime oma tegevus- valdkondade peamiste sisendressursside globaalsest väärtus- ahelast pärinevat teavet. Allavoolu väärtusahela puhul võtsime arvesse oma toodete kasutusaja ja selle lõpuga seotud mõjud. Allavoolu väärtusahelas on suurim mõju meie toodete kasutusajal ehk seadmetes edastataval energial. Kuna ostame oma peamised sisendressursid vahendajatelt ja edasimüüjatelt, puudub meil mõjude osas täielik ülevaade (välja arvatud toodete puhul, mis on kaetud keskkonnadeklaratsioonidega). Seda eeskätt just väärtusahela ülesvoolu osas, kus esinevad olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud.

Harju Elekter tegutseb Baltikumis ja Skandinaavias, teenindades suuri Euroopa ja Skandinaavia ettevõtteid. Sellest tulenevalt ei ole meie tegevus ja allavoolu väärtusahel meie hinnangul seotud ulatuslike negatiivsete mõjudega, mida kontsern saaks märkimisväärselt leevendada.

Kuna ülesvoolu väärtusahela osas, kus esinevad kõige olulisemad keskkonnamõjud, on läbipaistvus piiratud, tuginesime nende mõjude tuvastamisel ja hindamisel avalikele, ülemaailmsetele väärtusahela andmetele.

Sidusrühmade kaasamise koondtabelis (vt SBM-2) on ülevaade sidusrühmade kaasamisest, mis aitab mõista neile avalduvaid mõjusid.

Pärast võimalike mõjude, riskide ja võimaluste kaardistamist alustasime IRO-de hindamise protsessiga. Esimeseks sammuks oli lävede seadmine tegelike ja potentsiaalsete mõjude, võimaluste ja riskide olulisuste hindamiseks. Hindamise tulemusel hinnati oluliseks IROd, mis said keskmisest kõrgema hinnagu.

Tegelike negatiivsete mõjude puhul hindasime mõju ulatust, sisu ja tagasipööramise võimalust. Võimalike negatiivsete mõjude puhul hindasime ka nende esinemise tõenäosust ja ajavahemikku. Tegeliku positiivse mõju puhul hindasime mastaapi ja ulatust ning võimalike positiivsete mõjude puhul esinemise tõenäosust ja ajavahemikku.

Riske ja võimalusi hindasime nende esinemise tõenäosuse ja lühiajalise, keskmise või pikaajalise finantsmõju ulatuse alusel. ESRS-i nõuetele vastav riskide hindamise meetodika ei ole võrreldav kontserni senise riskijuhtimise meetodikaga. Seetõttu ei saa neid omavahel võrrelda ega väita, et üht või teist tähtsustataks rohkem.

Kuna käesolev aasta on esimene aasta, kus kestlikkusaruandlus põhineb kestlikkusaruandluse standardi (ESRS) nõuetel, ei ole Harju Elekter veel täielikult integreerinud kahese olulisuse hindamise sisekontrolli protseduure üldisesse riskijuhtimise ja juhtimisprotsessi. Järgnevatel aastatel täiendame kestlikkusaruannet ja protsesse vajalikul määral, et muuta raporteerimine üksikasjalikumaks ja sujuvamaks. Vaatame igal aastal üle oma kahese olulisuse analüüsi ja uuendame vastavalt vajadusele.

Keskkonnateave

Euroopa Liidu kestlike majandustegevuste taksonoomia

Euroopa Liit võttis vastu kestlike majandustegevuste klassifitseerimissüsteemi – Euroopa Liidu taksonoomiamääruse¹, mis sätestab tingimused, mille alusel saab majandustegevusi keskkonnasäästlikuks liigitada. Delegeeritud aktid täpsustavad tegevused, mida võib pidada keskkonnasäästlikeks ning taksonoomiamääruse reguleerimisalasse kuuluvateks ehk käsitletud tegevusteks.

Kliimamuutuste leevendamise ning nendega kohanemise eesmärkide jaoks on vastu võetud kliimaakt², mis keskendub üheksale tegevusvaldkonnale, millel on suurim potentsiaal panustada kliimaeesmärkidesse. Ülejäänud nelja keskkonnanäesmärgi – vee- ja mereressursside kasutamine ja kaitse, ringmajandusele üleminek, saastuse vältimine ning elurikkuse ja ökosüsteemide taastamine – jaoks kehtestati eraldi keskkonnaakt³. Harju Elektri tegevusvaldkonnast tulenevalt hõlmab kontserni 2024.a taksonoomiaaruanne **tootmise, energia, transpordi, ehituse** ja **kinnisvaraga** seotud tegevusi.

Iga tegevus peab seejuures vastama taksonoomias määratud olulise panuse keskkonna-kriteeriumidele, et neid saaks lugeda keskkonnasäästlikeks ja sobivaks Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnanäesmärkide saavutamiseks. Nende kriteeriumite täitmine võimaldab kestlikel majandustegevustel panustada Euroopa Liidu keskkonnanäesmärkide saavutamisse.

Taksonoomiamääruse avalikustamisteabe nõuete⁴ kohaselt raporteerib Harju Elekter 2024. aastal taksonoomiamääruses käsitletud, käsitlemata ja kooskõlas olevate majandustegevuste osakaalu müügitulust, kapitalikuludest ning tegevuskuludest ja lisaks tuumaenergia ja maagaasiga seotud tegevusi.

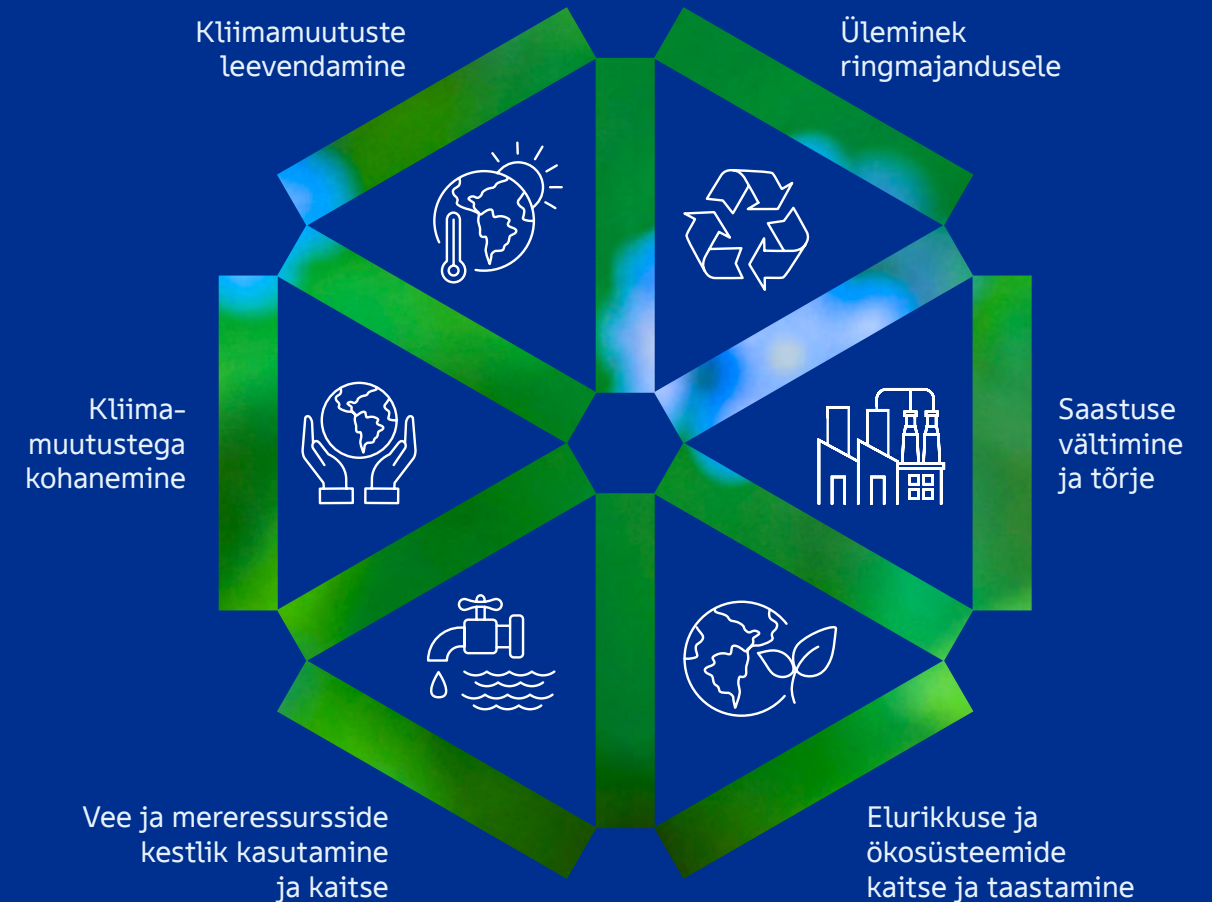
¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrus (EL) 2020/852.

³ (EL) 2023/2486

² (EL) 2021/2139

⁴ (EL) 2021/2178

Kuus keskkonnanäesmärki

Arvestusmeetod ja taustteave

Harju Elekter hindas taksonoomiaga käsitletavat ja kooskõlas olevat osa, lähtudes taksonoomiamääruse avalikustamisteabe nõuete lisas I toodud tulemusnäitajate kirjeldustest ning lugeja ja nimetaja määratlustest.⁵ Ettevõtte kasutas tulemusnäitajate määratlusi, et arvutada taksonoomiaga käsitletud ja kooskõlas olevate tegevuste osakaalu müügitulust, kapitalikuludest ja tegevuskuludest.

Lugeja määramise aluseks olid taksonoomiamääruse kliimaakti ja keskkonnaakti lisades toodud tegevuste kirjeldused. Majandustegevus loetakse taksonoomias käsitletavaks, kui see on kirjeldatud kliima- või keskkonnaaktis, sõltumata sellest, kas see vastab täielikult või osaliselt aktides toodud tehnilistele sõelumiskriteeriumidele. Tegevus on taksonoomiaga kooskõlas juhul, kui see vastab kliima- või keskkonnaaktis määratletud tehnilistele sõelumiskriteeriumidele ning viiakse läbi kooskõlas taksonoomiamääruse artiklis 18 sätestatud minimaalsete kaitsemeetmetega. Kliimamuutustega kohanemise kava puudumise tõttu ei ole võimalik ühtegi kontserni tegevust lugeda käsitletuks kliimamuutustega kohanemise eesmärgi all, lähtudes Euroopa Komisjoni teatises (C/2023/305) esitatud suunistest.

Müügitulu

Nimetajasse arvestati kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud müügitulu vastavalt finantsaruande peatükis [25.17 Müügitulu kliendilepingutelt](#) esitatud arvestuspõhimõtete alusel ning olles kooskõlas rahvusvahelise raamatupidamisstandardi IAS 1 §82 nõuetega. Kontserni

põhitegevus hõlmab elektrijaotusseadmete ja juhtaparatuuri tootmist ning müüki. Täiendavalt teenitakse tulu elektrikaupade projekti- ja jaemüügist, tööstuskinnisvara rendist ning elektriinstallatsioonitöödest laevaehitussektoris.

Lugejasse arvestati taksonoomias käsitletud müügitulusid, mis vastasid määrustes toodud kirjeldusele, kuid kontserni hinnangul ei vastanud 2024. aastal taksonoomiamäärustes sätestatud hindamiskriteeriumidele. Müügitulu arvutamisel lähtuti projekti-, tellimus- ja tegevuspõhistest raamatupidamiskannetest, võttes arvesse ainult neid müüke arvete lõikes, kus käsitluseks vajalikud kriteeriumid olid täidetud. Lisaks kaardistati kontserniülesed tehingud. Taksonoomiaga käsitletud müügitulu pärines peamiselt toodetest ja teenustest, mis on seotud päikese-, tuule- ja hüdroelektrijaamadele ning vähese CO₂-heitega laevade moderniseerimisele ja ehitamisele mõeldud alajaamade ja elektrijaotusseadmete tootmisega, kokku 21,4% kogu käibest. Kuna kontserni müügitulu sisu sõltub projektipõhistest tellimustest, sealhulgas nende ajastusest ja iseloomust, oli eelnenud aastal (2023: 43%) taksonoomias käsitletud projektide maht suurem. Lisaks hõlmas see elektrisõidukite laadijate ja kütteseadmete tootmist (käibest 0,04%), tööstusliku kinnisvara arendamist, projektijuhtimist ja rentimist (käibest 1,3%), ning taastuvelektrienergia tootmist päikesepaneelide abil (käibest 0,1%). Taksonoomiaga kooskõlas olevaid käivet aruandeperioodil ei olnud.

Kapitalikulud

Nimetajasse arvestati kontserni 2024. aastal tehtud investeeringud kinnisvarasse ([Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud](#)),

materiaalsesse ([Lisa 8 Materiaalne põhivara](#)) ja immateriaalsesse põhivarasse ([Lisa 10 Immateriaalne põhivara](#)). Lugejasse on kaasatud kapitalikulud, mis on seotud taksonoomiamäärusega käsitletud olevate majandustegevustega, kuid ei vastanud hindamiskriteeriumidele. Lisaks ka individuaalsete meetmetega, mis võimaldavad sihttegevustel muutuda vähese CO₂- heitega tegevusteks või tuua kaasa kasvuhoonegaaside vähenemise. Sealhulgas on arvestatud, et individuaalseid meetmeid rakendatakse 18 kuu jooksul. Kapitalikulude tulemusnäitajate topelt arvestamise vältimiseks vaadeldi igat majandustegevust investeeringu põhiselt. Lugeja kvantitatiivne jaotus majandustegevuse tasandil on esitatud kapitalikulu tulemusnäitaja tabelis. sh taksonoomiaga kooskõlas olevaid kapitalikulusid ei olnud. Aasta varasemad näitajad olid oluliselt suuremad, kuna valmis Allika Tööstuspargis Reimax Electronics OÜ-le renditav uus tootmishoone, käesoleval aastal ei ole uutesse hoonetesse sellises mahus investeeritud.

Tegevuskulud

Nimetajasse arvestati 2024. aastal tekkinud kapitaliseerimata arenduskulusid, mis hõlmasid teadus- ja arendustegevust, hoonete renoveerimise meetmeid, lühiajalist renti, hooldust ja remonti. Samuti arvestati kõiki muid otseseid kulusid, mis on seotud materiaalse põhivara igapäevase teenindamisega, olgu see ettevõtte enda poolt või kolmanda isiku kaudu, kellele tegevus on edasi antud, ning mis on vajalikud vara jätkuva ja tõhusa toimimise tagamiseks.

Lugejasse arvestati tegevuskulud, mis on seotud taksonoomiamäärusega käsitletud majandustegevustega, sealhulgas koolitus- ja muud inimressursside kohandamise

⁵ (EL) 2021/2178 final, lisa I, punkt 1.1.1

vajadused, samuti otsesed kapitaliseerimata kulud, mis hõlmavad teadus- ja arendustegevust. Lisaks arvestati kulusid, mis on seotud individuaalsete meetmetega, mis aitavad sihttegevustel muutuda vähese CO₂-heitega tegevusteks või viia kasvuhoonegaaside vähenemiseni. Tegevuskulude tulemusnäitajate topelt arvestamise vältimiseks vaadeldakse igat raamatupidamiskulukannet eesmärgi- ja projektipõhiselt. 2024. aastal käsitletud tegevuskulud, mis on majandustegevuste tasandil eritatud tegevuskulude tabelis, ei vastanud hindamiskriteeriumidele, mistõttu ei saanud neid määratleda taksonoomiaga kooskõlas olevateks tegevusteks. Aasta varem ei olnud taksonoomias käsitletud tegevustega seotud arendustegevusi.

Teave taksonoomiamäärusele vastavuse hindamise kohta

Taksonoomiamäärusega käsitletavate tegevuste kaardistamisel lähtus Harju Elekter kliimaakti ja keskkonnaakti tehnilistes sõelumiskriteeriumites välja toodud tegevuste NACE koodidest ning tegevuse kirjeldusest. Kliimaeesmärkidesse panustavad tegevused jagunevad taksonoomiamääruse kohaselt kolmeks: vähese heitega tegevused, toetavad tegevused ning üleminekutegevused. Harju Elekter kontserni tegevused on nii vähese heitega tegevused kui ka toetavad tegevused. Kooskõla käsitletud tegevuste puhul puudub, kuna kontsern ei ole viinud läbi EL taksonoomiale vastavat füüsiliste kliimariskide analüüsi.

Harju Elekter kontserni taksonoomiamääruses käsitletud tegevused on 2024. aastal järgmised:

- **CCM 3.3 Transpordis kasutatava vähese CO₂-heitega tehnoloogia tootmine.** Harju Elekter ettevõtted toodavad alajaamasid ja ja muid elektrijaotusseadmeid, mida müüakse vähese CO₂-heitega laevade moderniseerimiseks ning ehituseks. Tegu on toetava tegevusega, mis aitab kaasa kliimamuutuste leevendamisse.
- **CCM 3.20 Selliste elektri ülekande ja jaotamise kõrge-, kesk- ja madalpingeseadmete tootmine, paigaldamine ja hooldus, mis võimaldavad kliimamuutusi leevendada või annavad nende leevendamisse olulise panuse.** Toodame elektrisõidukite laadijaid ja kütteseadmeid, lisaks ka päikese-, tuule- ja hüdroelektrijaamadele alajaamasid ja muid elektrijaotusseadmeid. Viimane on kliimamuutuste leevendamise kriteeriumite kohaselt toetav tegevus taastuenergia tootmiseks.
- **CCM 4.1 Elektrienergia tootmine fotogalvaanikatehnoloogia abil.** Toodame ja müüme päikesepaneelide abil toodetud taastuvelektrienergiat. Tegevusel on oluline panus kliimamuutuste leevendamisele, kuna elektrienergia tootmiseks kasutatakse fotogalvaanikatehnoloogiat.
- **CCM 6.5 Vedu mootorratastega, sõiduautodega ja väikeste tarbesõidukitega.** Kontserni ettevõtted investeerivad, rendivad, hooldavad või remondivad sõidukeid, mis on määruses käsitletud.
- **CCM 7.2 / CE 3.2 Olemasolevate hoonete renoveerimine.** Kontsern investeerib olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamisse.
- **CCM 7.3 Energiatõhusust suurendavate elementide paigaldamine, hooldus ja remont.** Kontsern investeerib energiatõhusate valgusallikate paigaldamisse ja asendamisse.
- **CCM 7.4 Elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamine, hooldus ja remont hoonetes (ja hoonetega seotud parkimiskohtades).** Kontsern investeerib elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamisse kinnisvaraobjektidel.
- **CCM 7.7 Hoonete omandamine ja omandiõigus.** Kontsern tegeleb tööstusliku kinnisvara arendamise, projektijuhtimise ning rentimisega. Peale 2020. aastat ehitatud Harju Elektri hooned vastavad kliimamuutuste leevendamise olulise panuse sõelumiskriteeriumitele, kus energiamärgis tõestab vastavate hoonete kõrget energiatõhusust.

Harju Elektri taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevustega seotud toodetest või teenustest saadud müügitulu osakaal aastal 2024

Majandusaasta 2024	Aasta 2024			Olulise panuse kriteeriumid						Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt” kriteeriumid									
Majandustegevus (1)	Kood (2)	Käive (3)	Käibe osakaal 2024 (4)	Kliima- muutuste leeven- damine (5)	Kliima- muutustega kohanemine (6)	Vesi (7)	Saastus (8)	Ring- majandus (9)	Elurikkus (10)	Kliima- muutuste leeven- damine (11)	Kliima- muutustega kohanemine (12)	Vesi (13)	Saastus (14)	Ring- majandus (15)	Elu- rikkus (16)	Mini- maalsed kaitse- meetmed (17)	Taksonoomiaga kooskõlas olevate (A.1) või taksonoomias käsitletute (A.2) käibe osakaal, võrreldaval perioodil (2023)	Kategooria (toetav tegevus) (19)	Kategooria (ülemineku- tegevus) (20)
Tekst	EUR '000	%		JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	%	E	T
A. TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD TEGEVUSED																			
A.1. Keskkonnasäästlik tegevus (mis on taksonoomiaga kooskõlas)																			
Keskkonnasäästlike tegevuste (mis on taksonoomiaga kooskõlas) (A.1) käive	0	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI	0,0%		
A.2 Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästlik tegevus (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas)																			
	EUR '000	%		Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata								%		
3.3 Transpordis kasutatava vähese CO ₂ -heitega tehnoloogia tootmine	CCM 3.3	25 956	14,9%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,4%		
3.20 Selliste elektri ülekande ja jaotamise kõrge-, kesk- ja madalpingeseadmete tootmine, paigaldamine ja hooldus, mis võimaldavad kliimamuutusi leevendada või annavad nende leevendamisse olulise panuse	CCM 3.20	11 376	6,5%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								42,5%		
4.1 Elektrienergia tootmine fotogalvaanikatehnoloogia abil	CCM 4.1	106	0,1%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,1%		
7.4 Elektrisõidukite laadimis- jaamade paigaldamine, hooldus ja remont hoonetes (ja hoonetega seotud parkimiskohtades)	CCM 7.4	63	0,04%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,0%		
7.7 Hoonete omandamine ja omandiõigus	CCM 7.7	2 232	1,3%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								1,8%		
Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästliku tegevuse (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas) (A.2) käive	39 734	22,8%		22,8%	0%	0%	0%	0%	0%								44,8%		
A. Taksonoomias käsitletud tegevuse käiv (A.1 + A.2)	39 734	22,8%		22,8%	0%	0%	0%	0%	0%								44,8%		
B. TAKSONOOMIAS KÄSITLEMATA TEGEVUSED																			
Taksonoomias käsitlemata tegevuse käive	134 978	77,2%																	
KOKKU 2024 KÄIVE	174 712	100,0%																	

	Käibe osakaal/kogukäive	
	Taksonoomiaga kooskõlas, eesmärkide kaupa	Taksonoomias käsitletud, eesmärkide kaupa
CCM (kliimamuutuste leevendamine)	0%	22,8%
CCA (kliimamuutustega kohanemine)	0%	0%
WTR (vesi ja mereressursid)	0%	0%
CE (ringmajandus)	0%	0%
PPC (saastuse vältimine ja kontrol)	0%	0%
BIO (elurikkus ja ökosüsteemid)	0%	0%

Harju Elektri taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevustega seotud toodetest või teenustest saadud kapitalikulude osakaal aastal 2024

Majandusaasta 2024	Aasta 2024			Olulise panuse kriteeriumid						Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kriteeriumid						Mini- maalsed kaitse- meetmed (17)	Taksonoomiaga kooskõlas olevate (A.1) või taksonoomias käsitletute (A.2) kapitalikulude osakaal 2023	Kategooria (toetav tegevus) (19)	Kategooria (ülemineku- tegevus) (20)
Majandustegevus (1)	Kood (2)	Kapitali- kulu (3)	Kapitali- kulu osakaal 2024 (4)	Kliima- muutuste leeven- damine (5)	Kliima- muutustega kohanemine (6)	Vesi (7)	Saastus (8)	Ring- majandus (9)	Elurikkus (10)	Kliima- muutuste leeven- damine (11)	Kliima- muutustega kohanemine (12)	Vesi (13)	Saastus (14)	Ring- majandus (15)	Elu- rikkus (16)				
Tekst		EUR '000	%	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	%	E	T
A. TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD TEGEVUSED																			
A.1. Keskkonnasäästlik tegevus (mis on taksonoomiaga kooskõlas)																			
Keskkonnasäästlike tegevuste (mis on taksonoomiaga kooskõlas) (A.1) kapitalikulu		0	0,0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI	0,0%		
A.2 Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästlik tegevus (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas)																			
		EUR '000	%	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata								%		
4.1 Elektrienergia tootmine fotogalvaanikatehnoloogia abil	CCM 4.1	59	1,4%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,7%		
7.2 Olemasolevate hoonete renoveerimine, kontserni siseseks	CCM 7.2 CE 3.2	12	0,3%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitletud	Käsitlemata								0,0%		
7.3 Energiatõhusust suurendavate elementide paigaldamine, hooldus ja remont	CCM 7.3	22	0,5%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,3%		
7.4 Elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamine, hooldus ja remont hoonetes (ja hoonetega seotud parkimiskohtades)	CCM 7.4	0	0,0%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,2%		
7.7 Hoonete omandamine ja omandiõigus	CCM 7.7	1 118	26,9%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata										
Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästliku tegevuse (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas) (A.2) kapitalikulu		1 211	29,1%	29,1%	0%	0%	0%	0%	0%										
A. Taksonoomias käsitletud tegevuse kapitalikulu(A.1 + A.2)		1 211	29,1%	29,1%	0%	0%	0%	0%	0%										
B. TAKSONOOMIAS KÄSITLEMATA TEGEVUSED																			
Taksonoomias käsitlemata tegevuse kapitalikulu		2 951	70,9%																
KOKKU 2024 KAPITALIKULU		4 162	100,0%																

	Kapitalikulude osakaal / Kapitalikulud kokku	
	Taksonoomiaga kooskõlas, eesmärkide kaupa	Taksonoomias käsitletud, eesmärkide kaupa
CCM (kliimamuutuste leevendamine)	0%	29,1%
CCA (kliimamuutustega kohanemine)	0%	0%
WTR (vesi ja mereressursid)	0%	0%
CE (ringmajandus)	0%	0%
PPC (saastuse vältimine ja kontrol)	0%	0%
BIO (elurikkus ja ökosüsteemid)	0%	0%

Harju Elektri taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevustega seotud toodetest või teenustest saadud tegevuskulude osakaal aastal 2024

Majandusaasta 2024	Aasta 2024			Olulise panuse kriteeriumid						Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt” kriteeriumid									
Majandustegevus (1)	Kood (2)	Tegevus- kulud (3) EUR'000	Tegevus- kulude osakaal 2024 (4)	Kliima- muutuste leeven- damine (5)	Kliima- muutustega kohanemine (6)	Vesi (7)	Saastus (8)	Ring- majandus (9)	Elurikkus (10)	Kliima- muutuste leeven- damine (11)	Kliima- muutustega kohanemine (12)	Vesi (13)	Saastus (14)	Ring- majandus (15)	Elu- rikkus (16)	Mini- maalsed kaitse- meetmed (17)	Taksonoomiaga kooskõlas olevate (A.1) või taksonoomias käsitletute (A.2) tegevuskulude osakaal 2023	Kategooria (toetav tegevus) (19)	Kategooria (ülemineku- tegevus) (20)
Tekst		EUR'000	%	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	%	E	T
A. TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD TEGEVUSED																			
A.1. Keskkonnasäästlik tegevus (mis on taksonoomiaga kooskõlas)																			
Keskkonnasäästlike tegevuste (mis on taksonoomiaga kooskõlas) (A.1) tegevuskulud		0	0,0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI	0,0%		
A.2 Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästlik tegevus (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas)																			
		EUR'000	%	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata								%		
6.5 Vedu mootorratastega, sõiduautodega ja väikeste tarbesõidukitega	CCM 6.5	21	1,7%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,0%		
Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästliku tegevuse (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas) (A.2) tegevuskulud		21	1,7%	1,7%	0%	0%	0%	0%	0%								0,0%		
A. Taksonoomias käsitletud tegevuse tegevuskulud (A.1 + A.2)		21	1,7%	1,7%	0%	0%	0%	0%	0%								0,0%		
B. TAKSONOOMIAS KÄSITLEMATA TEGEVUSED																			
Taksonoomias käsitlemata tegevuse tegevuskulud		1 237	98,3%																
KOKKU 2024 TEGEVUSKULUD		1 258	100,0%																

	Tegevuskulude osakaal / Tegevuskulud kokku	
	Taksonoomiaga kooskõlas, eesmärkide kaupa	Taksonoomias käsitletud, eesmärkide kaupa
CCM (kliimamuutuste leevendamine)	0%	1,7%
CCA (kliimamuutustega kohanemine)	0%	0%
WTR (vesi ja mereressursid)	0%	0%
CE (ringmajandus)	0%	0%
PPC (saastuse vältimine ja kontrol)	0%	0%
BIO (elurikkus ja ökosüsteemid)	0%	0%

	Tuumaenergiaga seotud tegevus	
1.	Ettevõtja tegeleb tuumaprotsessidest minimaalsete kütusetsükli jäätmetega energiat tootvate uuenduslike elektritootmisrajatiste uurimise, arendamise, tutvustamise ja kasutuselevõtmisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
2.	Ettevõtja tegeleb parimat võimalikku tehnoloogiat kasutades uute tuumaseadmete ehitamise ja ohutu käitamisega elektri tootmiseks või soojusenergia töötlemiseks, sealhulgas kaugkütteks või sellisteks tööstuslikeks protsessideks nagu vesiniku tootmine, ning nende ohutuse suurendamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
3.	Ettevõtja tegeleb selliste olemasolevate tuumaseadmete ohutu käitamisega, mis toodavad elektrit või töötlevad soojusenergiat, sealhulgas kaugkütteks või sellisteks tööstuslike protsessideks nagu tuumaenergiast vesiniku tootmine, ning nende ohutuse suurendamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
	Maagaasiga seotud tegevus	
4.	Ettevõtja tegeleb fossiilsetest gaaskütustest elektri tootmise rajatiste ehitamise või käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
5.	Ettevõtja tegeleb fossiilseid gaaskütuseid kasutavate soojus-/jahutus- ja elektrienergia koostootmise rajatiste ehitamise, taastamise ja käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
6.	Ettevõtja tegeleb fossiilsetest gaaskütustest soojus-/jahutusenergiat tootvate rajatiste ehitamise, taastamise ja käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI

E1 Kliimamuutused

Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks (E1-1)

Harju Elekter on pühendunud kliimamuutuste leevendamisele. Meie kestlikkuse strateegia, mis on osa kontserni üldisest strateegiast, võtab arvesse eesmärgi, mis on seotud üleminekuga kestlikule majandusele.

Oleme teinud ettevalmistusi ja plaanime 2025. aastal koostada kliimaneutraalsuse kava, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppega piirata üleilmset kliimasoojenemist 1,5°C-ni. Kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside (KHG) heite vähendamisega

seotud eesmärgi ja tegevusi käsitleb Harju Elektri kestlikkuse strateegia, mida uuendasime 2024. aastal. Kliimamuutuste leevendamise planeerimiseks oleme hinnanud kontserni kasvuhoonegaaside jalajälge mõjualas 1, 2 ja 3. Alustasime kasvuhoonegaaside mõjualade 1 ja 2 mõõtmisega 2021. aastal ning 2024. aastal kaardistasime ja mõõtsime ka kontserni mõjuala 3, mis hõlmab kaudseid ehk väärtusahelast tulenevaid emissioone, mida mõjualad 1 ja 2 ei arvesta.

Võttes arvesse mõjualade 1, 2 ja 3 KHG heitkoguste mõõtmistulemusi, seadsime eesmärgid aastaks 2030 ning koostasime tegevuskava KHG heitkoguste vähendamiseks. Peamised kliimamuutuste leevendamise meetmed mõjualas 1 ja 2 on seotud elektri- ja soojusenergia tarbimisega: tarbimise optimeerimine ja vähendamine, taastuenergia tootmine ning taastuenergia ostmine teenusepakkujatelt.

Mõjuala 3 heitkoguste vähendamise meetmed on seotud sisse ostetud toodete ja teenustega, sealhulgas transporditeenustega seotud heitkoguste vähendamisega. Kliimamuutuste leevendamisega seotud eesmärgid ja tegevused on kinnitanud Harju Elektri juhatus.

Järgnevatel aastatel, 2025–2030, jätkame mõjualade 1 ja 2 KHG heitkoguste vähendamise projektidega ning keskendume koostööle oma peamiste partneritega, et leida võimalusi väärtusahela keskkonnamõju ja mõjuala 3 KHG heitkoguste vähendamiseks.

Leevendamismeetmete rakendamist toetavate investeeringute selgitus on toodud alapeatükis [Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid \(E1-3\)](#). Harju Elektrile ei kehti Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikkel 12 väljajätmise kriteeriumid, mille kohaselt ei nõuta Pariisi kokkuleppe võrdlusaluste järgimist.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga (SBM-3)

Kahese olulisuse hindamise protsessis analüüsisime Harju Elektri äritegevuse mõju globaalsele kliima-soojenemisele lühiajalises, keskmises ja pikas perspektiivis.

Iga kehtlikkusaruandluse standardis kirjeldatud alateema puhul kaasasime eri valdkondade juhid ja välised keskkonnaekspertid, et selgitada välja, kuidas avalduvad meie kliimamuutuste ja nendega kohanemisega seotud tegelikud või potentsiaalsed

mõjud, riskid ja võimalused. Täiendavalt hindasime, kas tuvastatud mõjud, riskid ja võimalused tulenevad meie enda tegevusest või kontserni üles- ja allavoolu väärtusahelast.

Kahese olulisuse analüüsi käigus tuvastasime potentsiaalsed kliimaga seotud üleminekuriskid ja füüsilised kliimariskid. Võimalikud kliimaga seotud füüsilised riskid nagu üleujutused, tormid, äärmuslikud ilmastikutingimused, tulekahjud ja temperatuuri tõus võivad realiseerumisel põhjustada ettevõttele finantsriske. Esialgse hinnangu põhjal on vähetõenäoline, et need riskid avaldaksid kontsernile olulist mõju. Põhjalikuma säilenõtkuse analüüsi viime läbi 2025. aastal, võttes arvesse piirkondi, kus kontserni ettevõtted tegutsevad.

Tulenevalt meie tegevusalast, kus sisse ostetavate materjalide osakaal ja toodetes edastatava elektri maht on suur, tekib valdav osa Harju Elektri kasvuhoonegaaside heitest mõjuala 3 kategooriates (üles- ja allavoolu kaudsed heitkogused). Allavoolu heitkoguste hulka mõjutab kõige enam energiatarbimine toodete eluea jooksul nende kasutusfaasis. Mõjuala 1 ja 2 (otsesed heitkogused) heited on väiksema osatähtsusega. Oleme teinud eeltööd väärtusahela heitkoguse vähendamise võimekuse hindamiseks ning 2025. aastal koostame koos võtmepartneritega koostööplaanid mõjuala 3 kategooriates tekkivate heitkoguste vähendamiseks.

MÕJUD, RISKID, VÕIMALUSED NING NENDE SEOS STRATEEGIA JA ÄRIMUDELIGA

Positiivne mõju

- Euroopa Liidu kliimaeesmärkide poole püüdlemine
- Elektrifitseerimist ja keskkonnasäästlikele lahendustele üleminekut toetavate jaotusseadmete tootmine
- Taastuvenergia tootmisse investeerimine
- Olemasolevad päikesepargid ja nende haldamine
- Elektriautode laadijate tootmine ja paigaldamine
- Elektri- ja soojusenergia tarbimise optimeerimine kontsernis
- Energiatõhusate hoonete rajamine ja olemasolevate hoonete energia-tõhusamaks muutmine (valgustid, kütte- ja ventilatsioonisüsteemid)

Negatiivne mõju

- Äritegevusega seotud mõjualade 1 ja 2 KHG heitkogused
- Mõjuala 3 (üles- ja allavoolu) kategooriatest tulenevad KHG heitkogused

Riskid

- Kiiresti muutuvad klientide ootused seoses toodete keskkonnamõju vähendamisega (näiteks süsinikujalajälje vähendamine ja esmase päritoluga toorme kasutamise piiramine, taaskasutatud materjalide osakaalu tõstmine)
- Globaalsed ja Euroopa Liidu regulatsioonid ning KHG heitkoguste maksustamine

Võimalused

- Võimalus mitmekesistada tooteportfelli, areneda uutel ärisuundadel, suurendada kasumit ja laiendada kliendibaasi

Kliimaga seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)

Kliimaga seotud mõjude, riskide ja võimaluste hindamise protsess sisaldab järgnevaid olulisi etappe: varasemate mõjuala 1 ja 2 andmete analüüs ning mõjuala 3 kategooriate kaardistamine ja analüüs. Kasvuhoonegaaside heidet ja mõju kliimamuutusele hinnati vastavalt *Greenhouse Gas Protocol* standardile.

Harju Elekter lähtus kliimamuutustega seotud füüsiliste riskide kaardistamisel ja hindamisel Eesti tuleviku kliimastenaariumitest aastani 2100 ning kontserni tegevuskohtadest. Eesti tuleviku kliimastenaariumid aastani 2100 on koostatud 2015. aastal, lähtudes selle aja seisuga RCP4.5 (põhistsenaarium) ja RCP8.5 stsenaariumitest. Kontserni hinnangul ei esinenud olulisi füüsilisi kliimariske ettevõtete tegevuskohtadele. Hindamise peamine fookus oli kinnisvara ja inimesi mõjutavatel riskidel. Üldjuhul ei ole kontserni tegevusriikides kliimamuutuse mõjud kinnisvarale ja inimestele ulatuslikud, lähtudes eelpool viidatud projektsioonidest. Harju Elektris on temperatuuriga seotud riskid maandatud, kuna siseruumides on töötajatele tagatud tööülesannete täitmiseks sobiv sisekliima.

Eestis peetakse kõige suuremaks ohuks kinnisvarale üleujutusi ja torme. Sellest tulenevalt hindasime üleujutuste riske, kuid ükski kontserni tegevuskohtadest ei asu üleujutusrisi piirkonnas, mistõttu on vähetõenäoline, et üleujutused võiksid

seada ohtu Harju Elektri vara. Lisaks hindasime metsapõlengute ohtu kontserni tegevuspiirkondades, kasutades Copernicus tulekahjude riskikaarti, mille kohaselt ei asu ükski kontserni ettevõtetest kõrge metsatulekahjude põlengu ohuga piirkonnas.

Väärtusahelaga seonduvate füüsiliste kliimariskide osas hindas kontsern riski üldiselt oluliseks, kuid tulenevalt asjaolust, et kontsernil puudub täna läbipaistvus enda väärtusahela eelnevate etappide osas, ei ole hetkel täpsemalt võimalik hinnata, millised väärtusahela osad on konkreetsetest füüsilistest kliimariskidest mõjutatud.

Kahese olulisuse analüüsis kliimamuutusega seotud mõjude, riskide ja võimaluste kaardistamisel ja hindamisel lähtusime standardis ESRS 1 kehtestatud ajavahemikest: lühike, keskmine ja pikk ajavahemik. Lühiajalise ajavahemiku puhul on periood 1 aasta, keskmise puhul kuni 5 aastat ja pika ajavahemiku puhul üle 5 aasta. Hoonete puhul arvestati pikaajaliseks ajavahemikuks 33 aastat.

Harju Elekter kontsern lähtus üleminekuriskide tuvastamisel ja hindamisel hetke turusuundumustest, sealhulgas klientide ootustest, strateegilistest plaanidest ning poliitilistest suundadest Eestis ja ülejäänud Euroopas. Analüüsi teostamisel ei lähtunud kliimaga seotud stsenaariumitest. Analüüsi tulemusena tuvastas kontsern olulise riskina kiiresti muutuvad kliendieelistused: madalama süsinikdioksiidisaldusega tooted, verifitseeritud süsinikujalajälje arvutused ja toodete energiatõhususe sertifikaadid. Samuti kohalduvad Harju Elektrile globaalsed ja Euroopa Liidu regulatsioonid, mille täitmata jätmisel võivad kaasneda rahalised riskid.

Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika (E1-2)

Harju Elektri keskkonnapoliitika käsitleb keskkonna ja kliimamuutustega seotud mõjusid. Selle eesmärk on vähendada meie äritegevusega seotud negatiivset keskkonnamõju ja toetada Pariisi kliimakokkuleppe eesmärki piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ni.

Meie keskkonnapoliitika keskendub keskkonnaga seotud negatiivsete mõjude ennetamisele ja vähendamisele ning keskkonnariskide juhtimisele, võttes arvesse kogu väärtusahelat. Harju Elektri keskkonnapoliitika on seotud järgnevate mõjude, riskide ja võimalustega:

- Kliimamuutuste leevendamine
- Energia

Keskkonnapoliitika kujundamisel oleme võtnud arvesse sidusrühmade arvamust. Oleme pühendunud kasvuhoonegaaside heitkoguste mõõtmisele ja jälgimisele ning protsesside väljatöötamisele ja juurutamisele negatiivsete mõjude vähendamiseks. Keskkonnapoliitika näeb ette energiakasutuse optimeerimist ning järkjärgulist taastuenergiale üleminekut, kuid ei hõlma kliimamuutustega kohanemist. Harju Elektri juhatuse vastutab mõjude, riskide ja võimaluste seireprotsessi toimimise ning keskkonnapoliitika rakendamise eest kontsernis. Samuti eeldame, et meie tarnijad järgivad keskkonnakaitse tavaid ja Harju Elektri käitumiskodeksit. Harju Elektri käitumiskodeks ja keskkonnapoliitika on avalikustatud ettevõtte kodulehel.

Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid (E1-3)

Harju Elektri üheks strateegiliseks fookusteemaks on keskkond. Kestlikkuse strateegiaga esikohale seatud tegevused on seotud kõige suurema panusega KHG heitkogustesse.

Keskkonnamõjude hindamise tulemusel defineerisime peamised keskkonnaaspektid, milleks on elektri- ja soojusenergia tarbimine tootmisruumides, komponentide ja materjalide kasutamine toodetes, jäätmete teke ning transportteenuste kasutamine toodete veol. Vastavalt hindamise tulemusele valisime kõige suurematele mõjukohtadele võtmenäitajad ja määrasime eesmärgid, mis aitavad vähendada negatiivset keskkonnamõju ning leevendada kliimamuutusi.

Aruandeaastal vastu võetud ja tulevikus kavandatud peamised kliimamuutuste leevendamise meetmed on KHG heite vähendamise tegevused mõjualas 1, 2 ja 3. Heitkoguste vähendamise hoobadeks on:

- Fossiilsete kütuste kasutamise vähendamine ja nende asendamine keskkonnasõbralikega: masinaparkide uuendamine ja vanade seadmete asendamine energiatõhusamatega (mõjuala 1)
- Elektri- ja soojusenergia tarbimise vähendamine: ruumide temperatuuride optimeerimine, valgustuslahenduste järkjärguline üleminek LED-valgustusele, energiatõhusate

hoonete rajamine ja olemasolevate hoonete energiatõhususe tõstmine (rekonstrueerimine, investeerimine energia-tõhusatesse seadmetesse). (mõjuala 1, 2)

- Energiaga seotud (sisse ostetud elekter, küte, jahutus) KHG heitkoguste vähendamine taastuvenergiale ülemineku arvelt (mõjuala 2)
- Tootearendus ja koostöö partneritega toodete KHG jalajälje vähendamiseks (mõjuala 3)
- Kontsernis toodetud taastuvenergia ja ostetud taastuvenergia osakaalu suurendamine

Oma kasvuhoonegaaside jalajälje vähendamiseks panustab Harju Elekter taastuvenergia tootmis- ja kasutamisse. Investeeringutes päikesepaneelidesse, vähendab kontsern süsiniku jalajälge ja hoiab pikas perspektiivis kokku ettevõtte energiakulusid.

Kinnisvara segmentis on meie eesmärk tagada oma töötajatele ja tööstuskinnisvara klientidele kestlikud ning kaasaegsed tootmis- ja kontoriruumid. Oleme asendanud ja plaanime ka tulevikus asendada taastumatutel energiaallikatel põhinevad elektri- ja soojusenergia lepingud taastuvenergia lepingutega hoonetes, kus see on võimalik. Päikeseenergia kasutamine moodustab kontserni enda ja rentnike praegusest energiatarbimisest üha suurema osa. Kontsernis vähendatakse elektri- ja soojusenergia tarbimist nutikate ja säästlike tehnoloogiate ning energiatõhusate hoonete arendamise kaudu. Lisaks tütarettevõtete kasutuses olevatele hoonetele on oluline tagada energiasäästlikkus ka arendatava tööstusliku kinnisvara

puhul, vastavalt hoonetele kehtivatele energiatõhususe nõuetele. Kontsern jätkab päikeseelektrijaamade paigaldamist uutele ja renoveeritavatele tootishoonetele. Aruandeperioodil tehtud investeeringud vt [EU Taksonoomia](#).

Päikeseenergia kasutamine moodustab kontserni enda ja rentnike praegusest energiatarbimisest üha suurema osa

Aruandeaastal suurenes Harju Elektri päikese-
elektrijaamade portfell 86,6 kW võrra, kasvatades
taastuenergia tootmisvõimsuse 2897,12 kW-ni. 2024.
aastal tootsid kontserni päikeseelektrijaamad kokku
2611 MWh elektrienergiat, millest omatarbeks kasutati
335,1 MWh.

Koostöös klientidega saame vähendada oma toodete ja
teenustega seotud KHG heitkoguseid. Aruandeaastal alustasime
oma toodete süsiniku jalajälje arvutamisega, et tagada Harju
Elektri toodete keskkonnamõju läbipaistvus sidusrühmadele
ja selgitada välja võimalused negatiivse mõju vähendamiseks.
Toote elukaare hindamine ehk LCA (*Life Cycle Assessment*)
ja keskkonnadeklaratsioonide ehk EPD (*Environmental
Product Declaration*) koostamine võimaldavad Harju Elektri
tootmisettevõtetel kaardistada ja vähendada oma toodete KHG
heitkoguseid, pakkudes samaaegselt põhjalikku ülevaadet
toodete keskkonnamõjudest. LCA analüüsib kogu toote elutsükli
jooksul tekkivaid heiteid, võimaldades tuvastada suurimaid
heiteallikaid ja leida parimaid lahendusi nende vähendamiseks.
EPD pakub läbipaistvat teavet toote keskkonnamõjude kohta,
mis aitab seada eesmärgi negatiivsete mõjude vähendamiseks
ja võrrelda tulemusi teiste sarnaste toodetega. Arvutatud
andmete põhjal saab teha teadlikke otsuseid KHG heitkoguste
vähendamisel ning leida võimalusi keskkonnasõbralikumate
toodete projekteerimiseks ja tootmiseks.

Suurim osa meie ülesvoolu tarneahela kasvuhoonegaaside
heitkogusest pärineb raskesti mõjutatavatest sektoritest,
kus taastuenergia kasutusvõimalus varieerub. Oleme
kaardistanud oma võtmetarnijate keskkonnamõjude hindamise
ja vähendamise ambitsioonid. Samuti kavatseme seada fookuse

tarnijatele, kellelt ostame suurima osa tootmiseks vajalikest
sisendmaterjalidest ja kes kuuluvad meie tarneahelas enim
KHG heiteid tootvatesse segmentidesse. Plaanime jätkata
hanketingimuste uuendamist peamiste tarnijatega, võttes
arvesse kestlikkuse teemasid.

Oleme seadnud eesmärgid ning eraldanud ja planeerinud
ressursse KHG heitkoguste vähendamiseks, täiendavate
võimaluste väljaselgitamiseks ja kontsernis rakendamiseks.
Tegevuste tulemusena panustame KHG heitmete vähendamisse
mõjualades 1, 2 ja 3. Vähendame oma tegevusega seotud
(mõjualade 1 ja 2) heitkoguseid, optimeerides energiatarbimist
ja suurendades taastuenergia osakaalu energiatarbimisest.
Investeeringute kütte- ja ventilatsioonilahendustesse, asendame
olemasolevad valgustid uute ja energiatõhusamatega.
Koostöös klientidega jätkame oma toodete süsiniku jalajälje
(EPD) arvutuste ja tootearendusega, et tõsta oma toodete
energiatõhusust ning pakkuda klientidele veelgi kestlikumaid
alternatiive. Samuti plaanime toetada oma üles- ja allavoolu
väärtusahela osalisi tööriistade/hoobade välja arendamisel
keskkonnamõjude vähendamiseks. 31.12.2024 seisuga ei
ole meetmete rakendamiseks pikaajalist investeeringute
kava kinnitatud. Kava koostame 2025. aastal 2026. aastaks,
tuginedes baasaasta (2024) tulemustele. Meetmed katavad
kogu kontserni ja neid rakendatakse aastatel 2025–2030.
Eesmärgid on toodud peatükis [SBM-1](#).

Meetmete rakendamise mõju saavutatud KHG heitkoguste
vähenemisele aruandes ei esitata, sest Harju Elekter määras
KHG mõjualade 1, 2 ja 3 baasaastaks 2024, mille vastu
leevendamise tulemusi võrreldakse. Eeldatavalt saavutatakse
meetmete rakendamise tulemusena KHG heitmete vähendamine
2030. aastaks 1. ja 2. kategoorias 20% ja 3. kategoorias 15%

võrreldes 2024. aastaga. Aruandlusaastal ei teinud Harju
Elekter meetmete rakendamise seoses märkimisväärsed
kapitali- ja tegevuskulusid.

Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid (E1-4)

Kliimamuutuste leevendamisega seotud oluliste
mõjude, riskide ja võimaluste juhtimiseks oleme
Harju Elektris seadnud strateegilised eesmärgid
KHG heitkoguste vähendamiseks.

Meie eesmärk on vähendada oma 1. ja 2. mõjuala kasvuhoone-
gaaside heiteid 20% võrra (turupõhise hindamismeetodi alusel)
ja 3. mõjuala heiteid 15% käibe kohta (süsinikumahukuse
suhteline näitaja; lõplikult selgub 2024.a andmete põhjal)
2030. aastaks (baasaasta 2024). Süsinikumahukuse suhteline
näitaja võimaldab võtta arvesse ka tulevase suundumusi, näiteks
muutuseid käibenumbrates, ilma et need mõjutaksid KHG heite
vähendamise eesmärkide saavutamist.

Strateegiliste eesmärkide seadmisel oleme lähtunud turu
praktikast ja varasematest edusammudest süsiniku jalajälje
vähendamisel. Meie hinnangul on võimalik heitkoguste
vähendamisel jätkata sarnases tempos, tuginedes senistele
meetmetele ja nende efektiivsusele. Samuti oleme võtnud
arvesse tulevase suundumusi, näiteks müügitulu muutuseid,
klientide eelistusi ja nõudluse muutumist, regulatiivseid
teureid ja uusi tehnoloogiad. Aruande koostamise hetkel
ei ole kinnitatud eesmärgid läbinud välist valideerimist
(*SBTi - Science Based Targets initiative*). Teaduspõhised

heitlekoguste vähendamise eesmärgid (SBTi) seame 2025. aastal. Arvestades, et KHG heitlekoguste baasaastaks on 2024, esitame võrdlusandmed 2025. aasta andmete kohta.

Meie peamine 1. ja 2. kategooria KHG heide pärineb tootmis-
hoonete ja kontoriruumide elektri- ja soojusenergia tarbimisest. Sisse ostetava ja meie poolt toodetud taastuvenergia osa-
kaalu on plaanis järk-järgult suurendada, samuti on plaanis vähendada energia tarbimist kontserni ettevõtetes.

Mõjuala 3 kategooriate puhul on eesmärkide ja muutuste saavutamine keerulisem, kuna eeldab Harju Elektrilt olulisel määral ressursse ning koostööd klientidega sisendmaterjalide ja materjalide keskkonnamõju osas. Me tagame, et kõik Harju Elektri tootmisettevõtted on integreerinud keskkonnateemad oma juhtimissüsteemi ning omavad ISO 14001 keskkonna-
juhtimissüsteemi sertifikaati.

Harju Elektri kestlikkuse strateegia aastateks 2022-2026 asendati 2030. aasta strateegiaga ja seati uus baasaasta 2024 alandmete täpsustamise tõttu. Varasem baasaasta mõjualade 1 ja 2 osas oli 2021.

Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus (E1-5)

Harju Elektri energiatarbimine tuleneb peamiselt tootmishoonetes toimuvast tootmistevõrgust. Energiatarbimist puudutav teave põhineb arvestite näitudel ja teenusepakkujate aruannetel. Kohaldatud on KHG mõjualade 1 ja 2 arvutustega sama ulatust.

Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	2024
1) Toornaftal ja naftasaadustel põhinev kütuse tarbimine (MWh)	588,0
2) Maagaasil põhinev kütuse tarbimine (MWh)	349,9
4) Muudest fossiilsetest allikatest pärit kütuse tarbimine (MWh)	0,0
5) Fossiilsetel allikatel põhineva ostetud või omandatud elektri, soojuse, auru ja jahutuse tarbimine (MWh)	7 396,1
6) Fossiilenergia tarbimine kokku (MWh) (arvutatakse ridade 1–5 summana)	8 334,0
Fossiilsete allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	89,3
7) Tuumaallikatel põhineva energia tarbimine (MWh)	85,0
Tuumaenergia allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	0,9
8) Taastuvate allikate kütusetarbimine (MWh)	0,0
9) Taastuvatel allikatel põhineva ostetud või omandatud elektri, soojuse, auru ja jahutuse tarbimine (MWh)	999,0
10) Muuks kui kütuseks kasutatava oma toodetud taastuvenergia tarbimine (MWh)	0,0
11) Taastuvenergia tarbimine kokku (MWh) (arvutatakse ridade 8–10 summana)	999,0
Taastuvate allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	10,7
Energia kogutarbimine (MWh) (arvutatakse ridade 6 ja 11 summana)	9 333,0
Energia tarbimine seoses tegevusega suure kliimamõjuga sektorites (NACE A-H, L) (MWh)	9 418,0
Suure kliimamõjuga sektorites toimuvatest tegevustest tulenev energiatarbimine kokku suure kliimamõjuga sektorite netotulu kohta (MWh/€)	0,00005
Energia tootmine	
Taastumatu energia tootmine (MWh)	0,0
Taastuvenergia tootmine (MWh)	2 611,0

Harju Elektri müügitulu on seotud tegevustega suure kliimamõjuga sektorites (loetletud NACE jagudes A-H ja L). Suure kliimamõjuga sektorite energiasuure näitaja arvutamisel on võetud arvesse kogu kontserni müügitulu (vt konsolideeritud kasumiaruanne Müügitulu). Kontserni tegevus hõlmab järgmisi suure kliimamõjuga sektoreid:

- Töötlev tööstus
- Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine
- Ehitus- ja kinnisvaraala tegevus

Kasvuhoonegaaside koguheide (E1-6)

Kontserni KHG heitkogused on arvatud järgides kliimaministeriumi KHG jalajälje hindamise mudelit ja rahvusvaheliselt tunnustatud kasvuhoonegaaside protokoll (Greenhouse Gas Protocol), mis on kõige sagedamini kasutatav ülemaailmne standard äritegevuse, väärtusahelate ja leevendusmeetmete KHG heitkoguste mõõtmiseks ja haldamiseks.

Standard hõlmab seitsme kasvuhoonegaasi heitkoguse hindamist: süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüsivesinikud (HFC), perfluorosüsivesinikud (PFC), väävelheksafluoriid (SF₆), lämmastikfluoriid (NF₃). Mõjuala 1 alla kuuluvad otsesed emissioonid ettevõtte omanduses olevatest või kontrollitud allikatest ning mõjuala 2 koosneb kaudsetest sisse ostetud energia KHG heidetest. Arvestatud on emissioone, mis tulenevad finants- ja tegevuskontrolli põhimõtetest. Mõjualade 1 ja 2 heitkoguste arvutamiseks kasutati asukohapõhist ja turupõhist lähenemist ning heitkogused on arvatud kasutades rahvusvahelisi tasulisi andmebaase (Ecoinvent ja Exiobase) ja asukohariikide ajakohaseid eriheitetegurid. KHG heitemahukuse arvutamisel kasutatakse kontserni müügitulu ([vt konsolideeritud raamatupidamise aruanne](#)).

Mõjuala 3 kategooriate kaardistamisel osalesid kontserni juhatus, jätkusuutlikkuse juht, valdkondade juhid, keskkonnaspetsialist ja väline keskkonnaekspert. Protsessi raames kaardistati kontserni ettevõtete tegevusvaldkonnad ning asjakohased üles- ja allavoolu kategooriad. Kontserni ettevõtted jagunevad tegevusvaldkondade järgi tootmis-

ettevõteteks ja tööstusliku kinnisvara arenduse ning haldusega tegelevateks ettevõteteks. Mõjuala 3 oluliste kategooriate määramise otsustusprotsessis võeti arvesse 2023. aastal ettevõttes AS Harju Elekter läbi viidud mõjuala 3 kaardistust ja arvutusi. Lisaks arvestati ka valdkonnajuhtide ekspertteadmiste ning kontserni ettevõtete eripäradega.

Mõjuala 3 kaardistusest tulenevalt arvestati kokku 12 kategooriat. Olulisuse hindamise tulemusel jäid välja järgnevad kategooriad: müüdud toodete töötlemine, frantsiisid ja investeringud. Mõjuala 3 hulka ei arvestatud ülesvoolu tegevustega seotud liisitud vara (arvestati mõjuala 2 alla). Allavoolu tegevustega seotud liisitud vara heitkoguste arvutamisel võeti arvesse hoonete üldalad. Müüdud toodete transpordiga seotud KHG heide on kontserni poolt kajastatud mõjuala 3, kategooria 4 all, tulenevalt transpordi korraldamise ja selle eest tasumise viisist.

Mõjuala 3 kategoorias, mis käsitleb müüdud toodete eluea lõpuga seotud KHG heiteid, lähtuti müüdud toodete keskkonnadeklaratsioonides toodust ning kontserni töötajate inseneritehnilistest teadmistest, kujundamaks elukaare lõpuga seotud käitlusviisid. Vastava teabe alusel on eeldatud, et valdav osa materjale kas võetakse pärast elukaare lõppu uuesti ringlusse või suunatakse ladestamisele. Ringlussevõtuga seotud KHG heide jääb kontserni raporteerimisest väljaspoole ning tulenevalt toodetes kasutatavatest materjalitüüpidest, ei ole alust eeldada KHG heidet nende ladestamisel.

Olulisuse kriteeriumite osas lähtuti GHG Protocol standardist ning suunistest. Arvutuse alla kaasatud mõjuala 3 kategooriate puhul rakendati nii tarbimispõhist kui ka kulupõhist lähenemist KHG heite leidmisel. Kasutatud eriheitetegurid pärinesid riiklikest KHG jalajälje mudelitest, erialastest tasulistest

Harju Elektri olulised mõjuala 3 kategooriad, mis kaasati arvestusse:

- Sisse ostetud tooted ja teenused
- Kapitalikaubad
- Kütuse- ja energiatarbimisega seotud tegevused
- Ülesvoolu/sisse tarnega seotud transport ja kauba vedu
- Jäätmete käitlemine
- Tööreisid
- Koju-tööle-koju liikumine
- Ülesvoolu tegevustega seotud liisitud vara
- Allavoolu/väljatarnega seotud transport/kauba vedu
- Müüdud toodete kasutamine (seadme tavapäraseks koormuseks eluaja jooksul arvestati 51%)
- Müüdud toodete oleringringi lõpus toimuv käitlemine
- Allavoolu tegevustega seotud liisitud vara

andmebaasidest, toote keskkonnadeklaratsioonidelt (EPD), tarnijatelt saadud otseandmetest ning muudest asjakohastest uuringutest, raportitest ja kirjandusest.

Mõjuala 1 KHG heide	2024
Mõjuala 1 KHG koguheide (t CO ₂ ekv.)	221,43
Mõjuala 2 KHG heide	
Asukohapõhiselt mõõdetud mõjuala 2 KHG koguheide (t CO ₂ ekv.)	7 536,07
Turupõhiselt mõõdetud mõjuala 2 KHG koguheide (t CO ₂ ekv.)	6 367,68
Mõjuala 3 olulised KHG heitkogused	
Mõjuala 3 KHG koguheite üldkogus (t CO ₂ ekv.)	66 000 279,78
Ostetud kaubad ja teenused (t CO ₂ ekv.)	32 803,29
Kapitalikaubad (t CO ₂ ekv.)	184,30
Kütuse ja energiaga seotud tegevus (mis ei kuulu mõjualasse 1 või 2) (t CO ₂ ekv.)	459,73
Transport ja turustus väärtusahela eelnevates etappides (t CO ₂ ekv.)	4 937,41
Tegevuse käigus tekkinud jäätmed (t CO ₂ ekv.)	241,72
Ärireisid (t CO ₂ ekv.)	46,38
Töötajate tööle- ja kojusõit (t CO ₂ ekv.)	686,91
Väärtusahela eelnevate etappide rendivara (t CO ₂ ekv.)	0,00
Transport väärtusahela järgnevates etappides (t CO ₂ ekv.)	0,00
Müüdud toodete töötlemine (t CO ₂ ekv.)	0,00
Müüdud toodete kasutamine (t CO ₂ ekv.)	65 960 903,88
Müüdud toodete käitlemine olelusringi lõpus (t CO ₂ ekv.)	0,00
Väärtusahela järgnevate etappide rendivara (t CO ₂ ekv.)	16,16
Frantsiisid (t CO ₂ ekv.)	0,00
Investeeringud (t CO ₂ ekv.)	0,00
KHG heide kokku	
Asukohapõhine KHG heide kokku (t CO ₂ ekv.)	66 008 037,28
Turupõhine KHG heide kokku (t CO ₂ ekv.)	66 006 868,89
KHG heite mahukus netotulu alusel	
Asukohapõhine KHG koguheide netotulu kohta (t CO ₂ ekv./netotulu)	0,38
Turupõhine KHG koguheide netotulu kohta (t CO ₂ ekv./netotulu)	0,38

Harju Elektril puuduvad süsinikukrediitide kaudu rahastatavad kasvuhoonegaaside sidumise ja heitkoguste vähendamise projektid. Samuti ei rakendata kontsernisisest süsinikuheite hinnastamist.

E5 Ressursikasutus ja ringmajandus

Inimkond tarbib loodusvarasid kiiremini ja rohkem kui planeet Maa suudab jätkusuutlikult pakkuda. Ressursside säästlik kasutamine võimaldab katta oleviku vajadused, ilma et see kahjustaks tulevaste põlvkondade võimet rahuldada oma vajadusi.

Oleme Harju Elektris pühendunud ressursside efektiivsele kasutamisele ja ringmajanduse põhimõtete rakendamisele. 2024. aastal läbi viidud kahese olulisuse analüüsi tulemustest selgus, et ressursikasutus ja ringmajandus on ka meie sidusrühmade jaoks oluline teema.

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)

Ressursikasutus ja ringmajandus on olulised teemad, kuna Harju Elektri äritegevus on seotud sisendmaterjalidega, millest osa ei ole taaskasutatud ja on kasutuses esmakordselt.

Oleme pühendunud selliste materjalide kasutamise vähendamisele ning korduvkasutatavuse ja ringsuse edendamisele.

Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemiseks kaardistasime esmalt tootmise peamised sisendressursid ning seejärel seonduvad tegelikud ja potentsiaalsed mõjud, lähtudes ressursside globaalsetest väärtusahelatest. Peamised ressurssidega seotud mõjud pärinevad kontserni ülesvoolu väärtusahelast, mille osas ei olnud võimalik mõistliku pingutusega informatsiooni saada. Oleme kaardistanud meie tegevuskohtade läheduses asuvate kohalike kogukondade seisukohad ja tagasiside, kasutades selleks nii kaudset kui otsest meetodit. Harju Elektri põhitegevuseks on elektri- ja otuslahenduste pakkumine äriklientidele ning meie tootmisüksused asuvad neljas riigis: Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus. Peamiste sisendmaterjalide ja ressursikasutuse osas ei ole kontserni tegevuskohtade vahel olulisi erisusi.

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitika (E5-1)

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud teemad on osa Harju Elektri keskkonnapoliitikast ning eraldiseisvat poliitikat loodud ei ole. Keskkonnapoliitika hõlmab kontserni ja kontserni tegevuskohti ning on kestlikkuse strateegia lahutamatu osa.

2024. aastal alustasime oma toodete valmistamiseks ja pakkimiseks vajalike materjalide koguste mõõtmist ning keskendume ka edaspidi ressurssidega seotud andmete kogumisele ja analüüsimisele. Ressursside planeerimine ja nende säästlik kasutamine on integreeritud kontserni tootmisettevõtete juhtimissüsteemidesse. Harju Elektri juhatus vastutab selle eest, et ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitikat rakendataks kõigis kontserni ettevõtetes.

Harju Elektri eesmärk on pakkuda oma klientidele turvalisi, veatult toimivaid ja kauakestvaid lahendusi, mis oleksid samal ajal jätkusuutlikud nii ühiskonna kui ka keskkonna vaates. Elektripaigaldiste elueaks arvestatakse 40 või enam aastat, millest tulenevalt on juba lahenduste loomisel vaja arvestada tulevikureservi ning materjalide käitlemisega toodete elukaare lõpus. Pikendatud eluiga ja taaskasutatavate materjalide suurem osakaal aitab kaasa elektripaigaldiste keskkonnakoormuse vähendamisele. Uute tehnoloogiate arengu ja keskkonnasäästlike lahenduste nõudluse suurenemisega meie tegevusvaldkonnas, võetakse kasutusele ka keskkonda vähem koormavaid materjale.

Harju Elektri toodete puhul on olulisteks toormaterjalideks vask ja teras, mis on oma olemuselt taaskasutatavad materjalid. Metalle saab korduvalt ümber töödelda ja lõputult taaskasutada, ilma et nende omadused või vastupidavus muutuks. Metall ringlussevõtt vähendab prügilasse ladestavate jäätmete ja esmaste toorainete kasutamise hulka. Suur osa Euroopa Liidus

kasutusel olevast terasest on juba taaskasutatud päritolu.

Kontserni keskkonnapoliitika ei hõlma hetkel ressursikasutuse ja ringmajanduse tegevuskava, kvantitatiivseid eesmärke esmase toorme kasutamisest loobumise ja taastuvate ressursside kestliku hankimise kohta.

Väljavõte Harju Elektri keskkonnapoliitikast ressursikasutuse ja ringmajanduse teemal:

„Seadmete ja lahenduste disainimisel peame oluliseks kestvust, võttes arvesse komponentide jätkusuutlikkust. Vähendame tekkivate jäätmete hulka ning püüame suurendada korduvkasutamise ja ringlussevõtu määra. Rakendame ringmajanduse põhimõtteid, et võidelda ressursside nappuse vastu.“

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmed ja ressursid (E5-2)

Oleme seadnud eesmärgiks vähendada oma toodete keskkonnamõju ning optimeerida sisendressursside ja materjalide kasutamist.

Plaanime tõsta keskkonnasäästlike materjalide osakaalu oma toodetes ja pakendites, pikendada veelgi oma toodete eluiga, luua täiendavaid taas- ja korduvkasutamise võimalusi ning vähendada tootmisprotsessis ja toodete pakkimisest tekkivate jäätmete hulka. Lisaks valdkonnajuhtidele, kes vastutavad ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud teemade eest oma osakonnas, oleme kaasanud mõjude, riskide ja võimaluste hindamise ning meetmete planeerimise protsessi kontserni keskkonnaspetsialiste ja väliseid eksperte.

Protsesside tõhustamisega vähendame kontsernis materjalide raiskamist ja suurendame kestlike sisendressursside kasutamist nii oma toodetes kui pakkematerjalidena. Oleme eraldanud vahendid oma toodete ressursikasutuse ja ringmajandatavuse hindamiseks ja parendamiseks. 31.12.2024 seisuga ei ole kontsernis mõõdetud ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmete efektiivsust. Kontserni tootejuhtide meeskond hindab koostöös väliste keskkonnaekspertidega meie toodete keskkonnamõju kogu elukaare jooksul ning töötab välja viise toodete ringsuse parendamiseks. Toodete keskkonnamõjude hindamine ja kolmanda osapoole valideeritud keskkonnadeklaratsioonide (EPD) avalikustamine võimaldab klientidel teha keskkonnasäästlikke valikuid. Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud parenduste tegemisel sõltuvad Harju Elektri tootmisettevõtte suuresti klientide vajadustest

ja ootustest. Koostöös klientidega suuname materjalide ja komponentide tarnijaid kasutama rohkem taaskasutatud materjale, muutes seeläbi oma tooted järjest enam ringmajandatavaks. Alustasime 2024. aastal oma toodete elutsükli analüüsi (*LCA-Life Cycle Assessment*) ja EPD koostamist.

Harju Elektri jaoks on tähtsal kohal ressursside taaskasutamine ning jäätmete korrektne ringlusse saatmine, võttes arvesse jäätmehierarhia põhimõtteid. Kontserni tootmisüksustes tekib kahte tüüpi jäätmeid: tootmis- ja olmejäätmed. Tootmisprotsesside käigus tekivad jäätmed, mille hulka kuuluvad metallijäätmed (näiteks teras ja vask), plastjäätmed, ohtlikud jäätmed ja pakkematerjali jäätmed (kile, kartong, papp), mis sorteeritakse ning suunatakse kas taaskasutusse või ümbertöötlemisele. Metallijäätmed suunatakse sulatamisse. Metall- ja pakendijääkide tekkimist vähendatakse tootmisprotsesside optimeerimisega ning suur osa pakkematerjale taaskasutatakse nii kontsernisiseselt kui ka pärast toodete väljastamist kliendile.

Olmejäätmed tekivad tootmisväliste tegevuste tulemusena ning neid sorteeritakse selleks ette nähtud konteinerites. Olmejäätmete tõhusamaks sorteerimiseks oleme eemaldanud eraldiseisvad prügikastid kontoriruumidest ning asendanud need spetsiaalsete sorteerimiskeskustega. Osade tarnijatega kasutame ringlevat taarat. Jäätmete sorteerimise ohjeks on koostatud jäätmekäitluse juhendid, koolitusmaterjalid, markeritud jäätmekonteinerid ja -kastid ning samuti koolitame oma töötajaid vastavalt juhtimissüsteemis ette nähtud korrale. Ettevõtetel on jäätmekäitluseks lepingulised ja vastutustundlikud partnerid, kes väljastavad kontserni ettevõtetele teavet jäätmete kohta, kuid jäätmete edasist käitlust on Harju Elektril raske mõjutada.

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid (E5-3)

2024. aastal kaardistasime kahese olulisuse analüüsi ja kestlikkuse strateegia uuendamisega oma huvigruppide ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid.

Kontserni olulised mõjud, riskid ja võimalused on valdavalt seotud sisse ostetud materjalide ja jäätmetega. Alustasime 2024. aastal kontserniülest sisendmaterjalide koguste mõõtmist. Sinna kuuluvad peamised, meie tööstusele iseloomulikud materjalid nagu lehtmets ja vask, aga ka betoonelemendid ning elektroonika pooltooted ja komponendid. Jäätmete osas kogume andmeid ohtlike ja mitteohtlike jäätmete ning nende käitlusviiside ja sellega seotud keskkonnamõju kohta.

2030. aastaks seatud eesmärgid toetavad meie ressursikasutuse ja ringmajanduse poliitikat ning mõjude, riskide ja võimaluste käsitlemist. Eesmärkideks on:

- Vähendada ja optimeerida esmase toorme kasutamist
- Suurendada taaskasutatud ja taaskasutatavate materjalide osakaalu toodetes
- Ringmajandusega seotud arendustegevused

Eesmärgid puudutavad järgnevaid jäätmehierarhia tasandeid: ennetamine ja korduskasutamiseks ettevalmistamine. Eesmärke arvesse võttes planeerisime võimalikke edasisi tegevusi ning jätkame sellega 2025. aastal, lähtudes 2024. aasta andmetest. Kontserni ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid on kvalitatiivsed ning 31.12.2024 seisuga kvantitatiivsed efektiivsusmõõdikud puuduvad.

Ressursside sisendvood (E5-4)

2024. aastal alustasime Harju Elektri mõjude, riskide ja võimalustega seotud ressursside sisend- ja väljundvoogude kaardistamise ja koguste hindamisega.

Peamised sisendid, mida kontserni ettevõtted oma toodetes kasutavad, on lehtmetall, vask, elektroonikakomponendid ja betoonelemendid. Oluliste materjalide kategooriate valikul tugineti mahtudele eurodes ja kogustele tonnides. Andmete kogumiseks kasutati olemasolevaid andmebaase ja mõõtmisandmeid, täpsete andmete ja koguste puudumisel anti hinnanguid. Vähendamaks vajadust esmaste materjalide järele, suurendame vastavalt võimalusele korduskasutatud või taaskasutatud materjalide osakaalu. Aruandlusaasta seisuga ei ole võimalik mõistliku pingutusega kõiki taaskasutatud sisendvoogusid taastumatutest täielikult eristada, kuna sisenditel puudub vastav informatsioon. Samuti puuduvad andmebaasid vastava teabe talletamiseks.

Kontsernis ei kasutata sisendvoogudena haruldasi muldmetalle, kuid vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse ettepaneku 2023/0079 II Lisale liigitatakse vask kriitiliseks tooraineks.

Ressursside sisend- ja väljundvood	Ühik	2024
Ressursside sisendvood		
Aruandeperioodi jooksul kasutatud toodete ning tehniliste ja bioloogiliste materjalide kogumass	tonn	11 845,5
Toodete (sh pakendite) valmistamiseks kasutatud teiseste, taaskasutatud või ümbertöödeldud komponentide, teiseste vahetoodete ja teiseste materjalide mass absoluutväärtuses	tonn	86,2
Toodete (sh pakendite) valmistamiseks kasutatud, kestlikult hangitud bioloogiliste materjalide (ja mitteenergiaallikana kasutatavate biokütuste) osakaal koos teabega kasutatud sertifitseerimis-süsteemi ja kaskaadkasutuse põhimõtte kohaldamise kohta	protsent	0,0
Toodete (sh pakendite) valmistamiseks kasutatud teiseste, taaskasutatud või ümbertöödeldud komponentide, teiseste vahetoodete ja teiseste materjalide kogus protsendina	protsent	0,7

Ressursside väljundvood (E5-5)

Harju Elekter panustab ringmajandusse põhimõttega toota pikaajalisi ja vastupidavaid tooteid. Iga toote projekteerimisel kaalutakse võimalust muuta see koheselt pärast eluea lõppu ringmajandatavaks. See aitab vältida jäätmete teket ja optimeerida ressursikasutust. Ettevõtte toodetes on olulisteks toormaterjalideks vask ja teras, mis on oma olemuselt taaskasutatavad materjalid.

Oleme võtnud eesmärgiks vähendada kontsernis tekkivate jäätmete hulka ning tagada, et võimalikult suur osa jäätmetest võetaks ringlusse või taaskasutataks. Ennetame Harju Elektris

jäätmete teket ja suurendame ringlusse võetavate materjalide hulka. Alajaamade eluiga on keskmiselt 40 ja madalpinge toodetel 30 aastat. Kontsern ei hinda ega mõõda toodete vastavust ringmajanduse põhimõtetele. Sisse ostetavatest materjalidest on ringlussevõetud materjali sisaldus suurim terasel.

Harju Elekter järgib jäätmekäitluses vastutustundlikke ja keskkonnasõbralikke põhimõtteid. Kontserni ettevõtetes kogutakse jäätmed kokku vastavalt riigi seadusandluses sätestatud jäätmekogumise korrale ning koostööpartnerite nõuetele. See tagab jäätmete korrektse sorteerimise ja töötlemise, mis võimaldab hiljem materjalide maksimaalset taaskasutust. Jäätmetega seotud andmed pärinevad teenuse-pakkujate arvetelt ja jäätmearuannetelt.

Jäätmed	Ühik	2024
RINGLUSSE VÕETUD JÄÄTMED		
Ohtlikud jäätmed		
Korduskasutamiseks ettevalmistamine	tonn	0,00
Ringlussevõtt	tonn	0,90
Muu taaskasutamistoimingud	tonn	0,00
Kõik ringlusse võetud ohtlikud jäätmed	tonn	0,90
Tavajäätmed		
Korduskasutamiseks ettevalmistamine	tonn	0,00
Ringlussevõtt	tonn	1 042,60
Muu taaskasutamistoimingud	tonn	10,00
Kõik ringlusse võetud tavajäätmed	tonn	1 052,60

Jäätmed	Ühik	2024
RINGLUSSE VÕTMATA JÄÄTMED		
Ohtlikud jäätmed		
Põletamine	tonn	1,30
Prügilasse ladestamine	tonn	10,90
Muud kõrvaldamistoimingud	tonn	0,00
Kõik ringlusse võtmata ohtlikud jäätmed	tonn	12,20
Tavajäätmed		
Põletamine	tonn	76,00
Prügilasse ladestamine	tonn	27,00
Muud kõrvaldamistoimingud	tonn	2,30
Kõik ringlusse võtmata tavajäätmed	tonn	105,30
Ringlusse võtmata jäätmete üldkogum	tonn	117,50
Ringlusse võtmata jäätmete protsent	%	10,03
Ringlusse võetud jäätmete üldkogum	tonn	1 053,50
Ringlusse võetud jäätmete protsent	%	89,97
Ohtlike jäätmete üldkogum	tonn	13,10
Radioaktiivsete jäätmete üldkogum	tonn	0,00
Kõikide jäätmete üldkogum	tonn	1 171,00

Sotsiaalne teave

S1 Oma töötajaskond

Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga (SBM-3)

Töötajad, oma teadmiste, oskuste, kogemuste ja motivatsiooniga, on Harju Elektri efektiivse ja tulemusliku tegutsemise peamiseks garantiiks ning konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse üheks aluseks, mistõttu on töötajate heaolu, õigused ja areng strateegiliselt olulised.

Harju Elektri strateegia keskendub jätkusuutlikule kasvule, innovatsioonile ja vastutustundlikule juhtimisele. Strateegia, mis põhineb töökeskkonna ohutuse, töötajate rahulolu, kaasatuse ja arengu prioriseerimisel, toetab kontserni kestlikkuse eesmärke ja tugevdab positsiooni vastutustundliku tööandjana.

Tööohutus- ja tervishoid: ohutud ja turvalised töötingimused ja -keskkond toetavad töötajate heaolu ja tootlikkust. Tööõnnetused ning tööst tulenevad terviseprobleemid võivad viia tööseisakuteni ja mõjutada Harju Elektri mainet. Rakendame rangeid tööohutusmeetmeid: järgime tööohutusalaseid standardeid ja teostame riskihindamisi,

et vähendada tööõnnetuste ja kutsehaiguste riski. Regulaarsed koolitused ja ohutusosalased juhendamised on osa igapäevasest töökultuurist.

Töötajate rahulolu ja pühendumus, arendamine ja koolitus: töötajate rahulolu mõjutab otseselt tootlikkust ja innovatsiooni ning rahulolevad ja motiveeritud töötajad aitavad kaasa strateegiliste eesmärkide saavutamisele. Rahulolematus võib põhjustada tööjõu voolavust ja seeläbi oskuste kadu ning suurendada värbamis- ja koolituskulusid. Viime läbi regulaarseid rahulolu uuringuid ja pakume arenguvõimalusi, koolitusi ning enesetäiendamisi ja motiveerivaid töötingimusi.

Investeerides töötajate pidevasse arengusse, suurendame oma innovatsiooni- ja kohanemisvõimet turumuutustega. Rahulolevad ja motiveeritud töötajad pakuvad kõrgema kvaliteediga teenuseid ja tooteid. Positiivne tööandja kuvand aitab hoida olemasolevaid töötajaid ja meelitada ligi oma ala talente. Koolituste ja uute oskuste arendamine toetavad Harju Elektri digipööret ja tehnoloogilist arengut.

Mitmekesisus ja kaasatus: erineva taustaga töötajate kaasamine tagab loovama ja dünaamilisema töökeskkonna, toetades innovatsiooni, efektiivset probleemide lahendamist ja otsuste tegemist. Ebapiisav või vähene kaasatus võib viia talentide lahkumiseni ja võimaliku mainekahjuni. Järgime võrdse kohtlemise põhimõtteid edendades kaasavat kultuuri kõikides juhtimistasandites.

Oma töötajaskonnaga seotud poliitika (S1-1)

Lähtume oma tegevuses ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetest. Meie põhimõtted on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, sealhulgas ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooniga, Rahvusvahelise Tööõigusorganisatsiooni (ILO) põhikonventsioonidega ja OECD suunistega rahvusvahelistele ettevõtetele.

Poliitikates ja juhistes tagame, et Harju Elektri tegevus ja ärisuhted ei too kaasa negatiivseid tagajärgi töötajate õigustele, sh tööõigustele, võrdsele kohtlemisele ja ohutule töökeskkonnale. Edendame töötajate õigusi, sh kollektiivlääbirääkimiste õigust, töökeskkonna ohutust ja diskrimineerimise vältimist. Harju Elektri töötajaskonda puudutavad meetmed on läbipaistvad ja tõhusad.

Harju Elektris kehtestatud poliitikad ja sõlmitud lepingud välistavad inimkaubanduse, sunniviisilise töö ja lapstööjõu kasutamise nii oma tegevuses kui ka tarneahelas ning tagab, et kõik töötajad töötavad vastavalt seaduses lubatule, vabatahtlikult ning õiglastes ja sobivates tingimustes. Vastavus rahvusvahelistele tööstandarditele ja inimõiguste põhimõtetele aitab kaasa vastutustundliku ja eetilise äritegevuse edendamisele.

Kontsernis on läbi viidud väärtuspõhise juhtimise koolitused kõikides juhtimistasandites, et toetada Harju Elektri väärtuste viimist igapäevaellu. 2024. aastal koostati juhtimisjuhendid (*Principles of Recruitment and Selection* ja *Leadership Guidelines*), mis aitavad juhtidel suunda anda ja ettevõtte väärtusi hoida. Juhiste eesmärk on luua ühtne juhtimiskultuur kõigis kontserni ettevõtetes. Tõhusa juhtimise põhimõtted on jätkusuutliku tegevuse ja tervisliku töökeskkonna tagamiseks hädavajalikud.

Harju Elektris töötavad eri kultuuri-, hariduse, vanuse ja ametialase taustaga inimesed. Meie jaoks on oluline tagada, et kedagi ei diskrimineeritaks tema ea, soo, usu, päritolu, puude, perekonnaseisu või muude asjaolude tõttu. Kontserniüleses käitumiskodeksis, mis on heaks kiidetud ja vastu võetud juhatuse poolt, on selgelt sõnastatud põhimõtted töötajate inimõiguste, mitmekülsuse, kaasamise ja mittediskrimineerimise kohta. Muuhulgas käsitleb kodeks ka küberturvalisust ja andmekaitset. Käitumiskodeks hõlmab meie tööjõuga seotud materiaalseid mõjusid.

Harju Elekter hindab ja arvestab ka haavatavate töötajaskonna rühmade vajadusi, tagades neile võrdsed võimalused ja kaitse. Haavatavateks rühmadeks võivad olla ajutised ja osalise tööajaga töötajad, renditöötajad, noored ja eakad, puuetega inimesed ning madala kvalifikatsiooniga töötajad. Nende kaitsmiseks rakendatakse meetmeid nagu võrdne kohtlemine, õiglane töötasu, ohutu töökeskkond ning juurdepääs koolitustele.

Kõigis värbamis- ja edutamisotsustes lähtutakse sooneutraalselt ja mittediskrimineerivalt võrdsetel alustel põhinevatest ja mõõdetavatest omadustest nagu haridus, oskused ja kogemused, ning õigusaktidest tulenevatest nõuetest. Vabade töökohtade täitmiseks korraldatavad konkursid on avalikud, kuid neist teavitatakse ka ettevõttesiseselt. Töötajaid julgustatakse pidevalt arenema, samuti toetatakse töötajate meeskondade vahelist liikumist.

Tööohutus ja töötajate heaolu on juhtimise üheks prioriteediks, mistõttu on töötervishoiu ja -ohutuse juhtimine kontsernis tõstetud strateegilisele tasandile. Järgime sisemisi töökeskkonna ja -ohutuse juhtpõhimõtteid ning protseduure ja vastame kohalduvatele õigusaktidele ning muudele asjakohastele nõuetele. Pühendume tööohutuse tagamisele ja tööõnnetuste ennetamisele, et luua turvaline ja tervislik töökeskkond.

Meetmete tulemuslikkuse jälgimiseks kasutatakse tööõnnetuste määra, mis arvutatakse miljoni töötunni kohta. See võimaldab hinnata tööohutuse taset ja teha vajalikke kohandusi juhendites ja protseduurides, et vähendada tööõnnetuste arvu.

Kontsernis on rikkumisest teavitamise kanal, mis võimaldab töötajatel ja teistel sidusrühmadel rikkumistest ja probleemidest teada anda ja neid õiglaselt lahendada.

Tööõnnetuste ennetamise poliitika on üles ehitatud süsteemsele ja jätkusuutlikule lähenemisele, et tagada turvaline töökeskkond ja ennetada riske:

- **tööohutuskultuuri edendamine:** soodustame ohutusteadlikkust kõigi töötajate seas, korraldades regulaarselt koolitusi (ja teavituskampaaniaid), et suurendada tööohutuse olulisust, valmisolekut ohuolukordi ennetada ja nendega toime tulla.
- **riskianalüüs ja ennetusmeetodid:** viime läbi põhjalikke töökeskkonna riskianalüüse, et tuvastada võimalikud ohud töökeskkonnas. Tuvastatud ohud kõrvaldatakse või nende mõju minimeeritakse läbi ennetusmeetmete, sh tööprotsesside täiustamise ja töövahendite uuendamise.
- **tööõnnetuste registreerimine ja analüüs:** kõik tööõnnetused ja muud vahejuhtumid registreeritakse ja analüüsitakse, et mõista nende tekkimise põhjuseid ja vältida sarnaste olukordade kordumist tulevikus. Õppimine varasemast on üks võtmelemente.
- **töökeskkonna parendamine:** investeerime töökeskkonna parendamisse, tagades kaasaegsed ja ohutud töövahendid ja -tingimused.
- **töötajate kaasamine:** töötajaid julgustatakse aktiivselt teatama võimalikest ohtudest, esitama ettepanekuid töökeskkonna parandamiseks ning osalema ohutusalastes aruteludes ja töörühmades. Töötajate kaasamine ohutuse tagamisse on töökultuuri lahutamatu osa.

Protsessid oma töötajaskonna ja töötajaskonna esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal (S1-2)

Harju Elektris on olulisel kohal regulaarne suhtlemine oma töötajatega ja töötajate esindajatega kõigil tasanditel, sealhulgas juhtide ja töötajate vahelised üks-ühele kohtumised ning koosolekud.

Töötajate tagasisidel on kontserni organisatsioonikultuuris oluline roll. 2024. aastal korraldati töötajate rahulolu uuring teist korda ühtsetel alustel kontserniülesena. Kontsernis kokku oli vastamise määr 87,2% ja töötajate rahulolu indeks 64%. Rahulolu uuringut viiakse läbi kord aastas.

Töötajate ootuste ja tagasiside kogumiseks viiakse Harju Elektris läbi arenguvestlusi (poolaasta- ja aastavestlus), mille käigus selgitatakse välja koolitusvajadus ning saadakse väärtuslikku tagasisidet ettevõtte ja juhtimise kohta. 2024. aastal toimusid arenguvestlused 72,8% töötajatega.

Harju Elektris on personaliga seotud isikutel vastutus töötajate heaoluga seotud poliitikate ja protsesside rakendamisel ja järelevalvel. Lisaks tagatakse, et juhatuse jälgib ja hindab regulaarselt töötajatega seotud riskide maandamist ja arenguvõimaluste edendamist, lähtudes kestlikkuse põhimõtetest.

Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajatel probleeme tõstatada (S1-3)

Harju Elektri tegevus võib avaldada olulist mõju töötajaskonnale, sealhulgas töötingimustele, töötajate tervisele, heaolule ja arenguvõimalustele. Meie eesmärgiks on tagada, et töötajad tunneksid ennast töökeskkonnas turvaliselt ja väärtustatuna.

Oluline on avatud kommunikatsioon ja turvaline keskkond, kus kõigil on võimalik avatult probleeme ja märkamisi tõstatada.

Harju Elektril on selged ja läbipaistvad protsessid, mis tagavad töötajate tõstatatud probleemide ja murekohtade kiire käsitlemise ja nende parendamise. Protsessid toetavad töörahulolu ja turvalisuse kasvu, olles samal ajal olulised ettevõtte kestlikkuse ja sotsiaalse vastutuse täitmisel.

Oleme loonud väärkäitumisest teavitamise kanali, mille kaudu on töötajatel võimalus ilma survemeetodite järgnemiseta teatada nii anonüümselt kui ka nimeliselt informatsioonist, mis viitab ebaseaduslikule, ebaeetilisele ja petturlikule käitumisele. Töötajatel on alati ka võimalus pöörduda otse oma vahetu juhi, personaliosakonna või kontserni juristi poole, et arutada tööalaseid probleeme ja märkamisi.

Harju Elektri jaoks on oluline, et töötajad mitte ainult ei pääse ligi väärkäitumisest teavitamise kanalile ja nimetatud isikutele, vaid nad on ka teadlikud nendest võimalustest, neil on enesekindlus ja psühholoogiline turvalisus, et neid vajadusel kasutada. Väärkäitumisest teavitamise kanal on kättesaadav

kõikidele töötajatele kontserni siseveebis ja kodulehel. Kanalite tõhusust hinnatakse regulaarse ülevaatuse kaudu kontserni juristi poolt, kes teeb vajadusel ettepanekuid kanali tõhususe parendamiseks läbi töötajate teadlikkuse tõstmise.

Võtame kõiki pöördumisi tõsiselt ja tagame, et uurimine ja selle tulemused võtavad arvesse kõigi osapoolte vajadusi. Andmed intsidentide kohta on turvaliselt kaitstud ja konfidentsiaalsed ning ligipääs neile on kontserni juristil ja vajadusel kanali haldaja määratud isikul. Kõik esitatud kaebused ja probleemid registreeritakse ja nende käsitlemist jälgitakse süsteemselt. Igale juhtumile antakse vastus ja vajadusel rakendatakse parendusmeetmeid.

Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus (S1-4)

Harju Elektris peame oluliseks tagada töötajatele töö- ja eraelu tasakaal, mis aitab kaasa nende heaolule ja töövõimele. Inimestel, kelle tööülesanded võimaldavad, saavad valida paindlike töövormide, nagu kodukontori ja kontoritöö kombineerimise vahel.

Vaimse ja füüsilise tervise toetamiseks pakume erinevaid hüvesid: alates 2022. aastast pakutakse Eestis asuvate ettevõtete töötajatele tervisetootust, mille raames saavad nad valida sportimistoetuse või täiendava tervisekindlustuse vahel,

vastavalt enda vajadustele. Lisaks on ettevõtetes sundasendite leevendamiseks tervisetoad koos massaažitoolidega ja muu toetava inventariga.

Ettevõtte tööohutuse ja töötervishoiu strateegia keskendub riskide ennetamisele ja töötajate kaitsmisele tööõnnetuste ja kutsehaiguste eest. Kõik töökohad on varustatud kaasaegsete turvaseadmetega, töötajad läbivad regulaarselt ohutuskoolitusi ja tööohutuse auditeid. Töötajate tervise hoidmiseks, riskide ennetamiseks ja heaolu edendamiseks toimuvad regulaarsed tervisekontrollid, võimaldatakse paindlikke töötingimusi ja tehakse muid tervisealgatusi.

Keskendume töötajate stressi ja väsimuse ennetamisele, kuna liigne töökoormus ja sellega seotud stress on oluline risk. 2023. aastal viidi läbi töökoormuse hindamine kõigis osakondades, et tuvastada ülekoormuse ohud. Pöörame suurt tähelepanu töötajate tagasisidele ja kaebuste käsitlemisele. Korraldame iga-aastaseid rahulolu uuringuid ja fookuseeritud arutelusid, et tuvastada murekohad varases staadiumis. Töötajate esindajad on kaasatud igasuguste muudatuste aruteludesse, et tagada nende vaatenurk ja ennetada võimalikke riske ning leida parimaid lahendusi. Selliste meetmetega tagame tervisliku töökeskkonna ja vähendame võimalikke riske.

Töötajate arenguvõimalused on ettevõtte jätkusuutlikkuse seisukohalt olulised. Toetame töötajate pidevat professionaalset kasvu, pakkudes koolitusprogramme ja täiendõppevõimalusi. Loomme võimalusi töötajate edutamiseks ja ametialaseks arenguks ettevõttesiseselt. Erilist tähelepanu pöörame

töötajate mitmekesisuse ja kaasatuse suurendamisele, et maksimeerida töötajate potentsiaali ja suurendada ettevõtte edu.

Panustame töötajate teadlikkuse tõstmisse küberturvalisuse ja andmekaitse valdkonnas, korraldades vastavaid sisekoolitusi, mis aitavad tagada nii töötajate isikuandmete kui ka ettevõtte turvalisuse ning tugevdada töötajate teadmisi ja rõhutada teemade olulisust.

Hindame regulaarselt rakendatud meetmete efektiivsust, et tagada nende mõju meie töötajatele. Töötajate tagasiside kaudu määrame parendusvaldkonnad ja rakendame meetmed. Läbi pideva tagasisidestamise ja meetmete hindamise suudame mitte ainult vähendada negatiivseid mõjusid, vaid luua ka keskkonna, kus töötajad saavad oma potentsiaali täielikult realiseerida.

Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid (S1-5)

Töötajate kaasamine on Harju Elektri strateegiliste ja tegevuslike eesmärkide kujundamise oluline osa. Harju Elektris soodustatakse avatud suhtlust ja dialoogi erinevate tasandite vahel, tagades, et töötajate arvamused, kogemused ja ettepanekud on otsustusprotsessidesse integreeritud.

- Kontserniülese andmebaasi ja analüüsitööriista loomine. Eesmärk koondada OHS-tööriistad, juhendid, raporteerimise keskkond.
- Töötervishoid ja -tööohutus
- Grupiülesed juhtide arendamise ja e-õppe programmid
- Juhtimispõhimõtete, väärtuspõhise käitumise ja juhtimise kontserniülene ühtlustamine
- Sisekoolituste (käitumiskodeks, andmekaitse, küberturvalisus) regulaarne korraldamine
- Kontserniülese koostöövestluste süsteemi loomine
- Palgalõhe analüüsi jaoks läbipaistva süsteemi loomine

Regulaarsete arenguveestluste kaudu on töötajatel võimalus väljendada oma arvamusi ja pakkuda ideid, mis võivad mõjutada ettevõtte juhtimispõhimõtteid, koolitusprogramme ja töökeskkonda. Perioodiliste rahulolu uuringute kaudu on ettevõttel võimalus mõista töötajate ootusi ja leida võimalusi töötingimuste ja juhtimisprotsesside parendamiseks.

Erinevate tasandite juhtide korraldatud arutelud annavad töötajatele võimaluse esitada ettepanekuid ja saada selgitusi ettevõtte eesmärkide kohta. Töötajate arengut toetatakse sisekoolituste- ja e-õppe programmide kaudu, mis võimaldab neil panustada ettevõtte innovatsiooni.

Ettevõtja palgatöötajate tunnused (S1-6)

Aruandeperioodi lõpu seisuga töötas Harju Elektris 821 inimest, mis on 146 töötajat vähem, kui aasta tagasi.

Töötajate arv langes Leedus, Soomes ja Eestis seoses töömahtude vähenemisega. Palgatöötajatena käsitletakse töötajaid, kes on traditsioonilises töölepingulises suhtes, sh osalise tööajaga töötajad, ajutised töötajad.

Aruandeperioodil lõpetati töölepingud 224 töötajaga, sellest 120 töötaja omal soovil. 2024. aastal oli vabatahtlik tööjõu voolavus 13,4%.

Palgatöötajate arv riigipõhise jaotuse kaupa:

Riik	Töötajate arv
Leedu	294
Eesti	290
Soome	181
Rootsi	56

Töötajate arv sisaldab juhatuse liikmeid

Töötajate arv soolise jaotuse järgi:

Sugu	Töötajate arv
Mehed	607
Naised	214
Muu	-
Ei ole teatanud	-
Töötajad kokku	821

Töötajate arv sisaldab juhatuse liikmeid. Töötajate koguarv soolise jaotuse alusel on naised/mehed ning muid tunnuseid pole võimalik töötajal valida, sellest tulenevalt pole ka raporteeritud „muud“.

Töötajate andmed lepinguliikide kaupa soolise jaotuse alusel:

	Naised	Mehed	Muud	Ei ole avalikustatud	Kokku
Töötajate arv	214	603	-	-	817
Alaliste töötajate arv	213	595	-	-	808
Ajutiste töötajate arv	1	8	-	-	9
Garanteerimata töötajate arv	-	-	-	-	-

Töötajate andmed ei sisalda juhatuse liikmeid

Töötajate andmed lepinguliikide kaupa piirkondliku jaotuse alusel:

	Eesti	Leedu	Soome	Rootsi	Kokku
Töötajate arv	286	294	181	56	817
Alaliste töötajate arv	285	294	173	56	808
Ajutiste töötajate arv	1	0	8	0	9
Garanteerimata tööajaga töötajad	-	-	-	-	-

Töötajate andmed ei sisalda juhatuse liikmeid

Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik numbrid raporteeritud töötajate arvuna 31.12.2024 seisuga. Jaotus riigiti on vastavalt juriidilise isiku alusel, kelle juures töötaja töötab.

Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajate tunnused (S1-7)

Aruandeperioodi lõpu seisuga kuulus Harju Elektri oma töötajaskonda 45 mittepalgatöötajat, sh renditööjõudu 42 töötajat- 15 Eesti ja Rootsi ning 12 Soome ettevõtetes.

Mittepalgatöötajate arv on esitatud töötajate arvuna seisuga 31.12.2024.

Harju Elektri oma töötajaskonda kuuluvateks mittepalga-
töötajateks loetakse renditööjõudu, iseenda tööandjaid ning konsultante. Renditööjõuks on isikud, kes töötavad Harju Elektri alluvuses tähtajaliselt, kuid nende tööandjaks on tööjõurendiga tegelev ettevõte. Üldjuhul kasutatakse renditööjõudu vastavalt vajadusele suure koormuse korral.

Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialoog (S1-8)

Harju Elekter aktsepteerib oma töötajate kuulumist ametiühingutesse. Ametiühingu kokkulepped on sõlmitud neljas kontserni tootmisettevõttes Eestis, Leedus, Soomes ja Rootsis.

Kollektiivlepingus sätestatud kohustused ja hüved laienevad kõikidele töötajatele sõltumata ametiühingusse kuulumisest. Harju Elektri ematöötajatel puudub kollektiivleping.

Eestis tegutseval tootmisettevõttel on konstruktiivne koostöö Keila Tööstusküla Ametiühinguga KETA. Kontserni Leedu töötajad kuuluvad vabatahtlikkuse alusel kohalikku ametiühingusse ning Soome ja Rootsi töötajad kohalikesse erialaliitudesse.

2024. aastal vaadati üle ja ajakohastati kollektiivlepingutes olevad soodustuste- ja tasusüsteemid.

Kontserni ettevõtetel puuduvad oma töötajatega kokkulepped nende esindamiseks Euroopa töönohukogus või Euroopa ühistu töönohukogus.

Väljaspool EMPd kollektiivlepingutega hõlmatud töötajaid kontsernis pole.

	Kollektiivlepingutega kaetud palgatöötajate %	Töötajate esindajate poolt esindatud palgatöötajate üldine %
Leedu	5,8	100
Eesti	92,3	100
Soome	100,0	100
Rootsi	0,0	100

Mitmekesisuse näitajad (S1-9)

Harju Elekter kontserni kestlikku arengut aitab tagada mitmekesine ja laialdase kogemuste pagasiga töötajaskond.

Oleme eesmärgiks võtnud hoida töötajaskonda erinevates vanusegruppides, et ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks oleks olemas noorte järelkasv ja vanema generatsiooni kogemuste jagamine.

Kontserni töötajaskonna sooline jaotus on olnud suhteliselt stabiilne. Naiste väiksem osakaal, mis oli aruandeaastal 26,2%, on seotud kontserni põhitegevuse eripäraga.

Tippjuhtkonna (nõukogu, juhatus ja tegevjuhid) sooline jaotus:

Riik	Naised	Mehed
Leedu	-	1
Eesti	1	9
Soome	-	2
Rootsi	-	1

Palgatöötajate vanuseline jaotus:

	Eesti	Leedu	Soome	Rootsi
Naised	80	103	26	5
Mehed	206	191	155	51
Alla 30 a	40	37	48	9
30-50 a	164	209	90	30
Üle 50 a	82	48	43	17

Ei sisalda juhatuse liikmeid

Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik numbrid raporteeritud töötajate arvuna 31.12.2024 seisuga. Jaotus riigiti on vastavalt juriidilise isiku alusel, kelle juures töötaja töötab.

Piisav töötasu (S1-10)

Kontserni tasustamispõhimõtete eesmärk on õiglase, motiveeriva, läbipaistva ja seadusega vastavuses oleva tasustamise korraldamine.

Tasustamispoliitika laiem eesmärk on kontserni strateegia elluviimiseks vajaliku võimekuse, oskuste ja kogemustega töötajate värbamine, töötajate ja aktsionäride huvide ühildamine ning töötajate motiveerimine. Tasustamissüsteemid koosnevad põhi- ja muutuvtasudest, hüvitistest ja töötajatele suunatud soodustustest.

Kõikidele Harju Elekter kontserni töötajatele makstakse piisavat töötasu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiviga (EL) 2022/2041, mis käsitleb piisavat miinimumtasu.

Sotsiaalkaitse (S1-11)

Kõik Harju Elektri töötajad on kontserni asukohariikides kaetud sotsiaalkaitsega pöördelistest elusündmustest tingitud sissetuleku kaotuse puhuks, mis on tingitud alljärgnevatest elusündmustest: a) haigus; b) töötus, mis saab alguse ajal, mil töötaja ettevõtte jaoks töötab; c) omandatud puue, tööga seotud vigastus; d) vanemapuhkus; e) pensionile jäämine.

Puuetega isikud (S1-12)

Seadusest tulenevalt ei saa töötajalt küsida tema puude olemasolu kohta ning andmed sõltuvad sellest, kas isik on ise töandjat puudest teavitanud. Eelnevast tingituna ei ole võimalik piisava kindlustundega vastavaid andmeid esitada.

Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud (S1-13)

Eestis võeti 2023. aastal kasutusele spetsiaalne erialase väljaõppeprogramm uutele töötajatele.

Lisaks viidi läbi laiaulatuslik *lean*-juhtimise koolitusprogramm, et rakendada tootmises uusi *lean*-filosoofia teoreetilisi teadmisi ja praktilisi meetodeid. *Lean*-juhtimise eesmärk on süsteemselt tuvastada ja kõrvaldada protsessidest tegevusi, mis on ebaefektiivsed ja raiskavad. Leedu koolitusakadeemias korraldati täiendavalt jätkuvatele inseneride koolitustele erinevaid kommunikatsiooni, ajajuhtimise ja eestvedamise programme.

2023. aastal parendati kontsernis koolitustundide mõõtmise süsteemi, et saada parem ülevaade ettevõttesiseste ja -väliste koolituste osakaalust.

Palgatöötajad, kes osalesid korrapäraselt arenguvestlustel töötulemuste ja karjäärialasel hindamisel soolise jaotuse alusel:

Riik (töötajate arv)	Naised	Mehed
Leedu	30	104
Eesti	80	226
Soome	25	104
Rootsi	3	26
Kokku	64,5%	76,3%

Keskmine koolitustundide arv soolise jaotuse alusel:

Riik	Naised	Mehed
Leedu	1,5	5,9
Eesti	10,0	3,9
Soome	5,1	5,6
Rootsi	3,2	1,0

Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud (S1-14)

Turvalise ja ohutu töökeskkonna tagamiseks viiakse ettevõtetes perioodiliselt läbi töökeskkonna riski-analüüsi, mis hindab töökeskkonna nõuetele vastavust, võimalikke riske ja tegeleb töötajate tõstatatud murekohtadega.

Töökeskkonna riskianalüüs koosneb kolmest osast: töökoha ülevaatusel, mõõtmiste korraldamisest ja vestlustest töötajatega, mis võimaldab nende kaasamise.

Ohtude tuvastamiseks ja ennetamiseks tehakse perioodilisi töökohtade ülevaatusi ja auditeid, reageeritakse muudatustele töökeskkonnas ning kaardistatakse uute töökohtade loomisega töökeskkonnast tulenevad ohud. Peame oluliseks dialoogi oma töötajatega ja julgustame neid teada andma potentsiaalsetest ohuolukordadest või riskidest. Analüüsi tulemuste põhjal koostatakse töökeskkonna tegevusplaan, mille eesmärgiks on töötajatele ohutu ning tervisliku töökeskkonna kujundamine.

Põhilisteks ohtudeks on Harju Elektri tootmisettevõtetes liikuvad tõstukid, raskuste käsitsi teisaldamine, teravad metallist komponendid, töövahendite kasutamine ebakorrektsete töövõtetega ning elektrilöögioht. Riskitaseme vähendamiseks ning

ohtude kõrvaldamiseks kasutatakse ohjemeetmete hierarhiat.

Töötajatele, külalistele ja sõidukitele on loodud eraldi liikumisalad, paigaldatud nähtavad ohutusjuhised ning eraldatud isikukaitsevahendid. Ohutusalased juhendamised ning kontrollringkäikudest saadud tähelepanekud aitavad ennetada tööõnnetusi.

Töötervishoiu koostööpartneriga viiakse läbi töötajate tervisekontrolli vastavalt seaduses sätestatule ja töötervishoiu- arsti määratud ajavahemiku järel. Teenusepakkuja kaardistab vaimse tervisega seotud riske ning koostab terviseauditi aruandeid soovitusetega töötajate tervise parandamiseks.

Harju Elektris on kasutusel töövõimetustraumade sageduse mõõdik miljoni töötunni kohta (LTIFR – *Lost Time Injury Frequency Rate*). LTIFR on tööõnnetuste, mille tervisekahjustuse tagajärjel töötajale on määratud töövõimetus, arvu suhe miljoni töötunni kohta. Eesmärgiks on hoida antud näitaja alla kolme. 2024. aasta LTIFR näitaja oli 3,3.

Tööõnnetustest ei lõppenud ükski surmaga, samuti ei registreeritud ühtegi kutsehaiguse juhtu. Kontserni ettevõtetes kaotatud tööpäevade arv kavandatud tööpäevade arvust oli 56,5. Kontsernis registreeriti tööga seotud tööõnnetusi 26.

Tööohutuskultuuri pidevaks edendamiseks ja eesmärkide saavutamiseks panustame jätkuvalt grupiüleselt arendustegevustesse töökeskkonna ja -ohutuse valdkonnas.

83,3% kontserni töötajatest on hõlmatud ettevõtte terviserisikohu ja -ohutuse juhtimissüsteemiga.

Töö- ja eraelu tasakaal (S1-15)

Kõigil Harju Elektri palgatöötajatel on kõikide asukohariikide seaduste kaudu õigus perepuhkusele.

Perepuhkust võtnud töötajate osakaal:

Riik	Naised %	Mehed %
Leedu	3,7	1,0
Eesti	25,0	13,1
Soome	4,0	2,0
Rootsi	0,0	12,0

Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutasu) (S1-16)

Sooline palgalõhe, mis on määratletud nais- ja meestöötajate keskmise palgataseme erinevusena ja väljendatud protsendina meestöötaja keskmisest palgatasemest on 21,8%.

Kõrgeima palgaga isiku aastase kogutöötasu ja kõigi töötajate aastase mediaantöötasu (v.a kõrgeima töötasuga töötaja) suhe on 4,9.

Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud (S1-17)

Väärkäitumisest teavitamise kanali kaudu pöörduti erinevate teemadega ettevõtte poole 2 korral. Peamised teemad olid andmekaitse ja töökorralduse probleemid, mis uurimisel siiski kinnitust ei leidnud, vaid tegemist oli halva kommunikatsiooniga. Osapooltele anti juhised, kuidas tekkinud olukordi edaspidi vältida.

2024. aastal pöörduti AS-i Harju Elekter poole töövaidluses, mis puudutas isiku töölepingu ülesütlemist tervisest tuleneval põhjusel. AS Harju Elekter ei arvestanud, et tegemist on isikuga, kes on töötajate poolt valitud ning ei järginud seadusest tulenevat nõuet küsida arvamust ametiühingu esindajalt või isiku valinud töötajalt. Pooled jõudsid

töövaidluskomisjonis kokkuleppele ning antud kaasus on lõpetatud.

2022. aastal pöörduti AS-i Harju Elekter poole kohtuasjas, mis puudutas töötajate usaldusisiku koondamist ametikoha töökoormuse olulisel määral vähenemise tõttu. Töötaja otsustas oma õigusi kaitsta Töövaidluskomisjonis, kelle otsuses oli õiguslikke ebatäpsusi, mistõttu on juhtum antud kohtu lahendada. Pooled ei ole II kohtuastmes tehtud lahendiga üksmeelel ning AS Harju Elekter plaanib teha kassatsioonikaebuse Riigikohtusse.

Juhtimisalane teave

G1 Äriline käitumine

Harju Elekter hindab ärilise käitumise olulisi mõjusid, riske ja võimalusi arvestades ettevõtte tegevusvaldkonda ja geograafilisi asukohti, samuti arvestades kohalikke regulatsioone ja turukeskkonda. Samuti analüüsitakse sektori eripärasid ning nendega seotud võimalikke riske. Tähelepanu pööratakse ka tehingute struktuurile ja ärisuhetele, et tagada muuhulgas ka tarneahela vastavus eetikanõuetele.

Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur (G1-1)

Harju Elektri juhatus ja nõukogu mängivad keskset rolli ettevõtluskultuuri kujundamisel ja edendamisel ning annavad suuniseid vastutustundliku äritegevuse, läbipaistvuse ja kehtlikkuse põhimõtete järgimiseks, rõhutades ausust, läbipaistvust ja vastutust kõikidel tasanditel.

Juhatus määratleb strateegilised prioriteedid ja tagab, et need oleksid kooskõlas ettevõtte väärtuste, visiooni ja missiooniga. Juhatuse ülesandeks on muuhulgas edendada töö- ja äri-keskkonnas eetilistust, avatud suhtlust ja töötajate kaasamist. Eeltoodud tegevused aitavad luua kultuuri, mis toetab kontserni eesmärgi toetudes olulistele rahvusvahelistele standarditele,

sh keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimispõhimõtete raamistikule, tagades, et kontserni tegevused oleksid kooskõlas jätku-suutlikkuse eesmärkidega. Nõukogu tasandil tagatakse, et kontsernil oleksid piisavad riskijuhtimise- ja kontroll-mehhanismid, mis toetavad läbipaistvust ja usaldusväärsust.

Toetume Harju Elektris ausatele, läbipaistvatele ja eetilistele juhtimispõhimõtetele kõigi huvirühmadega suheldes. Oma tegevuses juhindume nii seadusandlusest kui kõrgetest eetilistest standarditest. Meie juhtimispõhimõtted, töö-meetodid ja struktuurid on läbipaistvad ning iga üksuse vastutus on selgelt paigas. Ebaseaduslikud ja ebaetilised äritavad ning korruptsioon on meile vastuvõetamatud.

Kontserni juhatus vastutab juhtpõhimõtete kinnitamise ja riskijuhtimise eest. Ühtlasi kinnitab juhatus jätkusuutlikkuse strateegia ning jälgib selle elluviimist, saades perioodiliselt juhtrühmalt ülevaate strateegia rakendamise seisu kohta.

2023. aastal uuendatud Harju Elektri käitumiskodeks väljendab väärtusi arengus, koostöös ja usaldusväärsuses, mis on Harju Elektri tegevuste ja otsuste aluseks. Eesmärk on olla hindamatu partner meie klientidele, aidates kaasa jätkusuutliku ühiskonna loomisele, pakkudes tulevikukindlaid elektrienergia jaotuslahendusi. See aga ei ole võimalik ilma meie inimeste ja oskusteabe arendamiseta. Meie põhimõtted on integreeritud Harju Elektri juhtimissüsteemi, et tagada nende rakendamine terves kontsernis. Käitumiskodeks kohustab käituma kõigis asjades ausalt ja lugupidavalt ning oleme pühendunud kõikide

asjakohaste seaduste ja määruste järgimisele, ohutu ja tervisliku töörežiimi järgimisele ning inimõiguste austamisele. Käitumiskodeks kehtestab standardid ja ootused, andes meile võimaluse oma veendumuste eest seista ja sõna võtta, kui midagi tundub valesti või kui meil on ideid, mida parandada. Lisaks pakub see raamistikku, mis aitab meid otsuste tegemisel ja suunab õigest kohast abi otsima, kui oleme ebakindlad või kui meil on küsimusi.

Samuti on oluline tagada, et meie töötajad, kliendid ja koostööpartnerid annaksid teada informatsioonist, mis viitab ebaseaduslikule, ebaetilisele ja petturlikule käitumisele. Meie väärkäitumisest teatamise portaal on saadaval siseveebi avalehel ja ettevõtte veebisaidil ning see pakub turvalist ja anonüümset viisi oma muredest teatamiseks kartmata survemeetmeid. Väärkäitumisest teavitamise portaali kasutamise juhend on kättesaadav kõikidele töötajatele kontserni siseveebis. Käesoleval hetkel puudub Harju Elektris rikkumisest teavitavate kaitse poliitika, kuid rikkumisest teavitajatele tagatakse kaitse lähtudes kehtivatest seadustest.

Kontserni tasandil on ühtsed kvaliteedi, keskkonna ja töö-tervishoiu ning tööohutuse juhtpõhimõtted. Harju Elektri tütarettevõtted on sertifitseeritud vastavalt ISO 9001:2015 standardile. Kõik tootmisettevõtted omavad ISO 14001:2015 sertifikaati. AS Harju Elekter, Harju Elekter UAB ja Telesilta Oy protsessid on sertifitseeritud vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse standardile ISO 45001:2018.

Hea ja läbipaistev ettevõtte juhtimine tasakaalustab aktsionäride, klientide, töötajate, partnerite ja teiste sidusrühmade huvid, edendades maksimaalset väärtuse loomist ning vähendades ettevõtlusega seotud riske.

Tarneahela juhtimine (G1-2)

Harju Elekter peab tarnijatega heade suhete loomist ja hoidmist äärmiselt oluliseks, pidades seda ettevõtte jätkusuutlikkuse ja vastutustundliku juhtimise nurgakiviks. Tarnijate valikul ja hindamisel rakendatakse kriteeriume, mis hõlmavad kvaliteedi, usaldusväärsuse ja jätkusuutlikkuse aspekte.

Eelistame koostööd partneritega, kes jagavad sarnaseid väärtusi ning järgivad eetilisi ja keskkonnasõbralikke tavasid. Meie jaoks on oluline, et meie partnerid mitte ainult ei tegutse kooskõlas kõigi kohaldatavate seaduste ja reeglitega, vaid järgivad ka meie käitumiskodeksit. Selle saavutamiseks jätkame partneritele käitumiskodeksi tutvustamist. Selline lähenemine aitab tagada tarneahela vastavuse meie jätkusuutlikkuse eesmärkidele ja vähendada riske, mis võivad tulenevad tarnijate tegevusest.

Rõhutame avatud ja läbipaistava suhtluse olulisust tarnijatega, pidades regulaarseid kohtumisi ja arutelusid, et jagada ootusi, parimaid tavasid ning arendada koostöös uuenduslikke lahendusi. Selline koostöö võimaldab mõlemal osapoolel paremini mõista turu nõudmisi, reageerida muutustele ning saavutada ühiseid eesmäärke.

Pöörame tähelepanu tarnijate jätkusuutlikkusele, julgustades neid rakendama keskkonnasõbralikke praktikaid, vähendama süsiniku jalajälge ning järgima sotsiaalse vastutuse põhimõtteid. Usume, et koostöö jätkusuutlike tarnijatega tugevdab kogu tarneahela vastupidavust ja toetab üldisi kehtlikkuse eesmäärke.

Keskendume tarnijatega suhete haldamisele, et ennetada ja vähendada võimalikke riske, mis võivad mõjutada Harju Elektri tegevust ja mainet. See hõlmab tarnijate regulaarset hindamist, riskianalüüsi läbiviimist ning vajadusel parendusmeetmete rakendamist. Selline süsteemne lähenemine tagab, et tarnijate tegevus on kooskõlas ettevõtte väärtuste ja jätkusuutlikkuse põhimõtetega.

Sobivate lepingutingimuste saamiseks peame heaks tavaks hangete korraldamist ja alternatiivide kaalumist. Tarnija valikul lähtume tema tuntusest, mainest ja usaldusväärsusest, kvaliteedist, tarnetingimustest ning hinnast. Peamised koostööpartnerid on pigem püsivad ning uusi otsime eelkõige siis, kui tekib vastav vajadus või turule tuleb uus toode.

Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine (G1-3)

Korruptsiooni (sh altkäemaksu andmine ja võtmine, huvide konflikt, ametiseisundi ja sellest tuleneva mõjuvõimu kuritarvitamine, omastamine), ebaausa konkurentsi (sh oskus- ja siseteabe levitamine ja selle kasutamine isiklikes huvides) ja muud tüüpi sobimatute

äritavade suhtes valitseb kontsernis nulltolerants nii töötajatele kui ka partneritele.

Harju Elektri ettevõtete juhtimistasanditel on kehtestatud eeskirjad, juhendid ja ka suulised kokkulepped, mis aitavad suurendada läbipaistvust ja maandada maineriske ning selle kaudu hoida kontserni usaldusväärsust turul ja suhetes huvirühmadega. Võtmeisikud peavad deklareerima oma ettevõtlushuve ning siseinfo valdajad kinni pidama kehtestatud tegevusreeglitest. Selleks, et kontserni töötajad oleksid kursis vajalike juhiste ja kohustustega, tutvustatakse neile tööle asumisel töö sisekorrareegleid ja kontsernis kehtivat käitumiskodeksit ning korraldatakse regulaarselt valdkonnapõhiseid koolitusi ja siseauditeid. Kõik vastavad juhised on kättesaadavad tutvumiseks ka kontserni siseveebis.

2023. aastal uuendati kontserniülene käitumiskodeks, mille tundmine on kohustuslik kõikidele kontserni töötajatele ning mis sisaldab juhiseid ja käitumisviise korruptsiooni ja ebaausa konkurentsi ennetamiseks ja avastamiseks. Jätkame käitumiskodeksi koolitustega 2025. aastal. Plaanitud on käitumiskodeksi koolitused viia aastapõhiseks, mis kindlustab järjepideva teadmiste kontrolli ja värskenduse koos testi läbimisega. Koolitustest võtavad osa ka juhtorganite liikmed.

Korruptsiooni ja ebaausa konkurentsi ennetamisel, vältimisel ja nendest tulenevate riskide maandamiseks on kokku lepitud teatud põhimõtted: näiteks suuremahuliste tehingute korral kaasatakse lisaotsustaja, et vältida muuhulgas ärielistest, perekondlikest või muudest sidemetest tuleneda võivat huvide konflikti. Töötajatel on keelatud võtta vastu ja anda kingitusi

ning pakkuda hüvesid eesmärgiga mõjutada klienti endale või ettevõttele soodsamas suunas. Tegevustes järgitakse seadusi ning väljakujunenud tavasid ja norme.

Väärkäitumisest teavitamise kanalil on meie töötajatel ja kõikidel meiega töö- või ärialselt koostööd tegevatel isikutel võimalus ilma survemeetodite järgnemiseta teatada nii anonüümselt kui ka nimeliselt informatsioonist, mis viitab ebaseaduslikule, ebaeetilisele ja petturlikule käitumisele ning on kaitstud vastavalt kehtivatele seadustele ja regulatsioonidele. Lisaks väärkäitumisest teavitamise kanalile on meie töötajatel võimalik murede ja tähelepanekutega pöörduda ka oma juhi või kontserni juristi poole.

Korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid (G1-4)

Aruandeperioodil ei esinenud ühtegi korruptsiooni- või altkäemaksu juhtumit, ei määratud nende rikkumise eest trahve ja ei esitatud ühtegi sellekohast kohtukaebust, mille käigus oleks lõpetatud äri- ja/või koostööpartneriga sõlmitud leping või peatatud lepingu uuendamine korruptiivse käitumise tõttu, samuti ei vallandatud ühtegi kontserni ettevõtte töötajat.

Korruptsiooni- ja altkäemaksu rikkumiste ennetamiseks ja nendega tegelemiseks on ettevõtte kehtestanud selged reeglid, mis sisalduvad Harju Elektri käitumiskodeksis. Kehtestatud reeglid määratlevad lubamatu käitumise ja sätestavad juhised rikkumiste vältimiseks. Töötajatele korraldatakse käitumiskodeksi koolitusi, mis hõlmavad muuhulgas ka

korruptsiooni- ja altkäemaksu vastaseid teemasid, aidates neil mõista eeskirju ja nende järgimise tähtsust.

Harju Elekter on loonud turvalise ja anonüümse väärkäitumisest teavitamise kanali, mille kaudu saavad töötajad ja koostööpartnerid teavitada võimalikest riskidest. Kõiki teateid käsitletakse konfidentsiaalselt ja viivitamata. Igat rikkumise kahtlust uuritakse erapooletult ja põhjalikult. Tuvastatud rikkumiste korral rakendatakse sobivaid meetmeid, sealhulgas seadustest tulenevaid hoiatusi, lepingute lõpetamist või juhtumi teavitamist ja edastamist õiguskaitseorganitele.

Harju Elekter kontrollib oma koostööpartnerite ja hankijate tausta. Samuti on lepingute ja koostöö eelduseks kohustus järgida vastavaid eeskirju, muuhulgas ka käitumiskodeksit.

Poliitiline mõju ja lobitöö (G1-5)

Harju Elekter ei panusta otseselt või kaudselt poliitilisse tegevusse rahalise ega mitterahalise toetuse kaudu. Küll aga peame oluliseks panustada ühiskonda erialaliitude ja -organisatsioonide kaudu.

Suuname oma teadmisi ja inimeste ajaressurssi teemadesse, mis seisavad konkurentsivõime tugevdamise ning jätkusuutlike ja ohutute tootelahenduste eest. Organisatsioonide kaudu saame ajakohast informatsiooni, kaasa aidata tugeva ettevõtlus- ja majanduskeskkonna kujundamisele ning arvamust avaldada seaduste muudatustes. Erialaliitude liikmena saame oma valdkonna arengutes kaasa rääkida ja uute trendidega kursis olla.

AS Harju Elekter on Eesti Masinatööstuse Liidu liige, Harju Elekter UAB kuulub Leedu Inseneritööstuste Liidu LINPRA liikmete hulka, Harju Elekter Oy on Soome Tehnoloogiatööstuse Liidu, Soome pakendite ümbertöötlemise turu RINKI liige.

2024. aastal ei valitud Harju Elektri juht- ja järelevalveorganitesse liikmeid, kes töötasid ametisse nimetamisele eelnenud kahe aasta jooksul avalikus halduses (sh reguleerivates asutustes) võrreldaval ametikohal.

Konsolideeritud kehtlikkusaruande lisad

Avalikustamismõõdet, mis on hõlmatud ettevõtja kehtlikkusaruandega (IRO-2)

LISA 1 Kehtlikkusaruande koostamisel täidetud avalikustamismõõdetite loetelu

Peatükk	ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdet		Viide kehtlikkusaruande osale	Lk
AVALIKUSTAMISE ÜLDISED REEGLID	Avalikustamise üldised reeglid (ESRS 2)	BP-1	Kehtlikkusaruannete koostamise üldine alus	Väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappide hõlmatus	12
		BP-2	Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega	Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega;	12
		GOV-1	Haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll	Juht- ja järelevalveorganid	13
		GOV-2	Ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganitele esitatud teave ja nende käsitletavat kehtlikkusaspektid	Kehtlikkusala juhtimine	14
		GOV-3	Kehtlikkusala tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse	Kehtlikkusala tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse	14
		GOV-4	Avaldus hoolsuskohustuse kohta	Avaldus hoolsuskohustuse täitmise kohta	14
		GOV-5	Riskijuhtimine ja kehtlikkusaruandluse sisekontroll	Riskijuhtimine ja kehtlikkusaruandluse sisekontroll	14
		SBM-1	Strateegia, ärimudel ja väärtusahel	Strateegia, ärimudel ja väärtusahel	16
		SBM-2	Sidusrühmade huvid ja seisukohad	Sidusrühmade huvid ja seisukohad	20
		SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga	23
		IRO-1	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus	26
		IRO-2	ESRSide avalikustamismõõdet, mis on hõlmatud ettevõtja kehtlikkusaruandega	Avalikustamismõõdet, mis on hõlmatud ettevõtja kehtlikkusaruandega; Lisa 1 Kehtlikkusaruande koostamisel täidetud avalikustamismõõdetite loetelu Lisa 2 Muudest ELi õigusaktidest tulenevad andmepunktid	60 63

Peatükk	ESRS standard	ESRS avalikustamismõõded		Viide kehtlikkusaruande osale	Lk
KESKKOND	Kliimamuutus (E1)	E1-1	Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks	Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks	34
		ESRS 2 SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ärimudeliga	35
		IRO-1	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus	36
		E1-2	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika	36
		E1-3	Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid	Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid	37
		E1-4	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid	38
		E1-5	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	39
		E1-6	1., 2. ja 3. valdkonna koguhide ning KHG koguhide	Kasvuhoonegaaside koguhide	41
	Ressursikasutus ja ringmajandus (E5)	ESRS 2 IRO-1	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	42
		E5-1	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitika	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitika	43
		E5-2	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmed ja ressursid	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmed ja ressursid	44
		E5-3	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid	44
		E5-4	Ressursside sisendvood	Ressursside sisendvood	45
		E5-5	Ressursside väljundvood	Ressursside väljundvood	45
		SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga	47
SOTSIAALNE	Oma töötajaskond (S1)	S1-1	Oma töötajaskonnaga seotud poliitika	Oma töötajaskonnaga seotud poliitika	48
		S1-2	Protsessid oma töötajate ja töötajate esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal	Protsessid oma töötajate ja töötajate esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal	50
		S1-3	Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajaskonnal probleeme tõstatada	Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajatel probleeme tõstatada	50

Peatükk	ESRS standard	ESRS avalikustamismõõded		Viide kehtlikkusaruande osale	Lk
SOTSIAALNE	Oma töötajaskond (S1)	S1-4	Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus	Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus	50
		S1-5	Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid	Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid	51
		S1-6	Ettevõtja palgatöötajate tunnused	Ettevõtja palgatöötajate tunnused	52
		S1-7	Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajatest töötajate tunnused	Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajatest töötajate omadused	53
		S1-8	Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialoog	Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialoog	53
		S1-9	Mitmekesisuse näitajad	Mitmekesisuse näitajad	53
		S1-10	Piisav töötasu	Piisav töötasu	54
		S1-11	Sotsiaalkaitse	Sotsiaalkaitse	54
		S1-12	Puuetega isikud	Puuetega isikud	54
		S1-13	Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud	Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud	54
		S1-14	Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud	Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud	55
		S1-15	Töö- ja eraelu tasakaal	Töö- ja eraelu tasakaal	56
		S1-16	Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutöötasu)	Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutöötasu)	56
JUHTIMINE	Äriline käitumine (G1)	S1-17	Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud	Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud	56
		G1-1	Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur	Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur	57
		G1-2	Tarneahele juhtimine	Tarneahele juhtimine	58
		G1-3	Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine	Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine	58
		G1-4	Kinnitatud korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid	Kinnitatud korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid	59
		G1-5	Poliitiline mõju ja lobitöö	Poliitiline mõju ja lobitöö	59

LISA 2 Muudest ELi õigusaktidest tulenevad andmepunktid

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS 2 GOV-1	Juhtorganite sooline mitmekesisus andmepunkti 21 alapunkt d	I lisa tabeli 1 näitaja nr 13		Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1816, II lisa		13
ESRS 2 GOV-1	Sõltumatute juhatuse liikmete protsent, andmepunkti 21 alapunkt e			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		13
ESRS 2 GOV-4	Avaldus hoolsuskohustuse kohta andmepunkt 30	I lisa tabeli 3 näitaja nr 10				14
ESRS 2 SBM-1	Osalemine fossiilkütustega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt i	I lisa tabeli 1 näitaja nr 4	Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 (28 58) tabel 1: kvalitatiivne teave keskkonnariski kohta ja tabel 2: kvalitatiivne teave sotsiaalsete riskide kohta	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS 2 SBM-1	Osalemine kemikaalide tootmisega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt i	I lisa tabeli 2 näitaja nr 9		Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS 2 SBM-1	Osalemine vastuoluliste relvadega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt iii	I lisa tabeli 1 näitaja nr 14		Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 (29 59) artikli 12 lõige 1, delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS 2 SBM-1	Osalemine tubaka kasvatamise ja tootmisega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt iv			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1, delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS E1-1	Üleminekukava kliimanetraalsuse saavutamiseks 2050. aastaks andmepunkt 14				Määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõige 1	34
ESRS E1-1	Ettevõtjad, kes on välja jäetud Pariisi kokkuleppega kooskõlas olevatest võrdlusalustest andmepunkti 16 alapunkt g		Artikkel 449a määrus (EL) nr 575/2013; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 1: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: riskipositsioonide krediitkvaliteet sektorite kaupa, heitkogused ja järelejäänud tähtaeg	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõike 1 punktid d–g ja artikli 12 lõige 2		34

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS E1-4	KHG heite vähendamise eesmärgid andmepunkt 34	I lisa tabeli 2 näitaja nr 4	Artikkel 449a määrus (EL) nr 575/2013; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 3: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: järgimisinäitajad	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikkel 6		38
ESRS E1-5	Fossiilkütustest tulenev energiatarbimine, jaotatuna allikate kaupa (ainult suure kliimamõjuga sektorid) andmepunkt 38	I lisa tabeli 1 näitaja nr 5 ja tabeli 2 näitaja nr 5				39
ESRS E1-5	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus, andmepunkt 37	I lisa tabeli 1 näitaja nr 5				39
ESRS E1-5	Energiamahukus seoses tegevustega suure kliimamõjuga sektorites andmepunktid 40 kuni 43	I lisa tabeli 1 näitaja nr 6				39
ESRS E1-6	1., 2. ja 3. valdkonna koguheide ja KHG koguheide andmepunkt 44	I lisa tabeli 1 näitajad nr 1 ja 2	Artikkel 449a; määrus (EL) nr 575/2013; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 1: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: riskipositsioonide krediitkvaliteet sektorite kaupa, heitkogused ja järelejäänud tähtaeg	Delegeeritud määrus (EL) 2020/1818, artikli 5 lõige 1, artikkel 6 ja artikli 8 lõige 1		39
ESRS E1-6	KHG koguheite mahukus andmepunktid 53 kuni 55	I lisa tabeli 1 näitaja nr 3	Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 3: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: järgimisinäitajad	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 8 lõige 1		41
ESRS E1-7	KHG sidumine ja CO ₂ arvestusühikud andmepunkt 56				Määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõige 1	Ebaoluline
ESRS E1-9	Võrdlusaluse portfelli riskipositsioon kliimaga seotud füüsiliste riskide suhtes andmepunkt 66			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS E1-9; ESRS E1-9	Rahaliste summade jaotus akuutse ja kroonilise füüsilise riski alusel, andmepunkti 66 alapunkt a; Olulisele füüsilisele riskile avatud oluliste varade asukoht andmepunkti 66 alapunkt c		Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 punktid 46 ja 47; vorm 5: pangaportfell – kliimamuutustega seotud füüsiline risk: füüsilise riskiga seotud riskipositsioonid).			Ebaoluline
ESRS E1-9	Kinnisvara jaotus bilansilise väärtuse ja energiatõhususe klasside alusel andmepunkti 67 alapunkt c		Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 punkt 34; vorm 2: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: kinnisvaratagatisega laenu – tagatise energiatõhusus)			Ebaoluline

Avalikustamismõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS E1-9	Portfelli avatus kliimaga seotud võimalustele andmepunkt 69				Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 II lisa	Ebaoluline
ESRS E2-4	Iga Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri määruse II lisas loetletud saasteaine kogus, mis on väljutatud õhku, vette ja pinnasesse, andmepunkt 28	I lisa tabeli 1 näitaja nr 8; I lisa tabeli 2 näitaja nr 2; I lisa tabeli 2 näitaja nr 1, I lisa tabelis 2 näitaja nr 3				Ebaoluline
ESRS E3-1	Vee- ja mereressursid, andmepunkt 9	I lisa tabeli 2 näitaja nr 7				Ebaoluline
ESRS E3-1	Eripoliitika, andmepunkt 13	I lisa tabeli 2 näitaja nr 8				Ebaoluline
ESRS E3-1	Kestlikud ookeanid ja mered andmepunkt 14	I lisa tabeli 2 näitaja nr 12				Ebaoluline
ESRS E3-4	Ringlussevõetud ja taaskasutatud vee üldkogus, andmepunkti 28 alapunkt c	I lisa tabeli 2 näitaja nr 6.2				Ebaoluline
ESRS E3-4	Vee kogutarbimine (m3) oma tegevuse puhastulu kohta andmepunkt 29	I lisa tabeli 2 näitaja nr 6.1				Ebaoluline
ESRS 2 – IRO 1	E4 andmepunkti 16 alapunkti a alapunkt i	I lisa tabeli 1 näitaja nr 7				Ebaoluline
ESRS 2 – IRO 1	E4 andmepunkti 16 alapunkt b	I lisa tabeli 2 näitaja nr 10				Ebaoluline
ESRS 2 – IRO 1	E4 andmepunkti 16 alapunkt c	I lisa tabeli 2 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS E4-2	Kestlikud maaga/põllumajandusega seotud tavad või poliitika andmepunkti 24 alapunkt b	I lisa tabeli 2 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS E4-2	Kestlikud ookeanide/meredega seotud tavad või poliitika andmepunkti 24 alapunkt c	I lisa tabeli 2 näitaja nr 12				Ebaoluline
ESRS E4-2	Raadamisega seotud poliitika, andmepunkti 24 alapunkt d	I lisa tabeli 2 näitaja nr 15				Ebaoluline
ESRS E5-5	Ringlusse võtmata jäätmed, andmepunkti 37 alapunkt d	I lisa tabeli 2 näitaja nr 13				46
ESRS E5-5	Ohtlikud ja radioaktiivsed jäätmed, andmepunkt 39	I lisa tabeli 1 näitaja nr 9				46
ESRS 2- SBM3 – S1	Sunniviisilise töö juhtumite oht, andmepunkti 14 alapunkt f	I lisa tabeli 3 näitaja nr 13				Ebaoluline
ESRS 2- SBM3 – S1	Lapstööjõu kasutamise juhtumite oht andmepunkti 14 alapunkt g	I lisa tabeli 3 näitaja nr 12				Ebaoluline
ESRS S1-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused andmepunkt 20	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				48
ESRS S1-1	Hoolsuskohustuse poliitika küsimustes, mida käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides nr 1–8; andmepunkt 21				Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	Ebaoluline
ESRS S1-1	Inimkaubanduse tõkestamise protsessid ja meetmed andmepunkt 22	I lisa tabeli 3 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S1-1	Tööõnnetuste ennetamise poliitika või juhtimissüsteem, andmepunkt 23	I lisa tabeli 3 näitaja nr 1				48
ESRS S1-3	Kaebuste käsitlemise mehhanismid, andmepunkti 32 alapunkt c	I lisa tabeli 3 näitaja nr 5				50
ESRS S1-14	Surmajuhtumite arv ning tööõnnetuste arv ja määr, andmepunkti 88 alapunktid b ja c	I lisa tabeli 3 näitaja nr 2			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	56
ESRS S1-14	Vigastuste, õnnetuste, surmajuhtumite või haiguste tõttu kaotatud päevade arv andmepunkti 88 alapunkt e	I lisa tabeli 3 näitaja nr 3				56

Avalikustamismõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS S1-16	Korrigeerimata sooline palgalõhe andmepunkti 97 alapunkt a	I lisa tabeli 1 näitaja nr 12			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	56
ESRS S1-16	Liiga suur tegevjuhi palga suhtarv andmepunkti 97 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitaja nr 8				56
ESRS S1-17	Diskrimineerimisjuhtumid, andmepunkti 103 alapunkt a	I lisa tabeli 3 näitaja nr 7				56
ESRS S1-17	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD suuniste mittejärgimine andmepunkti 104 alapunkt a	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10 ja tabeli 3 näitaja nr 14			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	56
ESRS 2 –SBM3 – S2	Märkimisväärne oht, et väärtusahelas kasutatakse lapstööjõudu või sunniviisilist tööd, andmepunkti 11 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitajad nr 12 ja 13				Ebaoluline
ESRS S2-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused andmepunkt 17	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S2-1	Väärtusahela töötajatega seotud poliitika andmepunkt 18	I lisa tabeli 3 näitajad nr 11 ja 4				Ebaoluline
ESRS S2-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD suuniste mittejärgimine andmepunkt 19	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	Ebaoluline
ESRS S2-1	Hoolsuskohustuse poliitika küsimustes, mida käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides nr 1–8; andmepunkt 19				Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	Ebaoluline
ESRS S2-4	Inimõigustega seotud küsimused ja intsidendid, mis on seotud väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappidega andmepunkt 36	I lisa tabeli 3 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS S3-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused, andmepunkt 16	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S3-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete, ILO põhimõtete ja OECD suuniste mittejärgimine andmepunkt 17	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	Ebaoluline
ESRS S3-4	Inimõiguste küsimused ja juhtumid, andmepunkt 36	I lisa tabeli 3 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS S4-1	Tarbijate ja lõppkasutajatega seotud poliitika, andmepunkt 16	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S4-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ja OECD suuniste mittejärgimine andmepunkt 17	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	Ebaoluline
ESRS S4-4	Inimõiguste küsimused ja juhtumid, andmepunkt 35	I lisa tabeli 3 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS G1-1	ÜRO korruptsioonivastane konventsioon, andmepunkti 10 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitaja nr 15				57
ESRS G1-1	Rikkumisest teatajate kaitse andmepunkti 10 alapunkt d	I lisa tabeli 3 näitaja nr 6				57
ESRS G1-4	Korruptsiooni- ja altkäemaksuvastaste seaduste rikkumise eest määratavad trahvid, andmepunkti 24 alapunkt a	I lisa tabeli 3 näitaja nr 17			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	Ebaoluline
ESRS G1-4	Korruptsiooni- ja altkäemaksuvastase võitluse standardid andmepunkti 24 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitaja nr 16				59

Vaata tervet Harju Elektri 2024. majandusaasta aruannet siit:
harjuelekter.com/wp-content/uploads/2025/03/HEG_aastaruanne_2024.pdf

AS HARJU ELEKTER GROUP
Paldiski mnt 31/2,
76606 Keila, Eesti
info.heg@harjuelekter.com
www.harjuelekter.com